

అమృతాంజనము

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 20-వ తేది గురువారము } సంచిక ౬౬
Vol 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ చతుర్దశి } No 66

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపిళ్ళి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరివోడ్డు, భోపాల్, బాంబాయి.

ఇండియా గవర్నమెంటు

1939-44 ఋణము 100-కి 5 వంతున వడ్డీ.

నూటికి రూ 96-8-0 చెల్లించినయెడల నూరురూపాయల ఋణముక్రిందనే పరిగణింపబడును.

ఇవి 1939 నం॥రం జూలై నెల 15-వ తేదిలోగా తిరిగి యివ్వబడవు.

1944 నం॥రం జూలై నెల 15-వ తేదికి పైని ఉంచబడవు.

ధర తగ్గినపుడు నష్టము లేకుండ చేయుటకు ప్రత్యేకఫండు గలను.

వీటిని మరల ఋణముగా మార్చుకొనుటకు వీలుండును.

100-కి 5 వంతున 1935 బాండులు.

100-కి 5 వంతున వడ్డీగల బాండులు రూ 98 లకే యివ్వబడును.

ఇవి తిరిగి 1935 నం॥రం సెప్టెంబరు 15 తేదీకే చెల్లించబడును.

పైని తెలుపబడిన ఋణములను, బాండులను ఈ నెల 20 వ తేదీనుండి, 28 వ తేదీవరకు నగదురూపమునగాని, లేక బాండుల మూలమునగాని యివ్వవచ్చును. ఏనాడు రొక్కఋణము 12 కోట్లను, రొక్కబాండ్లు 15 కోట్లగునో ఆ తేదీన పైఋణమును బాండ్లను రొక్క చందాదారులకు ముగింపబడును. అదిగాక యీఋణములు, బాండులును కలిసి ఏనాటికి 18 కోట్ల రూపాయలమొత్త మగునో ఇవి కేవలరూప రొక్కచందాదారులకు ముగింపవచ్చును. నగదురూపమునగాని, లేక ఇండియన్ ట్రెజరీ బిల్లుల రూపమునగాని లేక 1930, 31, 32 సం॥ములు 6 వంతున వడ్డీగల బాండులమూలమున గాని యివ్వవచ్చును.

జారీచేయబడిన 1939-44 100-కి సం॥ 1-కి 5 వంతున వడ్డీగల ఋణములకు దరఖాస్తును సంపుకొనిన తేదీ నుండి 14-7-1929 తేదీవరకు 100-కి 5 చొ॥నను, 100-కి 5 చొ॥నను సం॥ 1-కి వడ్డీగల 1935 బాండులకు 100-కి 5 చొ॥నను 14-9-1929 తేదీవరకు వడ్డీ ముందుగానే చెల్లించబడును.

బాండులను ఈఋణముక్రింద మార్చునట్టివారికి వాటిపైన వడ్డీ 30-6-29 తేదీవరకు చెల్లించబడును. నూతనఋణముపైన దరఖాస్తు చేసిన తేదీనుండి వడ్డీ యివ్వబడును.

పైనిపేర్కొనబడిన ఋణములకు దరఖాస్తులు స్థానిక హెడ్ ఆఫీసులనుగాని, ఇండియన్ బ్యాంక్ యొక్క బ్రాంచీయనుగాని, లేక కలకత్తా కంపెనీ లిమిటెడ్ లకు ఆఫీసునందుగాని, మద్రాసు, బర్మాలలో అకౌంటెంటు జనరలు ఆఫీసునందుగాని, లేక సగన్న మెంటు ట్రెజరీ ఆఫీసునందుగాని దాఖలు చేయవచ్చును.

పూర్తివివరములకు:—11-6-1929 తేదీని ప్రచురించబడిన నెం 595. 18 (I)-ఎఫ్ 29 ఇండియా గవర్నమెంటు ప్రకటనను చూడండి, లేక పైని తెలుపబడిన కార్యాలయములకు వ్రాసిన బడయగలరు.

దేశీయవార్తలు

బండే సంస్థానాధీశ్వరుని నిరంకుశత్వము

పరిపాలనమును ఖండించుచు వ్యాసము వ్రాసిన అనుమానముపై ఉపాధ్యాయుని బర్తర్పు చేయుట జూన్ 17:—బండే సంస్థానమువారి పరిపాలనమును విమర్శించుచు యంగ్ రాజధాని అను పత్రికకు వ్యాసము వ్రాసిన అనుమానముపై బండేలో దర్బారు ప్రాంతానికి ఉపాధ్యాయుడగు రఘువీరసింగుగారు బర్తర్పు చేయుటపై విమర్శించుచు యంగ్ రాజధాని అను పత్రికకు 'యంగ్ రాజధాని' పత్రికకు తెలియుచున్నది. రఘువీరసింగు నద్దనుండి వ్యాసములు గాతేదినయూ తాము ప్రచురించ లేదనియు 'యంగ్ రాజధాని' పత్రికాధిపతులు తెలియజేయుచున్నారు.

భారత ప్రభుత్వమునుండి అజ్మీర్ అమర్ కోటను రాజకీయములు ప్రయత్నించుము

భారత ప్రభుత్వమునుండి అజ్మీర్ అమర్ కోటను రాజకీయములు ప్రయత్నించుము. సింధునదియందు అజ్మీర్ అను 5 కోటలను రాజకీయములకు కోటలను సహజముగా ప్రయత్నించుచున్నారని యంగ్ రాజధాని పత్రికలో ప్రచురించబడిన వార్త ప్రకారము కోటలను పరిపాలనము కలుగ జేసినది. భారత ప్రభుత్వమునుండి యిట్లు కోటలను ప్రయత్నించుచున్నారని ప్రజాభిప్రాయము విమర్శించుచున్నట్లున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

అస్సామీయుల జుర్రప్రయము

షిల్లాంగ్, జూన్ 17:—జుర్రప్రయములను కష్టపడు ప్రాంతములను అస్సామీ గుర్తురగు సర్. లారీ హామిండుగారు పచ్చి చూచెదరని తెలియజేసింది. తెలిగ్రామ ప్రభుత్వము నీటిలో మునిగిపోయినందులను తెలిగ్రామ సమాచారములు వచ్చుట అనిహాయి యున్నది. గుర్తులలో యందు జుర్రప్రవాహము అధికముగానున్నది. షిల్లాంగ్ లో నీరు కొంత తగ్గియున్నది. అంతటి పరిశోధనలు చేసిన కర్ర ముగ నేయున్నది. ప్రవాహములను నిలుపుటకు తావు లేని జనులందరూ సర్ హ్యాటు గృహమునుండి కొండపై నివసించుచున్నారు. భోజనపదార్థములు తగ్గున అగుననుభవ కలిగియున్నది. అస్సామీ ప్రభుత్వమువారు యీ ప్రవాహములను బాధపడువారికి గాను 5000 మణుల టియ్యము నంగ ప్రభుత్వవారు పంపునటుల కోరియున్నారు. నీరువలన చెడిపోవని టియ్యమును యీ ప్రాంతమునకు తేబడి తెచ్చునదగలకు జనులను అమ్ముచున్నారు. ప్రవాహములను ఇంట్లు గోల్పోయినవారు 5000 మంది పోలీసు గృహములందున్నారు. సిల్ హాటు, నాగాంగ్ బ్రహ్మ పుత్రలో యీ ప్రాంతములందు ప్రవాహములు కలిగెను.

డాల్జిలింగ్ మండలమున రెండు సంవత్సరము ప్రవాహములను చెడిపోయెను. లంగ్ యిలా పరగణాలను వాసునిచ్చి పరగణాలలోను ప్రవాహము అత్యధికముగానున్నది. ఈ రీతిగ జుర్రప్రయము ఎన్నటికిని కలుగలేదు. షిల్లాంగ్ నందు అమితముగ ప్రవాహము జరిగియున్నది. ఈ ప్రవాహము 1915-16 సంవత్సర ప్రవాహముల కన్న అధికముగానున్నది. నూర్ కొలది జనులు, చనిపోయిరి. నూటికి తొంభై వంతున పశువులు చనిపోయినవి. చాలమట్టుకు గృహములు కొట్టుకొనిపోయినవి. ఈ పట్టణమునందు జలపూరితమైయున్నది. 15000 మంది జనులు గృహములను కష్టపడుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్టమయినది. కాల విశేషమును ఖర్చుగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పథకము లేదు. 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారీష్ట లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, లిప్తి, మొదలగు శాస్త్రకోశ సంబంధము వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును 15 తులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్బులు, ప్రత్యేకము పి. పి. అందు కో. యుక్తేంద్రసహజం, పెరిడేసి, నెల్లా జిల్లా.

గూర్కాననిత ధీరత్వము

స్వయంరక్షణకై సిపాయిని చంపెనని పోలీసులు నివేదించుట

డక్కా, జూన్ 17:—ఈస్టర్న్ ప్రాంటియర్ రైఫిల్స్ లో సుబేదారుభార్య ఆదేశములతో కొకనితుపాకితో కాల్చి చంపిన సందర్భమున మానసరక్షణకై ఆదేశిత అతనిని చంపని పోలీసులు నివేదన పరిచారు. ఆమె భర్త గ్రామములో లేనితరి యతడు యింటిలో ప్రవేశించి తనతో వ్యభిచరించునని ప్రాత్యహించెను. అందుకై యీమె యితని కాల్చిచంపెను. (ప్రీ ప్రెస్)

గోమతి నది అనకట్టు తెగి జలప్రళయము

కోమిల్ల, జూన్ 17:—కోమిల్ల సమీపమున గోమతి నది అనకట్టు తెగి విశాలమున ప్రదేశము ప్రవాహములను జలపూరితమయెను. ఈ ప్రవాహములను వేలకొలది జనులు తాముచున్నవన, రురియు నివసించుటకు గృహములు లేక చెట్లక్రిందను బాటలందును నివసించి బాధపడుచున్నారు. పశువులు మేతలేక చాల కష్టపడుచున్నవి.

మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆభియానము ముగించుచేరి ప్రవాహములను బాధపడువారికి సహాయ మొనర్చుచున్నారు. ఈ కార్యమునకు 10000 రూపాయలు పట్టునని తెలియుచున్నది. ఇతర మండలములవారు ద్రవ్యసహాయము చేయవలెనని కాంగ్రెసుసంఘమువారు కోరుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా మొహరం ఉత్సవము

రెండుచోట్ల కొట్టుకొనుట

కలకత్తా, జూన్ 19:—నిన్న రాత్రి తాజియా ఉత్సవము శాంతముగ జరిగిపోయెను. సర్కిలరు రోడునందున్న మసీదునందు వేలకొలది జనులు వచ్చి నిల్చును ద్రోక్కుట జూచిరి. కర్రలును నందు అసుతోషముఖి ద్వారా రోడునందు రెండుచోట్ల డోరేగింపులలో ఎవరి ఉత్సవము ముందుపోవలెనను విషయమున తగవువచ్చి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కొట్టుకొనిరి. పలువురుకు దెబ్బలు తగిలెను. నీటగలుపుట నేడు సాయంకాలము కర్పాలచెరువునందు, మనిక్వోలాయందు జరుగును.

హిమాలయ బ్రహ్మమందిరముయొక్క 43 వ వర్ధంతి

సిమ్లా, జూన్ 18:—హిమాలయ బ్రహ్మమందిరముయొక్క 43 వ వర్ధంతి సమయమున మతముల సంఘము అను ఉపన్యాసము ఒకటి జరిగెను. ఈ విషయముమీద సర్ జోగేంద్రసింగుగారును, టింబూ టి. సి. యన్ గారును యువజన క్రైస్తవ సంఘముయొక్క కార్యదర్శి యగు స్కాటుగారును ఉపన్యసించుచు వారివారి మతాభిప్రాయములను వెల్లడించిరి. అధ్యక్షులగు సర్ మియాను మహ్మదు షాఫీగారు సభాంత్యమున ఉపన్యసించుచు భారతజాతియొక్క శ్రేయమునకు అంత శ్లాఘాసమ్మేళనము కలుగవలె ననియును రాజకీయవేత్తలు కొందరు స్వలాభములకుగాను మతమును తిరస్కరించుపద్ధతి ఖండించి ఉపన్యసించెను. (ప్రీ ప్రెస్)

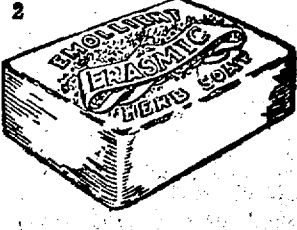

ఈసబ్బును వాడకున్నచో సహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీ సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let **ERASMIC HERB SOAP**

వైన ఈసబ్బునే రోల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంధ్రములను తగ్గుపగు చుటయేగాక చర్మములోని టిన్యూలకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. యువన సహజముగ పోకుమార్తెలను పోకుండునది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలన చర్మము రోల్లప్పుడును మృదువుగను సుందరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmic Toilet Specialties

ఆంధ్ర దేశమున గాంధీమహాత్ముని సంచారము

కొన్ని ముఖ్యవిషయములు

ఆంధ్రదేశ సంచారమునం దంతటను తూర్పుగోదావరిలో జరిగిన అరురోజుల సంచారములోనే ముఖ్యవిషయములు కొన్ని మనసునకు బాగుగా నాటుకొనినవి. 1927 లో మహాత్ముడు తిరువాన్కూరులో చేసిన సంచారము తూర్పు గోదావరిలో నున్న పుడు మరల స్మరణకు వచ్చినది. తంజావూరు భారతదేశ మునకు ఉద్యానవనమును పేరు దానికి సార్థకముగానేయున్నది. దానికి సాటి మరేదియునులేదు. అచటిప్రకృతి రామణీయ కమన్ద్యము. మిట్ట మధ్యాహ్నమునగూడ సూర్య రశ్మి తగు ల వీలులేనంత గట్టముగ పైనవైచుకొనిన కాభావభూలు, మహా న్నతములను ప్రాచీనములునగు కేళుచెట్లు మున్నగు దృశ్యము లెన్నటికిని మరుపు నవసరము. కాని అచటి దృశ్యము గాఢతమము. పృథ్వి జాతుల చట మిక్కిలి దట్టముగనుండుటచే మనవుని మనసు శీఘ్రముగనే స్థలాంతర సందర్శనము నభిలషించును. తూర్పుగోదావరి డెల్టాలోని దృశ్య మట్టిదికాదు. దాని శోభనీయత. అది మనసునకు శాంతిని సంగునగావి వెరగుపాటును కలిగించదు. అది శాంతియనునగు ప్రాంతము. కనుచూపుమేర నెలబజూచినను పచ్చని సస్యముల తోగూడిన విచేలు, పరిశుభ్రములగు వ్యవసాయభూ కుటీరములు, సమద్ర సంగమమును కోరి మందగమనమున ప్రవహించుచున్న విమల గోదావరి ప్రాంత తదంతికమున చల్లనినీడలనిచ్చు కొబ్బరి, అరటితోటలు, నదీమధ్యమునందున్న పెక్కులంకలు మున్నగునవి తిరువాన్కూరు శోభనగూడ గీటునం బుచ్చజాతి యున్నవి.

8-5-29 వ తేదీని నీలగిరి పర్వతములగు గౌతమీ సతీల ముల నుత్తరించి మేము అమలాపురము తాలూకాలో ప్రవేశించితిమి. ఇది నగరము దీనితోగూడ గోదావరి నెంట్లలుడెట్లు అనబడుచున్నది. ఆనాడు సాయంకాలమే వశిష్ఠనదిని దాటి రాజోలు వెళ్లితిమి. అమలాపురమునకును రాజోలునకును మధ్యనున్న ప్రదేశమునందు మామిడితోటలతోను పోకతోటలతోను అరటితోటలతోను కొబ్బరితోటలతోను నిండియున్నది. ఆసంజకంజాయలలో నునునకు మహాదానం దమును కలిగించిన ఆవిమలశోభయున్నటికిని స్మృతిపథమునండి తొలగదు.

అటునుండి ఆక్విడక్టుమీదుగా గన్న వరమునకే గోదావర నదీతీరము నా రాత్రి గడపితిమి. మరునాడు ధనశేష్వరమువద్ద ఆనకట్ట కుత్తరమున గోదావరి నదినిదాటి రాజుపహేంద్రవరము చేరితిమి. అటునున్ను నీతానగరమునందు దాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యముగా రేర్పరచిన గౌతమీ సత్యాగ్రహశ్రమమున కేగితిమి. అంతటితో తూర్పుగోదావరిలో సంచారము ముగిసినది.

శ్రీ పితాపురము మహారాజావారు

శ్రీ పితాపురము మహారాజావారు మధ్యపాన నిరసన మునందు గాఢదీక్ష గలవారనియును వారి సంస్థానమునందు కల్లు గీయుటకొక్క తాడిచెట్టునైన నారు కాలు కియ్యరనియును, సంఘసంస్కరణమునందు చాల దీక్షగలవారనియును అప్పల శ్యతా నివారణమునందు మిక్కిలి శ్రద్ధ బూనియున్నారనియు పితాపురములో ఆదిమాంధ్ర బాలుర కొరకొక కరణాలయము నేర్పరచినయు పితాపురము తాలూకాలోద్ద వారొసగిన సన్మానపత్రమునందు వినరంపబడెను.

శ్రీయుత బిక్కిన వేంకటరత్నంగారు ఎం. ఎల్. సి.

చోడవరములో మేము శ్రీయుత వేంకటరత్నముగారి గృహముననే బసచేసితిమి. ఆయన ప్రతిదినమును నూలు వడికెడరు. వారి కుటుంబమునా రందరును గూడ నూలు వడికెడరు. చెన్నపురి శాసనసభలోగూడ ఆయన ఆంధ్రభాషలోనే మాటలాడెదరు. 30 సంబరములు ఎదుకగలరు.

నేతపనిలో నదృశ్యప్రజ్ఞ

చీరాల, పేరాలలో నొక నిపుణుడగు పటకారకుడు తాను కేసిన అతిసన్నని ఖద్దరుపంచమ మహాశుభ్రమును సమర్పించెను. దాని అంచులలో సంస్కృతాంధ్రాక్షరములలో చాల వాక్యములు పొందుపరపబడెను. అతినికి నెలకు 45-50 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చును. అతనికి చదువురానందున అక్షరములను వ్రాసి యిచ్చుట కొకగుమాస్తా నతిడు నియమించెను. అతనికి 20-25 రూపాయ లిచ్చును. అత డిట్లవలనే ఖద్దరుబట్టలనునేయ నారంభించెను. అదివర కతడు కంట్లాట్టగా బట్టలు నేయు

చుండెను. ఇపు డతడు ఖద్దరుబట్టలను నేయుచున్నను అతని ఆదాయ మేమియును తగ్గలేదు. "నానంటి నిపుణులగు నేతపని వా రీతాలూకాలో 10000 మందికలరు. కాని వారెవరు ఖద్దరు బట్టలను నేయరు. వారందరును నావలె అధికముగా నార్జించుట లేదు. వారిలో చాల మంది పెక్కు నెలలపాటు పనిలేకుండనే యుండురు. వారిలో పోటీ చాల హెచ్చుగా నున్నది. మిల్లుల పోటీలన ఖద్దరు కెన్నటికిని నష్టము రాదు. తక్కువ వ్యయము తోనే ఖద్దరులో యెక్కువ పనితనమును చూపవచ్చును. అని అతడు తెలిపెను.

వేలంగి

వేలంగి యొక చిన్న గ్రామము. జనసంఖ్య 3000. రైలుమార్గ మున కది చాలమారముగా నున్నది. గాన పూర్వకాలపు పద్ధతు లచట నిపుటికిని కనబడుచుండును. మేముచుట్టి వెళ్ళుపరి కాగ్రా మమున కాంగ్రెసు సంఘములేదు. అచట నొక బ్రాంచి పోస్టా ఫీసుమాత్రమే యున్నది. తెలిగ్రామకచేరి, వైద్యశాల, ఉన్నత పాఠశాల మున్నగున వేవియును లేవు. నవీననాగరకతాస్పర్శ అచట నింకను బాగుగా కలుగలేదు. ప్రాచీనపద్ధతు లింకను నిలచి యున్నవిగాని అవి యిపుడు చరమదశలో నున్నవనుటకు నూచన లగుపడుచున్నవి. అచట ధనవంతులగు కమ్మవారి దివ్య భవనములు కొన్ని కలవు. తక్కిన వన్నియు పర్వభూమిలు. పంచముల యిండ్లు 60 ఊరికి దూరముగా నున్నవి. ఆ యూరికి నీటి యాధార మొక్కచెరువు మాత్రమే కలదు. అదియెవను

అంతపరిశుభ్రము గాలేదు. ప్రజలు చుల విస్తృతమునకు పొలములలోనికే పోయెదగు. వానిని శుభ్రపరచుట కచట పండులైన లేవు. అచటి పారిశుధ్యస్థితి యీ రీతిగా నున్నది. అచట నేత పనివారి యిండ్లు 12 కలవు. మే చుట్టికి చక్కగానే వారు మాతో సంభాషింప నారంభించిరి. 1921 వ సంవత్సర మునకు పూర్వము వారందరును మిల్లునూలుతోనే బట్టలను నేయుచుండెడివారు. దానివలన నెలకు 10-15 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చుచుండెను. క్రమముగా వారికి ఆదాయము తగ్గిపోసాగినది. అంతలో అసహనోద్యమము ప్రారంభమైనది. వారపుడు ఖద్దరుబట్టలను నేయ నారంభించిరి. వారికి బాగుగా సన్నిధికినది. కూలి హెచ్చుగా లభించుచుండెను. మరుసగా రెండేండ్లపాటు మిసికి నెలకు 20 రూపాయలవరకు వారు గడిపగలిగిరి. అంతట ఖద్దరు విడుదల కెగ్గినది. వారు మరల మిల్లు నూలుతో బట్టలను నేయ నారంభించిరి. క్రమముగా ఆదాయము తగ్గిపోయినది. మేము వెళ్ళుచున్నట్టి వారిలో చాల మంది పనిలేకుండనే యుండిరి. వారిలో కొందరు మిల్లుబట్టలను విక్రయింప నారంభించిరి. మరికొందరు కుటుంబములను రైల్వే పనులలో కూలిపని చేయుచున్నాడు. అని వారికిని మాకును జరిగిన సంభాషణవలన నేన గ్రహించగలిగితిని.

(వి-ఎం.గి.యి.సి.గూ 12-6-29.)

తెండరు నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములకు యీ దిగువ అనుబంధములో వివరించిన వస్తువులుకు 1339 ఫసలికి పూర్తిగా నీలువేయబడిన కవర్లతో తెండర్లు, అడుగున సంతకముచేసినవారికి 26-6-29 దిన చేరునట్లు సంపుకోవలెను.

2. ప్రతి తెండరు కవరుపై తెండరు వస్తువు పేరున్న తెండరు కాలమున్న తెండరుదారుని విలాసమున్న వ్రాస్తూ తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానముల యింటిరిమి విచారణకర్తల వారిపై విలాసంతో దాఖలే చేయ వలెను. తెండరు దారుడు తన వైవిలాసమును వివరంగా వ్రాయ వలెను. అట్లు లేనంతట నదరు తెండరు తోసి వేయబడును.

3. ప్రతి తెండరుతో మాదిరి వస్తువున్న నూరు రూపాయల నోటు ప్రతి తెండరు వస్తువుకున్న ధరావత్తుగా సంపుకోవలెను. తెండరుపై నలాతి అయిన తరువాత గైరు మంజూరు అయిన తెండరుదార్లయొక్క ధరావత్తు సొమ్ములను దేవస్థానము ఖర్చులతోటి వాషను యియ్యబడును.

4. యే తెండరుగాని అంగీకరించుటకును లేక కారణము తెలుపకనే తోసివేయుటకును యింటిరిమి (శ్రీ) విచారణకర్తల వారికి అధికారము కద్దు.

5. తెండరుపై నలాతి అయి మంజూరు పుత్ర రపు తెండరుదారుకు స్వయముగాగాని లేక పోష్టు ద్వారాగాగాని పంపించబడిన 10 రోజులలోగా మంజూరు పొందిన తెండరుదారుడు అగ్రిమెంటు ఫారములో కనిన షోడర్ డిపాజిట్టు మొత్తం

చెల్లించి క్రమముయిన స్టాంపుతో అగ్రిమెంటు వ్రాసి యియ్యవలెను.

6. వై కంజిషులకు విరోధముగా ప్రవర్తించిన నంతట మొదట చెల్లించిన డిపాజిట్టు దేవస్థానం చితాకు నష్టంక్రింద జమ కట్టబడి కంట్రాక్టరు జవాబుదారిపై వై నలాతి చేయబడును. తెండరు దారుడు అగ్రిమెంటు వ్రాసి యిచ్చేవరకు నరుకు సరఫరా చేయుటకు అనుమతి యివ్వబడనేరదు. తెండరుదారుని సుస్తివల్ల దేవస్థానంవారు యితరత్ర ఖరీదుచేయవలసి వచ్చినచో కంట్రాక్టరు ధరకంటె యెక్కువగా పుండినంతట అందువల్ల దేవస్థానము నకు కలిగేనష్టమును వై పరతులప్రకారం నడవక తప్పిన వారివద్దనుంచి వసూలుచేయబడును.

7. తిరుమల తిరువాన్కూరుకు కావలసిన వస్తువుల క్రయమునకు మోతకూలి చేర్చవలసినదిలేదు. అన్ని వస్తువులు తిరుపతిమ్యునిసిపలు సరిహద్దులలో జేర్చవలసియుండును. తిరుమలకూ తిరువాన్కూరుకు సామానులు తీసుకొనిపోవుటకు మామూలుకూలి ఆధిక్యతగా యిచ్చుటగాని ఆమోదించబడిన తెండరుదారునకు దేవస్థానమునుంచి కూలియిచ్చి తెండరుదారు జవాబుదారిపైన వస్తువులు తీసుకొనిపోవుటకు అనుమతమునుబట్టి ఏర్పాటుచేయబడును.

8. ఇతర అగ్రిమెంటు పరతులు యింటిరిమి (శ్రీ) విచారణకర్తల వారి ఆఫీసులో అడిగి తెలుసుకోవచ్చును.

య. బి. ఇంగ్లీషులో ప్రచురించిన నోటీసుకున్న తెనుగులో ప్రచురించిన నోటీసుకున్న యేదైనా భేదములు పున్నంతట ఇంగ్లీషులో ప్రచురించిన నోటీసులోని అంశములే సరియని భావించుకోవలెను.

అనుబంధము సమూహ కావలసిన శేర్లు

వస్తువులపేర్లు	తాలూకు తెండరు
1. పులవలు	నమోదుచేయవలసినది
2. కిర్యనాయిలు (కోతిమార్కు)	రు 1కి యెన్ని శేర్లు
3. చక్కెర (యెర్రబూరా)	50 శేర్లు గల డబ్బా 1కి
4. బెల్లం	మణుగు 1కి
4. శనగనూనె	"
	"

(Sd) Sri Ramachandra Dossji Varu
Interim Vicharana Kartha 18-6-29

అవటపల్లె నారాయణరాయ

ప్రశంస

1929 నవంబరు 80 వ తేదీ రాత్రి రంగున్ గార్వీక్ రోడ్ నందలి శ్రీయుత పుష్పకాయల రాజయ్యగారి గృహమున, రంగున్ ఆదిమాంధ్రులచే జరుపబడిన సభయందు చదువబడినవి.

[శ్రీయుత సోమరాజు రామానుజరావుగారు]

సీ|| బ్రహ్మదేశంయన ప్రహంసప్రభృత్యై

ప్రజలచే నెన్నంగ బడె నెనందు,

శాసనసభలోన జనుల యాలాప, దు

స్థితి ప్రభు లెఱుగ' గర్వించె నెనందు,

రాజుగ్రహా శేరస్థుల ప్రజల, ప

క్షమున భీషణవాద సత్వ నెనందు,

కలలోనైన న, నొక్కొడు తలంపూనని

కార్మిక నేనకై గడంగె నెనందు,

శాసనసభను బహిరంగ సంస్థలందు

ధూరికార్మిక నేనకు బూనె నెనందు,

అతడు సామాన్యుడే మన "యవటపల్లె

రమ్యవంశోన్మవుండు-నారాయణుండు"

సీ|| కార్మికస్వనహార కాండామహానమన

నె రాధట్టులకు నిల్వబడినావు

శ్రమకు సహించి లంచబండ్ల కార్మిక

జనులకు నుపకృతుల సలిపినావు,

నిమ్మజాతులలోన నెలకొన్న యాదీశం

ప్రభులకు చేయూతగా నిలిచినావు,

జాతీయనాటక సంఘపుకీర్తి ను

వైష్ణవుగా మింటిపై కెత్తినావు,

పరంగ నాంధ్రసేవాసంఘ పాఠశాల

కేవలచే నాంధ్రులకు విద్య నేర్పినావు,

ఆమరునే నిమ్మలోలు నాయకుడు మాకు

ధీయతామవల్లె నారాయణాఖ్య!

సీ|| రంగున్ పురమున, రైలువేళ్ళా, ప్ర

సక్తమా యోనినానభలలోన

ప్రజలకు నుపకార పరతంత్రమై యుష్ట

కెనలపుమెంటు ప్రస్థితలలోన,

అఖిలకార్యక్షేపిస్తుమకు పరిశ్రామిక

విద్యావిచారణవిధులలోన,

జనులకు ప్రాణరక్షణమైన యాదీశ్య

సంఘవిచారణ సమితిలోన,

కన్యగౌరవం తెక్కలేని సంఘములలోన

ప్రతినిధిగ నెన్నబడునట్టి భాగ్యగరిమ

కంఠోకకు లెగియుండురే యీన గాక

ధీయతామవల్లె నారాయణాఖ్య!

శి|| శ్రీశ్రీ శివయోగియ, వడిపరగ కేవలకేలు సత్సీ
యన్, పోలీస్ కమిషనరు, నల్లూరుగూడ, నిజాం కార్మి
కారీకన్ ప్రాధిక: కార్మికశిక్షితులకు ధర్మశిలు కన్య
మన్: ఉప న్యాయుడు లిచ్చినాడప్ర, ప్రజాశక్తి వైకృతు
సంఘటింగా||

శి|| ఇది నిజసంప్రదించుటకే నీ సూక్ష్మము! మాకు సాధ్యకే
సవయుడై స్వతేజమున చాలగనాపు వసంపదోక, నీ
మన, మను వాక్యరింపక-నమంజగతిం జనుడెంచి-మాకు
కట్టడకేల బాపదేయము, 'సమూహము! దీనిబాపదా!

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గంధములు

1. కురాను మరీఫ్ (తెనుగు)	4	0	0
2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (చూలము సంస్కృతిము, తెనుగు, ఉపాధ్యతము)	2	0	0
3. సంస్కృత లోకోక్తులు (1800) తెనుగు వివరణముతో	1	0	0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామి ప్రభుత్వము	0	12	0
5. ఉపనిషత్తులు (శాత, కేన, కత, విశ్వేయ)	0	6	0
చక్కని తెనుగు పద్యములు	0	6	0

పంయువారు :- 159

సాధనలుక్కడిపో, అనంతపురము

జాబులు

బెజవాడ ఎమ్. అండ్ యన్. ఎమ్. రైల్వే

ఉద్యోగీయుల సంఘము

21-6-29 పుక్తవారము సాయంకాలం 6 గంటలకు రైల్వే
యూనియన్ వారి యాజమాన్యమున, సమాఖ్యకులయిన శ్రీ
బాల్కృష్ణుని. వి. గిరిగారు రైల్వేపనివారలకును ఇండియాగవర్న
మెంటువారికిని ఇంటిల జరిగిన రాయబారపుసభిత్తను గురించి
యు నిలరైల్వే కార్మిక సమస్యలను గురించియు కాతా
పూర్ణానందంగారి సత్తములో ఉపన్యసించెదరు.

యం. యన్. యం. రైల్వే పత్రికాసంపాదకులైన పి.
ఆర్. శర్మ వి. ఏ. గారును ఇతరప్రముఖులును తత్సమయమున
ఉపన్యసించెదరు.

తుర్లపాటి వేంకటేశ్వరరావు
ఉపాధ్యక్షుడు.

వైశ్యమహాసభలు - పెద్దాపురం

వై సభలు పెద్దాపురమున జరుగునున్న వని పత్రికల
మూలకముగా తెలియవచ్చుచున్నది. శ్రీయుత మద్ది వెంకట
సుబ్బయ్యగారిని మహాసభాధ్యక్షులుగాను శ్రీయుత పోలికెట్టి
ఆదినారాయణ గుప్తగారిని యువజన మహాసభాధ్యక్షులుగాను
మహిళాసభకు గుంటూరు వాసినియు వైశ్యయునతి విద్యాలయ
స్థాపకులైన శ్రీ కాళంగి శేషమాంబగారి సభ్యులుగా
నెమ్మకొనుట ధర్మము. యమ్మకొనారత్నము శ్రీసంఘాభి
వృద్ధికై చేయు సహారసేవ వైశ్య లోకమునకు చిరపరిచయ
మనుటచే నాస్థాన నామ కొసంగి గౌరవించుట యుక్తము.
గుంటూరు. కోరల్ల నాగరత్నం.

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయజయంతి

కల్యాణ, 17-6-29:— నన్న సాయంక్రమ సంఘ
కార్యాలయమునం దీనగరాంధ్రులు సమావేశమై శ్రీ కృష్ణ
దేవరాయల జయంఘ్యత్వము అర్చ్యంతోత్సాహపూరితమునం
బులతో మిగుల శ్రద్ధాభక్తులతో మిక్కిలి వైభవముగా జరిపి
రి. సభకు శ్రీ|| పాపనంబు బాలసుబ్బారెడ్డిగారు అగ్రాసనాధి
పత్యము నసించిరి. సభయందు శ్రీమాన్ బీజా సుదర్శనాచార్య
గల్లవూరు శ్రీఆంధ్రభాజు డివి ప్రఖ్యాతిగాంచిన శ్రీకృష్ణ
దేవరాయజననము, రాజ్యవిస్తారత, రాజ్యపరిపాలన, ఆంధ్ర
భాషాపాఠశాల, తాకవీయ కవుల నాదరించుట, వారికి మాతృ
భాషపైగల పవిత్రప్రేమ మున్నగు విషయముల అత్యంతవిభు
లముగ నుడివిరి.

తననంతరము శ్రీ|| కో|| డె|| కృష్ణారావుగారు కొంత
యవస్థసించిరి. అటుపై శ్రీ మండ రామమూర్తిగారు శ్రీకృష్ణ
దేవరాయల చరిత్రాంశములను నుడివి వారిని వర్ణించుట మానవ
మాత్రులకు దుర్లభ మనిరి.

శ్రీ అగ్రాసనాధిపతులు శ్రీరాయలవిద్యావ్యాప్తి రాజ
కీయసమస్యకాలము తిమ్మరుసురైల్వే రైలుములు మున్నగునవి
వినించి నుడివిరి. సభికులెల్లరును శ్రీకృష్ణ దేవరాయనిర్యాణ
మునకు మిక్కిలి వగచి రెద్దిగవరు సుపుత్రుల మన ఆంధ్రమాత
మనల నెన్నడు గాంగలవనియు వారి ఆత్మకు సంతకశాంతి
యొనగూర్చుగాత మనియు దైవమును ప్రార్థించిరి.

మండ రామమూర్తి
కార్యదర్శి

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటులన చిగుళ్లుగట్టి
పడును. చిగుళ్లుండి రక్తముకాఁకుండును. నోటుదగ్గందము
లేకయుండును. పండ్లు ముర్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు బొంబాయి.

మీరు బలహీనముగాను, మందముగా నున్నప్పుడు

'అశ్వన్'

మిమ్ములను మంచిస్థితిలో నుంచగలదు.

అశ్వన్ శారీరకముగాను, మానసికముగాను అత్యద్భుత యోవనశక్తిని గలిగించుచున్నది. కృశించినట్టి శరీరమును, అక్రమించిన నరములను ఇది మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చును. అది విశ శరీరమునకు మనస్సుకు తెగిన ఆహారము. శరీరమును మలేరియానుండి అశ్వన్ కాపాడును. వ్యాధి తిరుగుముఖములో నున్నప్పుడు అమోఘమైనగణ మిచ్చును. వైద్యులు కూడ దీనిని పుచ్చుకొనవలసినట్లు సలహా నిచ్చుచున్నారు.

ప్రధాన ఔషధులన్నిటియందు కెమిసులందరివద్దను విక్రయించబడుచున్నది.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS, Ltd., CALCUTTA.

Stockists:—
N. DESAI GOUNDER & Co., 41 Funder St., Madras.
D. V. NAICK Bros., Calicut.
NATHAN & Co., Cochin.

హి. దూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేక సౌకర్యము

అన్ని ప్రాంతములందు గల మాత్రాత, శాశ్వత కాతాబారులు పలంపూరు కొరకుచే మేము ప్రత్యేకముగా జనురలు కమిషన్ శాఖను స్థాపించితిమి.

ఫీస్-గుడ్డు, కిరానా, కట్టరి, గ్లాసువేర్, ధాన్యములు, కెమికల్సు, కంబీ, బంగారు, హామెరి, రంగులు, వెయింటల్లు, స్టేషనరీ ఇతర ఫాన్సి సామానులు మొదలగు వాటికి మాకు ఏజెన్సీ గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అర్హత అనుభవము గలిగినట్టివారే నియమింపబడి యున్నారు.

ఇతరులతరపున ఏజంటుగా నుండి కమిషను పద్ధతిపైన వారిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయించుము.

నేస్టి అగ్గిపుల్లులు, గంధకము అన్ని రకములది, లేబిల్లు మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా సరఫరా చేయగలము.

మిక్కిలి శుష్కీకరముగా గమ్యస్థానమునకు చేరుటకై అర్హులు మిక్కిలి శీఘ్రముగా చేరునట్లు పంపబడునట్లు నేస్టి అగ్గిపుల్లులు మాకు దగ్గర నుండు రైలుస్టేషనుకు ఇనాముగా సరఫరాచేయబడును. లేబిలులను మా కిచ్చిన ఇతర లేబిలులుగల సామానులు కూడ సరఫరాచేయబడును.

తంతివిలాసము: డ్రాఫ్ట్ పెరిఫోను నెం 23496.

phone 23496.
Tele gram: Shravak.

LALLUBHAI JECHAND SHAH
Wholesale Matches Merchant,
Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

ఆంధ్ర-కృష్ణా పత్రికా ప్రశంస

ఆంధ్రానీలో ప్రచారమునందున్న పత్రికలు అసంఖ్యాకముగా నున్నను వానిలో దేశభిమానమును, భాషాపావనమును, దేశసౌభాగ్యమును పెంపొందించు నట్టియు సర్వజనోపయోగమునకును సర్వజనాదరణమునకును పాత్రమైనట్టియు సర్వోత్కృష్టమునై సర్వాంగస్ఫూర్తితో నొప్పారి విరాజిల్లునట్టి పత్రికలు మిక్కిలి తక్కువగానే యున్నవని వ్రాయుట సాహసము కాజాలదు.

ఇరువదన శతాబ్దము దాంధ్రదేశమున వ్యాప్తమైనట్టి పత్రికలలో గొన్నింటిని పేర్కొనుట యద్రుతము కానేరదు. ఆంధ్రప్రకాశిక, శశిలేఖ, దేశోపకారి, దేశభిమాని, వివేకవర్ధిని, ఆంధ్రకృష్ణా, భారతి, ఆంధ్రభారతి, సత్యాగ్రహి, కాంగ్రెసు, అమృతగ్రంథింతామణి, కళావతి, సరస్వతి, అన్నపూర్ణ, మంజువాణి, ప్రబంధకల్పవల్లి, కల్పలత, చంద్రమృగ, లక్ష్మీపరితప్తపత్రిక, సుజాత, ఆంధ్రరాష్ట్ర (పారంభవిద్య, ఆరోగ్యప్రకాశిక, గాంధర్వ, లలిత, హిందూసుందరి, వేదాలయసూచార, జ్యోతిష, ఆదిత్య, శ్రీధర్మ, సుదర్శిని, సమదర్శిని, శ్రీతీర్థి, నీలగిరి, గోల్కొండ, సుదర్శిని, సమదర్శిని, ధర్మసాధిని, ఆనందభారతి, విద్యార్థి, వైఖానస, వైష్ణవ, బ్రాహ్మణ, నియోగి, పంచానన, విశ్వకర్మ, క్షత్రియ, ఆదిక్షత్రియ, ఆర్యవైశ్య, వైశ్య, వాసవి, కమ్మ, కాపు, రైతు, రెడ్డిరాణి, తెలగ, తెలగసంఘాభివర్ధిని, దేవాంగసేవ, కెట్టిబలిజ, పద్మసాలి, సత్యంగ, సత్యమాత, యుద్ధధ్వని, వేంజుక్క, కైప్రసవోద్ధిని, తెలుగుచరిత్రాగ్రంథి, రవి, తెలుగుబాప్తిస్టు, తెలుగుబాధర్మ, ఆయుర్వేద, ఆయుర్వేద సమ్మేళన, కళ, స్వరాజ్య, పినాకిని, హిందూయనతి, రైతాంగము, గ్రామాభ్యుదయము, ఆంధ్రభాషావిలాసిని, నవ్యులలోట, సాహితీ, మాతృసేవ, మానససేవ, దర్బారు మొదలుగాగల పత్రిక తెన్నియోగలవు. ఇవిలో శశిలేఖ, దేశోపకారి, దేశభిమాని, వివేకవర్ధిని అమృతగ్రంథింతామణి, కళావతి, సరస్వతి, చంద్రమృగ, ప్రబంధకల్పవల్లి, మంజువాణి, కల్పలత మొదలగు పత్రిక తెన్నియోకాలకమున కారణాంతరములచే అదృశ్యమైపోవుట తటస్థించెను. మిగిలినవానిలో నైతము చాలాభాగము ధనాభావముచే నేమి, తగినప్రచారము, వ్యాప్తిలేని కారణముననేమి, లక్ష్య లక్షణములలో గల లోపాలలోపములచే నేమి ప్రజామోదము బడయజాలక నామమాత్రానశిష్టములై కొనయూపిరితో నేడోరేపో యంతరించునట్టి దుస్థితియందున్నవి. వైఖేర్కొనిన బుత్రికలలో విశేషభాగము మత, కుల, సాంఘిక పత్రికలుగానుండి జనసామాన్యమున కంతటికి యుపయోగపడుటలేదు. ఇకను వైఖేర్కొనిన ఆత్మశ్లాఘనము, అన్యమాదానము, స్వాభిమానము, వితండవాదములు, వ్యర్థప్రసంగములు, తర్జనభర్జనలతో నిండి దేశాధిపత్యాదులకు నుండి మతకులసంఘటనమునకును, పరస్పరద్వేషమునకును, అసూయావేషమునకును కారణభూతములగు నుండి కంటకప్రాయములుగా నున్నవి. తెలుగుదేశములో గల పత్రికలలో సర్వజనస్థానాపాత్ర మైనట్టియు, సలక్షణ మైనట్టియు, సర్వోత్కృష్ట మైనట్టియు, సర్వాంగస్ఫూర్తితో నొప్పలిట్టి పత్రికల పేర్కొనవలసియుండిన ఆంధ్ర, కృష్ణా, భారతీ పత్రికారాజములే ముఖ్యముగా లెక్కకు రాగలవు. ఇట్లనుటలో శేషించినవన్నియు కేవలము వ్యర్థములే యని యూహింపరాదు. పత్రికలయొక్కవృద్ధిక్షయములు న్యూనాధిక్యములు ముఖ్యముగా సంపాదకులపై నాధారపడియున్నవి. పత్రికా సంపాదకులు యాచిత్యనిచారదక్షుడుగను, దీర్ఘచర్మిగను, నిర్లోభుడుగ నుండి కప్పి విప్పగల సమర్థుడైనై ప్రవృత్తుల గలిగియుండు టవలయును. పత్రికానిర్వాహకులు స్వార్థరాహిత్యబద్ధులై అనివార్యములు అగత్యములునగు కష్టనిష్ఠులగుటకును, లాభసమ్మతులకును, దూషణ తిరస్కారములకును నలంపక పత్రికయొక్క లక్ష్యలక్షణములకు గౌరవాధిక్యములకును ఎట్టి లోటుపాట్లు కలుగనీయక అప్రమత్తులై ఆహ్వానములను తత్పరితరణార్థమై కృషిజేయుట అగత్యము. ఎందుతో తోడి పత్రికాధిపతులు యీర్ష్యాపరవశులై అపాహల గల్పించి తమ పంతంబును యశంబును సమర్థించుకొన దలచి యుత్కృష్టముల పత్రికలపై దాడివేసి నాశనము జేయ సంకల్పింతురు. అట్టి మహోత్పాతములను ప్రతిబంధకములను ఓసికతో సమర్థతతో నెదుర్కొని పత్రికా పోషణమునను, పత్రికా నిర్వహణమున కెంతేని శ్రమపడవలసియుండును. పత్రికాధిపతులకు కార్య నిర్వహణక్షత, శాంతస్వభావము, ఔచార్యము, సంకెత పరిశ్రమాశక్తి యుండు టావల్యము. రాజకీయ, మత, సాంఘిక, నైతిక, వాస్తవిక విచరణ పరిశోధనాదులకు సంబంధించిన

వ్యాసములతో విరాజిల్లుచు ధర్మసంబోధనము లేక కర్తవ్య కర్తవ్యాంశములను, భాషాభిమానమును, భాషాపరిశ్రమమును, స్వాతంత్ర్యోద్ధానము వెల్లడి చేయగల పత్రికలే సకలజనామోదమును సర్వజన రంజకత్వమును పొంది దినదిన ప్రవర్ధమానములు కాగలవు. అట్టి పత్రికలే సంకెతపాదులకును శ్రీమంతులకును దరిదులగును, రోగులకును భోగులకును, సాధువులకును యోగులకును కావలసిన వివిధ విషయముల ప్రబోధము గావించ సమర్థతార్హతలు కలిగియుండును. ఇట్టి యుత్తమలక్షణములను, యోగ్యతార్హతలను మన యాంధ్రపత్రికారాజమునకును, కృష్ణా పత్రికారాజమునకును, భారతీ పత్రికామణికిని ఏతత్వత్తి కాధిపతులకును అధికముగా గలవని చెప్పటలో నెట్టి యతిశయోక్తియును పక్షపాతబుద్ధియును లేదనుట స్పష్టము. అవి వేకాంధ్రతమోవ్యాప్త మైనట్టియు, పరాధీనవాద్యమోహ పాశబద్ధమైనట్టియు, ఆంధ్ర ప్రజాహృదయములందు ప్రబోధోదయము కలిగించిన దీ పత్రికాత్రయమే! ఈ పత్రికలమూలముననే ఆంధ్రదేశమున దైత్యుల ప్రబోధోదయము కలిగి నావికాసము నూతనోద్భవము కలుగుభాగ్య ముజ్జెను. ఆంధ్ర భావ ఆంధ్రదేశము, ఆంధ్రస్వభావము, ఆంధ్రస్వత్వము వికాసము యందు కీపత్రిక లెంతో సహాయపడుచున్నవి.

ఆంధ్రం లలో సహాయనిరాకరణోద్ధ్యమమునందును, ఖద్దరు సప్రధారణమునందును అభిమానాదరణముల కలుగజేసిన దీపత్రికారాజములే! ఆంధ్ర కృష్ణా పత్రికలమూలమున ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రానిర్మాణము, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయస్థాపనము, గ్రంథాలయోద్యమవ్యాప్తి, సారస్వత శిల్పరచనాదక్షత, వ్యవసాయ వ్యాపారపరిశ్రమాభివృద్ధి, గ్రామపుస్త్తిర్మాణావళ్యత, సంస్కృతాభిలాష, పరిశోధనాసక్తి, స్వరాజ్యసంపాదనామతూహలము, ఆంధ్రమహాజన హృత్ప్రేరణముల దంపరించి దినదిన ప్రవర్ధమానములై పలుకాభాసమునివృత్తమును, పత్రపుష్పఫలసంభోధితంబునగు మహిజనుమాడి శోభిల్లుచున్నవనుట స్పష్టము. ఇట్టి మహోత్పాదకముల కారణమైనట్టి ఆంధ్ర-కృష్ణా పత్రికలును, ఏతత్వత్రికాధిపతులను శ్రీదేశోద్ధారక కాళినాథుని నాకేశ్వరరావు పంతులుగారును—ముట్టు రికృష్ణారావు పంతులుగారును ఆంధ్రమహాజనల కా శ్రేష్ఠ కృష్ణాభివృద్ధిపంతుల కంటేని యధ్యులు. ఇట్టి వీరిని ఆంధ్రవిద్యజ్ఞులు, అభిమానులు, పత్రికాపాఠకులు కొలదికాలములో సముచితరీతిని సన్మానింప జూచుట స్థానాపాత్రము గాకుండునా?

సింగంపల్లి వేంకటాద్రి.

* * * * *

ఆంధ్రపత్రిక కృష్ణాపత్రిక

పత్రికాధిపతులకు “ఆచార్య” బిరుదులను నొసంగి సన్మానించు టావునని మిత్రులొకరు నూచించిరి. “ఆచార్య” బిరుదును కళాకాలాధ్యక్షులకు విరివిగ నుపయోగించుచున్నాము. నాట్యాచార్యులకు రిద్దరు కలరు కావున

ఫౌ పి త ము 1893

సీమకమలములు
మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి
న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిల్ దాస్ అందు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండిగలు వర్తకులు
112, 113 చైనాబజారురోడ్, మద్రాసు.

“ప్రజ్ఞాప్రపూర్ణ”
బిరుదులచే గౌరవించుటావునని విన్నవించు కొనుచున్నాను.

వల్లెవేంకట సుబ్బారావు.
గుంటూరు.

* * * * *

పై శిక్షితతో వెలువడిన వ్యాసములున్నూ, బెజవాడ శ్రీ రామమోహన లైబ్రరరీ యాధిపత్యమున జరిగించిన తీర్మానములు చూచిన వెనుక గలిగిన ఆనందమునకు వేరలేదు.

యీ పని జరిగించినవో ఆంధ్రులు తమ విధాయకకృత్యమును ఆచరించి శ్రీ ఆంధ్ర-కృష్ణా పత్రికారాజముల బుణము తీర్చుకొన్నవారగుదురు.

యీ కార్యమునకు నాచే నగుపని నేది అయినను కృతజ్ఞతతో ఆచరించి, చిన్న నాటినుండి పత్రికలు చదువుచున్న కారణమున నా వృద్ధికి కారణములైన శ్రీ పత్రికారాజముల బుణము తీర్చుకుందును. గాన కార్యనిర్వాహకుల ఆజ్ఞకు జేచి యున్నాడను.

తెనాలి. ప్రవ్వకూరు కష్టమూర్తి.

పండిత జీ ఆమోఘమైన నివారిణి

నేను చిరకాలమునుండి నరముల బలహీనత, మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులచే బాధపడుచుండి, అనేక పేటెంటు ఔషధములను నేవించి నిష్ఫలముజనయోను. నే నతిజబ్బుగాను, మిక్కిలి బలహీనముగాను నుండినందున ప్రస్తుతము ఎగ్మూరు నందు ప్రాస్పెక్టు కాలేజియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించుటకు నిర్ధారణ చేసికొంటిని. అతిస్వల్పకాలములోనే అనగా కొన్ని వారములలోనే నాకు గొప్పగుణము గలిగినది. నిజముగా నేను నూతనవృత్తిగా మారినట్లు తలచెదను. ఇదివరకు కంటే ప్రస్తుతము మిక్కిలి చురుకుగాను, పుష్టికరముగానుకూడ నున్నాను.

ఎస్. ఎమ్. సాండురంగంనాయుడు,
మద్రాసు, 18-6-29. డ్రాప్టెస్ మెన్, ఎం. ఎల్. ఎం. రైల్వే, మద్రాస్.

ప్రతినిధిగా

PRUDENTIAL

నందు పనిచేయుము.

నయప్రదముగా జీవితమును గడపుటకు శ్రేష్ఠ అవకాశములు విద్యార్థి, పలుకుబడిగల ఏజెంట్లకు ఈకం వెనీవారీచే నిర్వహించబడుచున్నది.

బ్రిటిష్ స్వామాజ్యమునందుగల వాటిలో మిక్కిలి గొప్పది, ధనవంతమైనది.

హిందూ దేశమునందే రు 8,00,00,000 లకు వైగానే పెట్టబడినది.

మొత్తము ఆస్తులు 292 కోట్లరూపాయలకు వైగానే గలను.

వివరములకు ఈవెగల విరాసమునకు వ్రాయవలెను:—

THE PRUDENTIAL ASSCE. CO., LD.,
CLIVE BUILDINGS, CALCUTTA.
or Branch Office:- C/o GILLANDERS ARBUTHNOT & Co.,
(Post Box No. 261,) North Beach Road, MADRAS.
Inspectors: M. M. NATHAN, North Beach Road, Madras.
G. NARAYANA IYER, Visveswarapuram, Bangalore City.
V. SINGARAVELU MUDALIAR,
c/o The Deccan General Trading Co. Secunderabad, (Deccan).

అన్నామలై విశ్వరూపియమునకు నై ను చాన్సెలరు
గా నియమింపబడిన రాంకానాగారిని గౌరవింతులకు
గాను శ్రీయములు దీని బిజినా రాయాస్వామి పెట్టి, రాం
సాని నబంధముదలిచుగా, జమలు మహమ్మదు, డాన్ సి
నలేతము, మున్నగు ప్రముఖులు కొందరు వెన్నెరాత్రి మూర్తి
పెవిలియనం దొక విందుగిరికి.

మొహరంపండు గడబిడలు

దేవంగిలో హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలు

సాలీసువారు ప్రజలపై కాల్పులు

బెంగళూరు, జూన్ 19:— నిన్నరాత్రి మొహరం పండుగ ఉత్సాహం ప్రజలను ముంచుకొని హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాట జరిగినది తెలిసినది. సాయుధులగు మహమ్మదీయులు లాట్రీలతో అమాయకులను హిందువులపై బడి మద్దించిన తెలియజేయుచున్నది. సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు ప్రజలపై కాల్పులను దని అనుజ్ఞించెను. ఇద్దరు హిందువులు తల్లూమే మరణించిరి. మగ్గురు చావుబ్రతుకులతోనన్నారు. బెబ్బలుతగిలిన 48 మంది హిందువులు ఆసుపత్రిలో చేర్చబడినవారి. ఒక పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుకు బెబ్బలుతగిలెను.

బెబ్బలుతగిలినవారిలో మరియొకడు చచ్చిపోయె నని యిప్పుడు మరల తెలియుచున్నది. పరిస్థితులు విషమముగా నున్నవి. నివరములు తెలియుటలేదు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

కలకత్తాలో మొహరంపండుగ

శాంతముగా జరిగిపోవుట

కలకత్తా, జూన్ 19:—ఇప్పుట మొహరంపండుగలు శాంతముగా జరిగినవి. నిన్నగడబిడలలో అరెస్టుయిన ఆరుగురు తప్ప మరెవ్వరను అరెస్టుకాలేదు. క్రొత్తకొట్లాట లేమియు జరుగలేదు. ఉత్సాహం చాల ఉత్సాహముతో జరుపబడెను. పోలీసువారు కాపలానుండి తగుచాలుకడ కనిపెట్టి యుండిరి. ఇసుకరాజు నంత ప్రజల ఉత్సాహమును మాచుటకునచ్చెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బెంగాల్ రాష్ట్రమున పండుగ శాంతముగా జరుగుట

కలకత్తా, జూన్ 19:—ఎక్కడనో ఒక కొట్లాటతప్ప పాధారణముగా నన్ని ప్రదేశములలోను మొహరంపండుగ శాంతి యుతముగా జరిగిపోయెనని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. (అ. ప్రెస్.)

గౌరీపురమునందు మహమ్మదీయులలో

మహమ్మదీయులకు కొట్లాట

పోలీసులు ఉత్సాహములను చెదరగొట్టుట
బారక్ పూర్, జూన్ 19:—గౌరీపురమునందు మొహరం పండుగలో పాల్గొనుచున్న రెండు మహమ్మదీయ పక్షము నకు కొట్లాట జరిగెను. రై పెన్సులేని ఒక సమాహము ఒక త్రోవను పోవుచుండగా రెండవసమాహము వారి నడ్డపెట్టెను. పోలీసు యెంత జెప్పినను వారు వెళ్లిపోరైరి. అప్పుడు కొంత సేపుకొట్లాట జరిగెను. కొందరికి బెబ్బలుతగిలెను. అశ్వారూఢులగు భటులు అందరిని వెళ్లగొట్టిరి.

లూహార్ లులో శాంతముగా జరుగుట

లూహార్, జూన్ 19:—ఇంతవరకు మొహరంపండుగలు శాంతముగా జరిగినవి. ఈ రోజు ఉదయము అలంకరింపబడిన అశ్వములతో గూడిన డకోడర్ ఉత్సాహము అనుబంధానంద బయలుదేరి నగరమునందలి ముఖ్యవిగ్రహులనుండ వెళ్లెను. గడబిడ యేమియు జరుగలేదు. పోలీసు యేర్పాటులు చాల బాగుగా నుండెను. అశ్వారూఢులగు భటులును, పానచారులగు భటులును మార్గముల ప్రక్క కావలియుండిరి. మేజిస్ట్రేటు, మునిసిపల్ కమిషనరులుగూడ హాజరయిరి. ఈ ఉత్సాహము సాయంత్రము వేళకు భటేగేటు కావల కరబ్బా చేరవచ్చును. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

మిరట్ లులో మొహరం శాంతముగా జరుగుట

మిరట్, జూన్ 19:—మొహరంపండుగ యీ సంవత్సరము కొట్లాట లేమియులేకుండ జరిగిపోయెను. మిరట్ జిల్లా లో సబ్ డివిజన్ గాజీబాదులో కొంత గందరగోళమునని యూహించబడెను. కాని అట్లు జరుగలేదు. జిల్లాలో నన్ని ప్రదేశములలోను ఉత్సాహము శాంతముగా జరిగెను.

మిరట్ లు జిల్లాలో ఉత్సాహములు పదిరోజులు మిక్కిలి బాగుగా జరిగెను. నాల్గవరోజున సాయంత్రము డకోడర్ ఉత్సాహమును నిలిపిరి. 10 వేలమంది ప్రజలు గుమ్రుడితన మతగురువుల హుస్సేనుడుమారుగా నొక అలంకరింపబడిన గజమును పురస్కరించుకొని ఉత్సాహము చేసిరి. 9, 10 రోజులలో రాత్రి పూట ఉత్సాహము జరిగెను. పోలీసులు చాల జాగ్రత్తగా నుండిరి. కత్తలా, కట్టలు మొదలగునవి ధరించుకొని 144 క్లౌసు

ప్రకారము ఆర్డరు యివ్వబడెను. జిల్లా నూసరిం పెండ్లెంటుగు ఫబ్లీ హుస్సేన్ సా హేబుగారు తెలిపి కేటలతోను, చాకచక్య ముతోడను వ్యవహరించి, గడబిడలు లేకుండజేసిరి.

గాజీబాదు జిల్లాలో యిదివరకే హిందువులను మహమ్మదీయులను ఒకరి యింటి యాచరణలోనున్న దివ్యులను మైత్రుదా జరుగుచుండెను. మహమ్మదీయులపై సీరుమిదగ్గరియని యు, హిందువులుకాదనియు ననుచుండిరి. మొహరములో యీ ధ్వలమునండి మహమ్మదీయులు ఉత్సాహము సాగించ ప్రయత్నించిరి. కాని అధికారులు దాని కనుమరిపలేదు. 144 క్లౌసును ననుసరించి ఆర్డరు జారీచేయబడెను. అధికారులు హిందువులను మహమ్మదీయులను సమావేశము చేసి ఒడంబరచిరి. మహమ్మదీయులు ఉత్సాహము జరుపలేదు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

జిల్లాలో ఉత్సాహములు శాంతముగా జరుగుట

జిల్లాలో మొహరంపండుగ శాంతముగా జరిగెను. నగరములో వివిధ భాగములనుండి సీరులు రాజనాథములనుండ తీసికొని పోయెను. తెల్ల వారుజామున ఉత్సాహము పూర్తియయ్యెను. ఇదివరకు వలెగాక యీ సంవత్సరము ఒక ఉత్సాహము గండ నాలాపద్దను మరియొకటి జాహ్నుమనీను కద్దను బయలుదేరి హుజ్జాకాశీచర్ల ఒక్కటిగా చేరి జాహ్ను మనీదుకు చేరెను. రెండుగంటలైన తరువాత మరల యీ రెండును విడిపోయెను. ఈరోజు ఉదయము మరల సీర్లు హుజ్జాకాశీచర్లనుండి బయలుదేరి నూతన జిల్లా పట్టణముయొక్క దక్షిణభాగమున పాతిపెట్టాటకై గొంపోయెను. పోలీసు యేర్పాటులు బాగుగానుండెను.

సిల్హూలో వేక్షకులకు గొప్పప్రమాదము

బల్ల హుర్దుహాలి పలాపురకు బెబ్బలు తగులుట

సిల్హూ, జూన్ 19:—మొహరంపండుగను మాడవచ్చిన పలువురికి నేడు బెబ్బలు తగిలెను. సిల్హూ పోవుచున్న మాచుటకై అనేకమంది ప్రజలు బిస్మిప్రక్కన నొక బల్ల హుర్దుహాలి చేరిరి. అదిమాత్రము. దానిమీదనున్న వారందరు వెనుకనున్న రాలివీధి వడిరి. అందరికి కొంచెము గొప్ప గాయములు జరిగెను. ఒక డబ్బుడే మరణించెను. బాగుగా బెబ్బలు తగిలిన మరినలుగురు చావు బ్రతుకులతో ఆసుపత్రికి గొంపోయిరి. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

సికంద్రాబాదులో ఉత్సాహములు శాంతముగా జరుగుట

సికంద్రాబాదు, జూన్ 19:—నిన్న సాయంత్రముతో మొహరంపండుగలు యేమియు కొట్లాటలు లేకుండ పూర్తియయ్యెను. శాంతిభంగము జరుగకుండ పోలీసు లన్ని ప్రయత్నములను జేసియుండిరి. నిజాంగారు, తన సిబ్బందితో నిన్న సాయంత్రము సికంద్రాబాదు వచ్చి పోయెను. (అ. ప్రెస్.)

గోదావరి, కృష్ణ ఆర్థిక నిచారణ

సంఘము

ఏలూరులో రేపు సమావేశమగును

రాజుపేండ్లవరం, జూన్ 19:—కార్యనిర్వహణ యిట్లు తుదివార్తనవుచున్నాడు. ఆర్థికనిచారణ సంఘము ఏలూరులో 21-వ తేదీన 8 గంటలకు సమావేశమగును.

మద్యపాననిషేధ ప్రచారము

తిరువాన్ కూరు పొరుగు ప్రశంసనీయమగు

ప్రయత్నము

ఉద్యోగియుల సత్కీర్తిని విశవములను

టివాండ్రమ్, జూన్ 18:—ఉత్తర తిరువాన్ పూర్వ దేశమున కారుపట్టి యను గ్రామమునందు మద్యపాన నిషేధము సంపూర్ణముగా కొనసాగినది. ఆ గ్రామవాసులు రెండ్రు ఫావరీ పాల్ ఏబాల్ గారల నాయకత్వమున త్రాగుడును మాన్పించి బ్రహ్మాండమైన ప్రయత్నము గావించిరి. ఈ ఉద్దేశముతో గ్రామ ప్రజలు ఏకమై బహుళి కంట్రాక్టరుల నందరిని గుర్తించి ములను మాన్పించుట ప్రార్థించిరి. కాని ప్రభుత్వ ధికారులు తమ రివ్యూలో పోటిచ్చి దుకాణములను పెట్టుచు నీవని ప్రార్థించిరి. ప్రజలు కల్లు గేయులను చెట్ల నేయివ్వ నిరాకరించి రివ్యూను త్రాగుడు మాన్పి యిచ్చిరి. ఇందు నలవ కంట్రాక్టరులను దుకాణములు పెట్టుటయే వీలు కాలేదు. కాని దుకాణములను మాన్పి పెట్టిపోయిరి. ఎక్సైసు ఉద్యోగి యును దుకాణములను పెట్టింపవలెనని చేసిన ప్రయత్నములన్నియు విఫలము లయ్యెను. ఇప్పుడా ప్రదేశమునందు మద్యపానము చేయుట పూర్తిగా ఆగిపోయినది. (ఫ్రీ. ప్రె.)

కావేరి నీటితగాదా

మైసూరు, మదరాసు ప్రభుత్వములకు

రాచకరుగుట

మద్యవస్తుల విచారణ ముగిసెను

ఉదకమండలము, జూన్ 19:—కావేరినీటి జలము పరిపకముగూర్చి మైసూరు మదరాస్ ప్రభుత్వముల మధ్య తగవు పరిష్కారము జేయుచున్న న్యాయ శిక్షిగారి విచారణ నేటితో ముగిసెను. ఉభయపక్షములవారికి సంతుష్టికరమును రాజీ కుదిరినందున, యిక ముందు విచారణ ఆనవసరమని నిశ్చయించిరి. రాజీ మరతులు యింకను తెలియజేయలేదు.

సర్ మునురాలు సెతల్వాడే గారు మైసూరు తరఫు వకిలు నేడు మైసూరునుండి బొంబాయికి వెదలిపోయిరి

(స్వకీయవిశేషి)

తమిళ నాడు మహాసభ

సి. రాజగోపాలాచారిగారు ఖడ్గరుద్రదర్శనపు

ప్రారంభమహోత్సవము నలిపెదరు

బంధకోణం, జూన్ 19:—రంజాపూరుజిల్లా నేదారణ్య నగరమున తమిళ నాడు మహాసభ జరుగును. అప్పుడు సి. రాజగోపాలాచారిగారు ఖడ్గరుద్రదర్శన ప్రారంభమహోత్సవము జరిపెదరు. (అ. ప్రె.)

కొలది ప్రతులు మాత్రమే గలవు. వెంటనే వ్రాసిన మాత్రమే బడయగలరు.
అమూల్యమగు చిత్రములు
1. యూనీరాణి:—వీరవిహార మొనర్చుచున్న యూనీయొక్క చిత్రము:— ఒక్క కాపీ 0-1-6, డబ్బు 1-0-0.
2. నానాసాహేబు:—1857 సం భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డబ్బు 1-0-0.
3. రాజాకుమారసింగు:—1857 సం.లో ఆంగ్లేయుల వేల చెండాడిన వీరునకు శతవృద్ధుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డబ్బు 1-0-0.
4. వినాయక సావర్కారు:—భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధముయొక్క సత్యచరిత్రను ప్రకటించి కష్టముల పాలైన మహావీరభక్తుడు. ఒక్క కాపీ 0-2-0, డబ్బు 1-4-0.
5. అల్లూరి శ్రీరామరాజు:—జన్మి యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-0, డబ్బు 0-10-0.
వై 3 చిత్రములు కావలసినవారు 0-10-0 చిత్రాలు కంపెనీ చేయవలెను. మొదటి 3 చిత్రములు మాత్రమే కావలసినవారు 0-6-0 చిత్రాలు కంపెనీ చేయవలెను. 3 కు కన్నకవు చిత్రములు కావలసినవారు నాటి ఖరీదంతోపాటు 0-4-0 అదనముగా కంపెనీ చేయవలెను. మొత్తముగా కొనువారికి ప్రత్యేకధరలు.
కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యసంచిక వెల 0-2-0 మాత్రమే.
ఉరికంబమెక్కిన దేశభక్తుల పటములు అద్భుతపేదరు ముద్రింపబడినవి.
మేనేజరు, "కాంగ్రెస్", నీతానగరం, కొవ్వూరు మార్గము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

బొంబాయిమిల్లుల సమ్మె

గవర్నరుగారి పంచాయితీసభ

బొంబాయి, జూన్ 19:—బొంబాయిమిల్లుల తగాదాలను పరిష్కరించుటకు గవర్నరు మొట్టమొదట ఏర్పాటుచేసిన అధికారములను విమోచించి ఏ కార్యనిర్వాహకమును అనుసరించుటయినో నిర్ణయించుటకై బొంబాయి గవర్నరుగారు ముఖ్యమైన ప్రజాసంస్థల ప్రతినిధులసభను బొంబాయి నగరములో సమావేశపరచుచు ప్రముఖులందరికిని ఆహ్వానములంపిరి.

మిల్లుయజమానుల సంఘమువారి యొక్కయు, కార్మిక సంఘమువారియొక్కయు అభిప్రాయములూ సమన్వయముచేసి నివారణకై ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞాపించబడియుండుటచేత ఆరెండుసంఘముల ప్రతినిధులను గవర్నరుచే యాసభకు ఆహ్వానింపబడలేదు.

ఈసభ సాయంకాలము జరుగక పూర్వము ఉదయము నందు బొంబాయిగవర్నరుగారు పత్రికాసంపాదకులతో గవర్నరుగారు ముందుగా సంప్రతించిరి. ఈదినన పేర్కొనబడిన ఐదుగురు పత్రికాసంపాదకులను విచ్చేసిరి. ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు సంపాదకులు నటరాజుగారును, టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక సంపాదకులు గ్రాన్స్ ని సులోభగారును, బొంబాయి క్రానికలు పత్రికా సంపాదకులు యస్. పి. బ్రెస్లింగారును, బొంబాయి సమాచార పత్రికా సంపాదకులు సారాబుక పాడియాగారును, కెయిజి హిందీ పత్రికాసంపాదకులు లు హిందీ బెహినుగారును, లేబరు కాళాక్షేత్రకుగారును, ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకమంత్రి హిందూమల్లాగారును హాజరైరి.

రెండు గంటలపేపు చర్చ జరిగెను.

ఈ మిల్లు తగాదాలవిషయమై పూర్తిగా విచారణచేయుటకై యొకకమిటీ ఏర్పాటుచేయవలె ననియు నేటిసాయంకాలము గవర్నరుగారితో సంప్రతించబోయెడి వివిధప్రజాసంస్థల ప్రతినిధులతోనూజిన వేరొకసంఘము వైజ్ఞేష్విని విచారణ సంఘమునకు తోడ్పడవలె ననియు గవర్నరుగారికి సూచించబడెను.

ప్రతి వారంటీరుల సహాయమునూడ యీ విషయములో కొనసాగింపు నని నటరాజుగారును హిందీ బెహినుగారును వాదించిరి.

మొత్తముమీద పత్రికాసంపాదకులందరును ఏకగ్రీవముగా చెప్పినవిషయ మేమనగా యీ కార్మిక సమ్మెలవిషయములో, కమ్యూనిస్టులను అనవసరముగా నిర్బంధించి వారిని యీ పమ్మెలకు కారణభూతులుగా శిక్షింపబూతుట కూడని పని. ఇదియునుగాక కార్మికులను మిల్లు యజమానులు బెడదించి హింసించుచున్న సందర్భములలో గవర్నరు మొట్టమొదట అధికారము వహించి మిల్లు యజమానుల దౌర్జన్యము నంతరింపజేయవలెను. ఈ విషయములో గవర్నరు మొట్టమొదట నిజముగా జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు అసకాశములు లేననియు, కోర్టుద్వారాను, ఫోటీసువారి ద్వారానును అట్టి దౌర్జన్యమునకు పాల్పడినవారు స్వాధీనులను పొందవలయు నేగాని గత్యంతరము లేదని గవర్నరుగారు తెలియబర్చిరి.

గవర్నరుగారు యీవిషయములో అధికారబలము నుపయోగించుటకు తమ ఆత్మబలము నెక్కువ వినియోగపరచుట ఉత్తముని పత్రికాసంపాదకులు చెప్పిరి. కార్మికసంఘమును ఎకకరణముచేయుటకు గవర్నరుగారు రవలించినదని యొక పద్ధతిగలదు. అదే దనగా గవర్నరుగారు స్వయముగా కార్మికుల నివాసములపెళ్లి, వారిని సందర్శించుటనై కొంత ప్రయోజనముగలదు. మొత్తముమీద కార్మికులవిషయములో ప్రజాప్రముఖులను గవర్నరు మొట్టమొదట శ్రద్ధాశక్తులు గల్గియున్నారను అభిప్రాయమును కార్మికులకు బాగుగా కలుగజేయవలెను.

సాయంకాలపు సభ

బొంబాయి, జూన్ 19:—సాయంకాలము జరిగిన సమావేశమునకు 19 ప్రజాసంఘముల తరపు ప్రతినిధులు 50 మంది విచ్చేసిరి. మిల్లు యజమానులసంఘమువారును, కార్మిక సంఘము వారును మాత్ర మహ్వానింపబడవలెననున రాజీదు.

గవర్నరుగారు రద్దయ్యిరివహించి ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసంగి సభాకార్యక్రమము నుపక్రమించుచు యీ క్రిందితీగా తమ సభాద్దేశములను ప్రకటన చేసిరి.

బొంబాయి నగరములో యిదివల సభవించిన కార్మిక సమ్మెలగుర్తి వారందరూమొదటి దివసమునూరు. ఈసభ ప్రతినిధుల బొంబాయి బాజ్మన్మెంట్ ప్రజాప్రాయము నెట్లున్నదో తెలియజేయుచు, విచారణము యీ విషయపరిధిలను ఎక్కువరచుటకు తీగెన యుపాయము సాలోచించుటకు తోడ్ప

డెదరని నమ్ముచున్నాను. నేను క్రిందటిసారి బొంబాయి వీడి వెళ్లియుండినప్పుడు, యీ సమ్మె పరిష్కారవిషయమై మిల్లు యజమానులు, కార్మిక సంఘమువారును తమంతతా మే ప్రభుత్వమువారి సహాయమును కోరెదరని తెలిపితిని. వ్యాపార వివాద పరిష్కార కట్టము ననుసరించి గవర్నరు మొట్టమొదట అధికారములను యీ విషయములో వినియోగించుటకు గాను గవర్నరు మొట్టమొదట సహాయమును ప్రయోగమును ఉభయపక్షములవారును కోరెదరని తెలిపితిని. కాని, అట్లు జరుగలేదు. వారట్లు చేయకపోవుటవల్ల సమ్మె నిరంతరముగా కొనసాగుచు నగరములో మరింత విషమపరిస్థితు లేర్పడినవి. ఈ సమ్మెవల్ల యితర వ్యాపారములకుగాని, ప్రజాసంస్థలకుగాని, నష్టమువాటి ల్ల నున్నయెడల మిల్లు యజమానులను కార్మికులను తమ వ్యవహారములను తామే పరిష్కరించుకొనుటకై వదలిపెట్టి యిం డెడి వారమే. కాని యిప్పుడీ సమ్మె వలన న్యాయపరమ ప్రపంచమంతయు ప్రభంభించినది. అందువల్ల యీ నగరములోని వివిధసంఘక్రేమోభిలాషుల నందరిని సంప్రతించి కర్తవ్య మూలీవింపవలసి వచ్చినది. కనుక వేర్వేరు ప్రజాసంఘములవారు యీవిషయములో గవర్నరు మొట్టమొదట అధికారములను చలాయించి ఏరీతిగా యీసమ్మె పరిస్థితులను పరిష్కరింపవలెనో సూచించగోరుచున్నాను. గవర్నరు మొట్టమొదట ఆలోచనచేసెడి వ్యవహారపద్ధతులను గూర్చి మాడ మీకు నివేదించెదను.

గవర్నరు మొట్టమొదట అనుసరించవలం దిన వ్యవహారధోరణిని గూడ మీకు నివేదించిన పిమ్మట తిరిగి విచారందరును సమావేశమై మీసమ్మెలకును తెలియపరచవలసి యుండును. విచారందరును ఏయేసంఘముల ప్రతినిధులుగా నిచలుపు విచ్చేసిరో ఆయా సంఘముల యభిప్రాయములను మాత్రమే నేను నివేదించవలసి యున్నది. ఇంతకన్న నెక్కువ వ్యవహార మిప్పటి సభలో జరుపవలయునోలేదు. కాబట్టి ప్రతినిధు లందరును తమ యభిప్రాయములను నివేదించ గోరుచున్నాను.

మొట్టమొదట ఆయాసంఘముల తరపున వచ్చిన ప్రతినిధి వర్గముల నాయకులే యుపన్యసించిరి. నాయకు లందరు నుపన్యసించిన పిమ్మట మిగిలిన ప్రతినిధు లందరూ ఉపన్యసించిరి.

మొత్తముమీద ప్రతినిధు లందరును చెప్పినవిషయమును బట్టి యీక్రింది సంగతులను అందరును అంగీకరించిరి:—సమ్మె పరిస్థితులు చాలా విషమించినవనియును, యుచితమైన యుపాయ ములోనించి సమ్మె పరిష్కారము చేయవలెననియు అందరును అంగీకరించిరి. ఏవిధమున పద్ధతులు అనుసరింపబడవలెనను విషయములో భేదాభిప్రాయములు కలిగినది. మిల్లు యజమానులచే కార్మికులు హింసించబడుచున్న సందర్భములలో అట్టి దౌర్జన్యము తుదముట్టింపవలయునని అంగీకరించిరి. ఈ సమ్మె పరిష్కారవిషయములో గవర్నరు మొట్టమొదట జోక్యము కలుగజేసికొనుటకుగాను క్రిమినలు (రానీజరు కోడ్డులోని కొన్ని సెక్షన్లుపట్టి అధికారము కలదని సభలో సూచించబడెను. మొత్తముమీద సభలోనివారందరును సూచించినదేమనగా:—ఈ మిల్లుతగాదాల పూర్వోత్తరసందర్భము లన్నియు పూర్తిగా విచారణచేయుటకై యొక క్రితపంచాయితీ ఏర్పాటుకావలెను. కాని, యీ విచారణసంఘమువారు యేదో విషయములగుర్చి విచారణ చేయవలసియున్నదో సభలో నిర్ణయము కాలేదు.

ఇప్పుడు ముందున్న న్యాయశాసనములపట్టి యీ సమ్మెలవిషయములో గవర్నరు మొట్టమొదట ప్రయోగముకలుగజేసికొన సవకాశమున్నదో అట్టి అంశములను. ఇదిగాక గవర్నరు మొట్టమొదట కలుగజేయదగు నని సూచించబడిన సూత్రాధికారములను సమీక్షాగ్రాహి సమావేశమైన ప్రతినిధుల కందరికిని ప్రతులుపంపబడుననియు, ఆ ప్రతులను సభ్యులందరును విమర్శించవలయుననియు, విచారణసంఘనియామక విషయములో నెట్టి రీతిని విచారణసంఘములను నియమించునో ఆ విచారణసంఘ మేయే ప్రశ్నలను విచారణచేయదగునో చిత్తుప్రకాశిక నొకటి సభ్యులకు అందజేయదనియు, యీన్నియు సభ్యులు సావధానముగా చిత్తగించి తిరిగి శుక్రవారము ఉదయము జరుగుసభలో హాజరై తమ యభిప్రాయములను తెలుపవలయునని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. సభ సుమారు రెండుగంటలు జరిగెను.

సభ తిరిగి శుక్రవారము ఉదయము జరుగును.

కార్మిక సంఘమువారి ప్రకటన

గవర్నరుగారు జరుపుచున్న యీ సభవల్ల కార్య సాధనము కలుగజోరని తెలియజేయుచు కార్మిక సంఘమువారిక ప్రకటన చేసిరి. వ్యాపార ప్రకారముగా గాని, కార్మికుల క్రేమోభిలాషగా గాని వ్యవహారము పరిష్కారమునకై సభలో కార్మిక ప్రతినిధులు హాజరు అనుటలేదు. ఇది రీతిగా

మిల్లు యజమానుల సంఘపు ప్రతినిధులుగూడ హాజరుగులేదు. కాని, మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు విశ్వరూపులై అధిక ప్రాజ్ఞులుగలవారగుటచే వారి క్షేమముగూర్చి సభలోమాట్లాడ గల ప్రముఖు లెవరులు యితర ప్రజాసంఘ ప్రతినిధులను లండు కలరు. అట్టివారు యీ సభలో హాజరై యున్నారు. అదియునుగాక కమ్యూనిస్టుల వల్లనే యీ కార్మిక కష్టంభన మంతయు కలుగుచున్న దను దురభిప్రాయములును, గట్టి నమ్మకమును, ప్రచారము చేసి యీసభ యాహ్వానింపబడినది. ఈ కమ్యూనిస్టు ప్రేరేపణ యను భ్రమ కల్పింపబడినది. కాబట్టి నిజ మెరుంగగోరెడి సత్యాన్వేషణలకీ సభలో అవకాశ ముండదు.

ఈమిల్లు తగాదాల పరిష్కారమునకు ఒక్కటే యుపాయము కలదు. మిల్లు యజమానులను కార్మికులను అన్యోన్యముగా తమ బలాబలములను పరీక్షించుకొనవలయును. తమలో నెవరు విజయముందుడో చూడవలెను. ఒకవేళ గవర్నరు మొట్టమొదట నిరంకుశ మాగ్నములు నవలించిచేయెడల, కాంతి చేకూరుటకు బదులు మరింత విషమస్థితి యేర్పడును. (అ. ప్రె.)

జకోబాబాదు, పీర్ గోగాతు హత్యలు

ప్రజలు తమ అసమ్మతి తెలుపుటకు హఠాత్సము చేయ నిశ్చయించుట

హైదరాబాదు (సింధు) జూన్ 18:—జకోబాబాదు నందును, పీర్ గోగాతునందును జరిగిన హత్యల సందర్భమున ప్రభుత్వముయొక్క వైఖరియందు ప్రజల అసమ్మతిని తెలుపుటకుగాను ఒకదినమున హఠాత్సము గావించవలెనని రాష్ట్రీయ హిందుప్రతినిధులు సమావేశమై నిశ్చయించిరి. పీరు బొంబాయి గవర్నరుగారికిని బొంబాయి శాసనసభ్యులకును యీ విషయమై రాయబారమును పంపెదరు. జకోబాబాదు నందును, పీర్ గోగాతునందు దండెడి పరిస్థితుల విచారించి తెలుపుటకు యీ సమావేశము వారు ఒక యుపసంఘము నేర్పరచిరి. (అ. ప్రె.)

క బాలివైమానికునికి ఆహ్వానము

బొంబాయి రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క తీర్మానము

బొంబాయి, జూన్ 19:—భారతదేశమునకు ప్రస్తుతము వైమానికయానము సలుపునట్టి ఏ. యం. క బాలిగారికి బొంబాయి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆహ్వానమునర్పటకు నిశ్చయించిరి. ఏవైన ఇతరసంస్థలు యీ ఆహ్వానమునందు పాల్గొని ఉద్దేశించిన కార్యదర్శికి తెలుపవలయును. (ప్రె. ప్రె.)

సంఘసంస్కర్తలసభ భగ్నము

చేయబడుట

కరాచీవిధవావివాహసభలో గందరగోళము

కరాచీ, జూన్ 19:—వారములో రెండవసారి హిందువులలో రెండుపక్షములవారికి కొట్లాట జరిగెను. కరాచీవిధవావివాహసంఘమువారి యజమాన్యమున జరుగు సభను భగ్నము చేయుటకై విధవావివాహ ప్రతిపక్షులు తీవ్రప్రయత్నములు గావించిరి.

సభలో గందరగోళము జరిగెను. కర్చిలతోను, లాటిలతోను అవ్వట చేరియున్నవారు కొట్టుకొనిరి. చాలమందికి కొంచెమో గొప్పగాయములు తగిలెను. కోపవ్రూరితులగు ప్రజలు సభామందిరములో మూగిరి. ఈ గందరగోళములో సభ అంతమొందెను. (అ. ప్రె.)

మైసూరుదివాను బొంబాయికి వెళ్లుట

మైసూరు, జూన్ 19:—బల్లరు నివేదిక, చర్చకుగాను సమావేశమున సంస్థానాధీశుల సంఘసభయందు పాల్గొనుటకు మైసూరు దివాను మిర్జాయిస్మైలుగారు 19 వ తేదీని బెంగళూరు వదలి బొంబాయికి వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

అస్సామునందు వటదలు

దినదినము హెచ్చుచున్నవి

సహాయసంఘమువారి ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూన్ 19:— వటదలు కలిగిన ప్రాంతములలో దినదినము నీరు హెచ్చుచున్నది. దీనివలన ఉపద్రవము అధికమగుచున్నది. కొమ్మిల్లా ప్రదేశమున ప్రజలు చాల బాధపడుచున్నారు. పైరులును పశువులును నశించినవి. ఈ ప్రదేశములందు పోవుకుహడ నసాధ్యముగానున్నది. జనులు భోజనములేక కష్టపడుచున్నారు. పశువులకు మేతదొరకుట కష్టమైయున్నది. అభయ ఆశ్రమమువారును కాంగ్రెసు సంఘమువారును సహాయమొనర్చుటకు సంఘము ఏర్పరచియున్నారు. సహాయసంఘాధ్యక్షులును కొమ్మిల్లా నాయకులును నగు శ్రీయత కామినీదత్తుగారు ఆపన్నుల సహాయార్థము ధర్మాశ్రులు ద్రవ్యసహాయము చేయవలెనని కోరుచున్నారు. సుమారు 5500 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశము యీవటదల యుపద్రవమువలన కష్టపడుచున్నది. అందులో 2,500 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశమున అతితమయిన యుపద్రవమున్నది. 12 లక్షల జనులు యీ ప్రాంతములందు ఇండ్లువాకిలిలేక కష్టపడుచున్నారు. కరీము గంజా నందు 1068 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశము జలమయమై యున్నది. ప్రభుత్వమువారి సహాయసంఘమువారు 15 తేదీకిని 18 వ తేదీనందు 4,000 రూ. భోజనపదార్థముల జనలకు పంచిపెట్టిరి. సహాయసంఘముగాను 10,000 రూ. పంపియుండునని విజ్ఞప్తి పంపియున్నారు. శ్రీలు ప్రతి గృహమునకు పోయి యీ నీటికి ద్రవ్యము సమమార్చుచున్నారు. కచారు మండలమునందు ఉపద్రవము అత్యధికముగానున్నది. ధాలిపాయ జలపూరితమై యున్నది. ఇద్దరు చనిపోయినట్లు బాలిగంజానందుండి తెలియుచున్నది. అస్సాము గవర్నరు సర్ లారీ హేమండుగారు వీరి సహాయార్థము 200 రూ.నొసంగి యీ ప్రాంతములందు సంచరించెదనని చెప్పిరి. ఈ వటదలవలన కష్టపడువారికిగాను సహాయము కోరుచు మహాత్మాగాంధీగారికిని శ్రీయుతులు జి. డి. బిర్లాగారికిని సుబాసుచంద్రబోసుగారికిని రితివార్త పంపబడెను. (అ. ప్రె.)

న్యాయవాది స్వయముగా

దావాఖర్చులను భరించుట

ఆజ్ఞాపించుటకు కోర్టువారి కధికారము కలదా లేదా
యనువిషయమును సప్రగాగు
వాదించునుండుట

అలహాబాదు, జూన్ 15:— అజ్లి కేసును యొక్క గాని దావాయొక్క గాని ఖర్చులను కొన్ని సందర్భములలో న్యాయవాదిని స్వయముగా భరించవలసినదని యాజ్ఞాపించుటకు కోర్టువారి కధికారము కలదా లేదా యనువిషయము వచ్చే శీతకాలమునందు సర్ లేజబహదూరు సప్రగాగుచే అలహాబాదు హైకోర్టులో వాదించబడునున్నది. ఈవిషయము న్యాయవాదులకు చాల ముఖ్యమగు విషయము. సర్ లేజబహదూర్ సప్రగాగు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారి యెదుట యీ వాదించువిషయము చాల ముఖ్యమగు న్యాయమూర్తి లంబరును కలసి కేసును విచారించిన కోరిరి. తాను ప్రతిపాదింప నున్న విషయమై భారత్ లెబరేపక్షమున ఓకానర్ గారు మాడ్ అంగీకారమును తెలియజేసినరీతి, న్యాయవాది అక్రమముల నానించినచో నీవిషయమై బారుకాన్సిలుతో సంప్రదించి కోర్టువారు తెలిర్చుపేటింట్లుచే నొసంగబడిన అధికారమును చలాయించవచ్చుననియు సప్రగాగు చెప్పిరి. లాయరుకు అపరాధము వేయట మరియొక విషయమని వారు విన్నవించిరి. అంగ్లకోర్టుల యధికారములకును, భారతదేశములో కోర్టులయధికారమునకును కొంత భేదముకలదనిమాడ్ సప్రగాగు విశేషముచేసిరి. ఈ విషయమును వినుటకై విమరు న్యాయమూర్తులు చాల రాయని ప్రధాన న్యాయమూర్తియడుగగా అందరునకలసి వినిన బాగుండునని సప్రగాగు రసరి. వేసంగి తెలపులైనతరువాత నీవిషయము విచారింపబడునని న్యాయమూర్తి చెప్పెను. దీనికి ఘంభంధించిన కాగితములను తనకు యివ్వవలసినిగా, ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆజ్ఞాపించెను. (అ. ప్రె.)

ఆఫ్ఘను యుద్ధము

బాచ్ఛాసాహుపై హాపింఖానుగారు
దండెత్తుచున్నారు

పెషావరు, జూన్ 19:— తూర్పు ఆఫ్ఘనిస్తానమునుండి కోత్తవార్తలువచ్చినది. బాచ్ఛాసాహుగారి పై దండెత్తుటకు సర్దారు హాపింఖానుగారు సిద్ధముగానున్నారు. తమ పలుకుబడిని తిరిగి సంపాదించి ఖుగియానీలు హాపింఖానుగారి పక్షమున పోరాడుటకై తమ కుపాకులతో సన్నాహమైయున్నారు. 8 వేల పటాలముతో మరఫరంగులతో బారికాబువద్ద హాపింఖానుగారు మకాము చేసియున్నారు. హాపింఖానుగారు యుద్ధయాత్రకు వెడలివారను వార్త బాచ్ఛాసాహుగారికి తెలియలేదు. అందువల్ల అగంతుకముగా 900 మంది సిపాయిలను మాత్రమే 7 పెద్ద ఫిరంగులతో ఖాకే జబ్బురు వద్దకు పంపిరి. ఖాకే జబ్బురు వద్ద హాపింఖానుగారి రాకకై బాచ్ఛాసాహుగారి పటాల మెదురుచూచుచున్నది. నాదిరుఖానుగారి విజయము గార్దేజువద్ద నాదిరుఖానుగారు మకాముచేసియుండిరి. నాదిరుఖానుగారి పటాలములు బాచ్ఛాసాహుగారి సేనానియగు మహమ్మదు సిద్దిగుగారిని బందీగా పట్టుకొనిరి. కాని మహమ్మదు సిద్దిగు 1౨ ట్లీ తప్పించుకొని కాబూలుకు పారిపోయిరి. అప్పుడు సిద్దిగుగారు దక్షిణ పరగణాల గవర్నరుగా నియమితులైరి. ఈ దక్షిణ పరగణాలలోనే గార్దేజుచేరియున్నది. ఈ నెల 17 తేదీనాడే మహమ్మదు సిద్దిగుగారు కొహిస్తానీ పటాలములతో గార్దేజులోనున్న నాదిరుఖానుగారి పటాలములపై దండెత్తెరు. ఆయుధములో సిద్దిగుగారు మరణించెదని కొందరు చెప్పుచున్నారు. సిద్దిగుగారు కాబూలునకు పారిపోయిరని మరికొందరు చెప్పుచున్నారు. కాబూలునకు 45 మైళ్లదూరములోనున్న జగదాలక్ యిప్పుడు బాచ్ఛాసాహుగారి వశమైయున్నది. బాచ్ఛాసాహుగారి ఘోష్టాయీ పటాలములవలన మకాము చేసియున్నది. గులాము నబీఖానుగారు ఇదివరలో ఆఫ్ఘను ప్రభుత్వప్రతినిధిగా రష్యరాజ్యం దలి మార్గమునగరమున నున్నట్టియు ఇటీవల ఆఫ్ఘనిస్తానము విచ్చేసి బాచ్ఛాసాహుగారికి కృతీకేకముగా పోరాడినట్టియు గులాము నబీఖానుగా రేమైకో తెలియుటలేదు. గులామునబీఖానుగారు రష్యరాజ్యవల్లీరనియు మాగరు పట్టణము తిరిగి బాచ్ఛాగారి వశమైనదనియు ననంతులుగానున్నది. (అ. ప్రె.)

శ్రీ శ్రీ బి. యస్. మదనుగారు

బొంబాయి, జూన్ 19:— భారతీయ ఆర్థిక విషయములందును నాణెముల విషయములందును ప్రవీణుడగునట్టియు ఖ్యాతిజెందిన బి. యస్. మదనుగారు నిన్న ఉదయమున బొంబాయిలో స్వగృహమున కాలధర్మము నొందిరి. చనిపోవునపుడు ఇతనికి 57 ఏండ్లు అయియుండెను. ఈతని వరణమువలన భారత వర్తక సంఘమువారికి గొప్పనష్టము. అతని స్మారకార్థము హైందవ వర్తక సంఘము నేడు మాయబడెను. బొంబాయిలో నుండు ఎన్ఫీన్స్ట్రనుకాలేజియందు 1898 వ. ఏ. పట్టభద్రుడై శ్రీ శ్రీ ఆర్. డి. తాతాగారి కార్యదర్శిగానుండెను. వ్యాపారవిషయములందు అత్యునుత్కారముతో పనిచేయబట్టి తాతాగారి వ్యాపారముల చూచుకొనుటకు చైనా జపానుదేశములకు పోయెను. అతని చుత్కారము చూచి జపానుదేశీయులు చాల ఆశ్చర్యపడిరి అనుటనుండి వ్యాధిగ్రుణుకు వెల్లెను. భారతదేశమునకు మరలివచ్చి తాతాకంపెనీకి అధికారిగా నుండెను. ప్రస్తుతము స్థాపింపబడిన బ్యాంకింగు విచారణ సంఘమునకు నిన్నటిదినమే యితడు సభ్యుడుగా నియమింపబడెను. గతసంవత్సరము హైందవ వర్తకసంఘమునకు ఉపాధ్యక్షుడుగా నుండెను. మదనుగారి కేసు 18 వ తేదీన సాయం కాలమున ఉత్తరక్రియలగుగాను నెత్తుకొనిపోయిరి. ఈ సమయమున ౯00 మంది స్నేహితులును అభిమానులును అన్ని పక్షముల ప్రముఖులును వచ్చిరి. హైందవ వర్తకసంఘము తరపున శ్రీ యుత యల్. ఆర్. టేర్నిగూకు, హైందవ వర్తకసంఘముల సమాఖ్యతరపున సర్ ఫురుషోత్తముదాసు తామరుదాసుగారును ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యుడగు సర్ జార్జి స్కాట్లరుగారును వచ్చియుండిరి.

“ఈతని మరణమువలన బొంబాయిగరమునకే కాక భారతదేశమున కందయు నష్టముకలిగెను. ఆర్థికవిషయములలో మదనుగారు అసమానుడుగ నుండెను” అని సర్ జార్జి స్కాట్లరుగారు మదనుయొక్క సతికి వ్రాసెను. (శ్రీ ప్రె.)

గుండకమ్మ ప్రాజెక్టు

రెండు నీటి కొలతయంత్రములు స్థాపించబడును
ఇరిగేషను చీఫ్ యు. జనీరు ఎల్. ఎస్. (గర్లగారి సిఫార్సుపై)ని చుద్రాగు ప్రభుత్వమువారు గుండకమ్మ నదియొక్క నీటికొలతకు రెండుయంత్రములు తగిరాలయొద్ద నొకటియును జమ్మలమక గుయొద్ద నొకటియును స్థాపించబడుట కుత్తరువు గావించియున్నారు. ఛీఫ్ యు. జనీరు యీ క్రింది విధమున రిపోర్టు గావించెరి. ప్రస్తుతము మనకుగల భోగట్టాబట్టి గుండకమ్మ ప్రాజెక్టును ఛీంకించుట భార్యచుని నేను తలంపను. ఆదిసాంక్షను కాబకుటకు నేను ప్రస్తుతస్థితిలో సిఫార్సు గూడ గావించజాలను. తగిరాలయొద్ద జలాశయము నిర్మింపబకు స్థలము వినుకొండనుండి సుమారు 12 మైళ్లదూరములో నున్నది. ఆనకట్ట నిర్మింపబకు స్థలముమాడ్ రాదారికి దూరము గనే యున్నది. ఈరెండు స్థలములందును నీటికొలత యంత్రములు స్థాపించబడుటకును, ఆయిదుసంవత్సరములవరకు కొలతలు తీసికొనబడుటకును, నేను సిఫార్సు గావించెదను. రూ. 70 లక్షల మొత్తము ఖర్చుకావకు విషయ మొక్కటి మాత్రమేగాకుండ, సుమారు 20,000 ఎకరముల పల్లపు పంటవిషయముగూడ, విచారింపబడాలెను. 20,000 యెకరముల భూమికంతకును తగిన నీరు సప్తయి కాబడాలదని యీకొలతలవలన స్పష్టపడినప్పటికిని, యీ ప్రాజెక్టు సాంక్ష సుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారింపవలెనని యే నేను సిఫార్సు గావించెదను. బొంగోలు తాలూకాయొక్క యీ భాగము నీరులేక చాల బాధపడుచున్నది. 20,000 యెకరముల భూమి నీటికొరకు తపించుచుండగా యంత నది యొక్క నీరందయును వృథాబోవుచుండుట చాల విచారకరము గు విషయమయియున్నది. ప్రభుత్వమువారు, చీఫ్ యు. జనీరుగారి సిఫార్సును సాంక్ష సుచేయుచు, నీటికొలతలు సాధ్యమగునంతతత్వరలో ప్రారంభింపబడుట కుత్తరువొసనుచున్నారు.

కొణకంచి

నందిగామ కాలూకాలో చేరిన, గ్రామములోని, శ్రీ రామచంద్ర బాలభక్త ప్రభుకాలయముయొక్క క్రియోదశవాన్వి కోవ్వాయు 2-6-29 తేదీ భాండాగారపు స్వంతభవనమునకు యెదురుగా వేయబడిన, పెద్దపందిరిలో, శ్రీ జయంతిపురపు జమిందారుగారగు శ్రీ రాజా వాసిరెడ్డి చుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాద్ బహదర్ మన్నె సుల్తాన్ గారి ఆధిపత్యమున జయప్రదముగా జరిగెను. సభాంతమున అతిథుల కందనమును ఆత్మాచార విందొనగబడెను.

(బీ.వి.లేఖరి)

గ్రంథాలయ సర్వస్వము

నేను కారణాంతరములచే రాజమండ్రియందుండి మే నెల గ్రంథాలయ సర్వస్వమునకు వ్యాసములను విజ్ఞుడై పోవులో బెజవాడకు సకాలమునకే పంపినప్పటికిని అది అందుట 25 రోజులు అలశ్యమాయెను. అందుచేత మే, జూనునెలల సంచి కలను కలిపి జూన్ నెలల 21-వ తేదీన వెలువడును. కావున చదువరులు ఈ ఆలశ్యమునకు తమింప ప్రార్థింతులు.

అయ్యంగి వెంకటరమణయ్య
సహాధకడు

గోపను ప్రభువు రాబోవు 29 వ తేదీన
రాజప్రతినిధిపదవి స్వీకరించెదరు

బొంబాయి, జూన్ 20:— ఈనెల 29 వ తేదీన మధ్యాహ్నము బొంబాయియందు గోపను ప్రభువుగారు తమ తాత్కాలిక వైసరాయిపదవి స్వీకరణసందర్భమున చేయక ప్రమాణ మొనర్చెదరు. (అ. ప్రె.)

1929 సం. జూన్ నెల 20 వ తేదీ

గురువారము

మెరుపు లైసెన్సులు - స్థానిక సంస్థలు

చెన్నరాష్ట్రమునందు మెరుపు లైసెన్సులు నిచ్చే విధము కఠినభూయిష్టముగ నున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వము 15-1-26 వ తేదీని ప్రచురించిన 45 వ ప్రకటనయందు మెరుపులైసెన్సుల నొసంగే విధమును ప్రకటించియుండెడిది. స్థానిక సంస్థలు విద్యున్నిర్మాణముల నుపక్రమించుటకై సౌకర్యములను సమకూర్చుటకు నిర్ణయించిరి. స్థానిక సంస్థలకు 1. అడ్వా నిచ్చుటకును, 2. స్వల్ప పారితోషకమునకు విద్యున్నిర్మాణసాధనములను తయారుచేయుటకును, 3. విద్యున్నిర్మాణములను ప్రైవేటు కంపెనీలు తయారుచేయుటకును, నేర్పాటు చేయబడినవి. ఈ నిర్ణయములతో బాటు ప్రైవేటు కంపెనీలు తయారుచేసిన విద్యున్నిర్మాణవిధానములు ప్రభుత్వము నియమించిన ఉద్యోగస్థులనమ్మి తిని బకయవలయు ననియును నిర్ణయింపబడినది. ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు స్థానిక సంస్థములు ప్రైవేటు సంస్థములద్వారా విద్యున్నిర్మాణముల నేర్పాటు చేయవచ్చు నని నిర్ణయింపబడినను వాడుకయందీ యేర్పాటు నిరుపయోగముగ నున్నది. ప్రభుత్వము నియమించిన వైద్యుత్ పరీక్షింపకరము (electrical inspector) ప్రైవేటు కంపెనీలకును నిరంతరము సంరంభము సంప్రాప్త మగుచున్నది. మద్రాసు ప్రభుత్వము చేసిన 1,342-వ ప్రకటనమునందు సరియైన ఇంజనీరు నులును నడపుచున్నపుడు తెండరుల విషయమునందును, ఇతర విషయములయందును వైద్యుత్ తాఫీకారి ప్రమేయము గల్పించుకొన నవసరము లేదని నిర్ణయించిరి. 1928 వ సంవత్సరము నందు మధుర మ్యునిసిపాలిటీకిని, ప్రభుత్వ కార్యదర్శికిని, నడచిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఈ విషయమును విస్తృతము చేయుచున్నవి. ప్రభుత్వ వైద్యుత్ పరీక్షింపకర ప్రమేయము క్రమముగ విస్తరించి మ్యునిసిపాలిటీలకును ప్రైవేటు సంస్థములకును వార్షిక ప్రధాన మైనది. వైద్యుత్ విధానమును తయారుచేయుటవలన ప్రభుత్వ తాఫీకారికి లాభము గలుగుచున్నది. తెండరుల సంగీకరించుటయందును నితర విషయములందును వైద్యుత్ తాఫీకారులు ప్రమేయమును గల్పించుకొనుటయును పక్షపాతము పహించుటయును సంప్రాప్తమగుచున్నది. బెజవాడ హిందూపురము విద్యున్నిర్మాణములై సెన్సుల సంధర్భములందు జరిగిన యాటంకములీ విషయమును విశదముచేయుచున్నది. ప్రకటనయందు ప్రైవేటు సంస్థలు కార్యభారము నిర్వహించుటకు ప్రతిబంధకములు లేకపోయినను వ్యవహారమంతయును ప్రతిబంధకములతో నిండియున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి

విద్యుచ్ఛక్తి సకలశక్తులను సత్క్రమించుచున్నది. ఆవిరియంత్ర శక్తి వెనుకబడుచున్నది. పెట్రోలు

యంత్ర శక్తియును వెనుకబడుచున్నది. మెరుపు శక్తి నొసంగుములు నిర్మూలముగ వెలుగుచున్నవి. లైట్లు నడుచుచున్నవి. యంత్రములు పనిచేయుచున్నవి. పంటలు త్వరగా పండుచున్నవి. సంగీతపు పెట్టెలు పాడుచున్నవి. భోజనాదులు సిద్ధ మగుచున్నవి. అద్భుతమైన మెరుపు శక్తి భావియుగ శక్తిగ నున్నది. సకలరాజ్యములను సౌఖ్యాధికారములను స్వాధీనముచేసికొనుటకు విద్యున్నిర్మాణసాధనముల నవ్వేసిండుచున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి మైసూరు సంస్థానమునకును అమెరికా రాజ్యమునకును సంపదలను సమకూర్చినది. మానవసౌఖ్యమునకును సంపదల వికాసమునకును సాధనభూతమైన ఆమహాశక్తిని వ్యక్తులును స్థానిక సంస్థలును స్వాధీనమునం దుంచుకొనుట ప్రాణధారణమునకే యవసరమగుచున్నది. ప్రాణధారమైన విద్యుచ్ఛక్తి విధానమునకు లైసెన్సుల నిచ్చుటయందు మద్రాసు ప్రభుత్వమును స్థానిక సంస్థములును చూపుచున్న నిర్లక్ష్యభావము నిందాస్పదముగ నున్నది. సుప్రసిద్ధులైన చారిచారి కంపెనీ వారి విషయమై ప్రభుత్వమునకు వ్రాసిన లేఖలు వైద్యుత్ పరీక్షింపకర లవలించుచున్న వామమార్గమును విశదముచేయుచున్నది. మ్యునిసిపాలిటీ లవలించుచున్న యదానీనభావము గర్హ్యముగ నున్నది. ప్రజ లీ విషయమై వెంటనే జోక్యమును గల్పించుకొనుట యవసరము.

మెరుపు లైసెన్సులు

కలకత్తాయందలి ఆక్టేవియస్ ట్రీలు కంపెనీ తిరునెల్వేలి, పాలంకోట, తూర్పుకుడి, మంగుళూరు, నేలము, మ్యునిసిపాలిటీలకు మెరుపు లైసెన్సులు పొందినది, లేక వెంటనే పొందవచ్చును. క్రాంప్టను పార్కింగ్ కంపెనీ విశాఖపట్టణము వాల్తేరు పరిసరములకు లైసెన్సులు పొందినది, లేక వెంటనే పొందవచ్చును. క్రాంప్టను పార్కింగ్ కంపెనీ గుంటూరు ఏలూరు పట్టణముల లైసెన్సులకు దరఖాస్తు పెట్టినది. గుంటూరు ఏలూరు పట్టణముల కిడివరకే చారిచారి కంపెనీవారు దరఖాస్తు చేసియుండిరి. ఆ దరఖాస్తులను గమనింపక క్రాంప్టను కంపెనీ తిరిగి దరఖాస్తు పెట్టుటకు కారణము దురూహ్యముగ నున్నది. ద్రవిడదేశమునందలి మ్యునిసిపాలిటీలు విశేషభాగము విద్యున్నిర్మాణమును విదేశీయుల వశము చేసినవి. ఆంధ్రదేశమునందును కొన్ని విదేశీయులవశ మైనవి. మరికొన్ని వెంటనే కానున్నవి. ప్రజాసౌఖ్యమునకును లాభమునకును మూలాధారమయిన మెరుపువిధానమును విదేశ కంపెనీ స్వాధీనము చేయుటవలన ననర్థములు సంప్రాప్తము లగుచున్నవి. అమృతసరపు నిర్బంధముల సమయమునందు నీటిని మెరుపువిషమును లేకుండ జేసినవిధము విదేశీయుల నిర్వహణము వలన గలిగెడి యనర్థములను విశదము చేయుచున్నది. విద్యున్నిర్మాణములను స్వయముగా నిర్వహించుట మ్యునిసిపాలిటీలు మొదలగు స్థానిక సంస్థలకు విధిగ నున్నది. బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ ఈ విషయమునందు తనవిధిని చక్కగా నిర్వహించినది. వైద్యుత్ వ్యవహారములను స్వయముగా నిర్వహించుటకు బూనుకొన్నది. నిర్మాణనిర్వహణమును కొంతభాగము భారతీయులవశము చేసినది. స్వయముగా నిర్వహించుటవలన బెజవాడ ప్రజలకును దేశమునకును లాభము గలుగగలదు. బెజవాడ

వ్యవహారములు వైద్యుత్ తాఫీకారులకును నితర స్వయంజననవారాయకులకును భయమును గలిగించి యుండును. ఆరునెలలలో యూరపియను సంఘముకు ముఖ్యమైన మ్యునిసిపాలిటీలు తమసహజ స్వత్వములను ధారపోసినవి. ఇంకను కొన్ని ధారపోయనున్నవి. జారవిడిచిన తరువాతను విచారించిన, లాభము గలుగదు. ప్రజాధికారమును జాతీయనిర్వహణమును ప్రబలుచున్న సమయమునందు స్థానిక సంస్థలు సహజప్రయోజనకరములయిన విద్యుద్విధాన నిర్వహణమును పరాధీనముచేయుటయును విదేశీ యులవశము చేయుటయును ప్రజల యాత్మగౌరవమునకును, ప్రయోజనములకును ప్రతిబంధకముగ నుండగలదు. ఆంధ్రదేశమునందు గల ఏలూరు, గుంటూరు, తెనాలి మొదలగు మ్యునిసిపాలు సంఘములు విద్యున్నిర్మాణవిధానములను స్వయముగా నిర్వహించుటకు వెంటనే నిర్ణయించి ప్రజాగౌరవమును ప్రజాలాభములను ప్రజాస్వామ్యత్వమును గాపాడుదు రని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రదేశము, కాంగ్రెసు ప్రచారము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము బొంబాయియందు కూడి కాంగ్రెసుసంఘము నిర్వహింపవలసిన కార్యవిధానమును నిర్ణయించి ఒకమాసము గడచినది. ఆగస్టు 15 వ తేదీలోపల 50,000 కాంగ్రెసు సభ్యులను కాంగ్రెసుసంఘములు చేర్చవలయును. ఆయాజిల్లాలు చేర్చవలసిన సభ్యుల సంఖ్య వేరొకచోటను ప్రచురింపబడినది. కాంగ్రెసుసంఘములందు సంచలనము గలిగినటులు కనుపట్టుచున్నది.

గుంటూరు కడప మండలములందు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. గుంటూరు జిల్లాయందు పున్నయ్యశాస్త్రి గారు ఆంజనేయులుగారు యజ్ఞనారాయణగారు పనిచేయుచున్నారు. ఇంతవరకును 600 సభ్యులను చేర్చిరి. కడపమండలమునందు కోటిరెడ్డిగారు నరసారెడ్డిగారు సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఘమూరు 120 పశ్చిమకృష్ణాయందు మధుసూదనరావుగారు నాగభూషణంగారు 600 సభ్యులను చేర్చిరి. విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఘమూరు 100 మందిని చేర్చిరి.

ఇతరమండలములందు పనిజరుగుచున్నటులు గనుపట్టుచున్నది. మండలములందును తాలూకాలందును 400 ప్రజలకు 1 సభ్యుని వంతునను గ్రామములందు నూటికి 1 సభ్యునివంతునను సభ్యులు చేరవలయును. మండలమునందు గ్రామములు 100 కి 10 వంతుననైనను సభ్యులను గలిగియుండవలయును. రాష్ట్రమునందు మండలములు 100 కి 50 వంతుననైనను నిర్ణయించిన సభ్యులను గలిగియుండవలయును. నిర్ణయించినవిధమున సభ్యులు లేనపుడు మండలములకు రాష్ట్రీయ సభయందు ప్రాతినిధ్యమును, రాష్ట్రీయసభకు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునందు ప్రాతినిధ్యమును పోవును. ఆంధ్రదేశమునందు కాంగ్రెసువ్యవహారములె నిలిచి పోవును.

కాంగ్రెసుప్రచారము

కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన ప్రచారమును బాగుగ జరుగుటలేదు. విదేశవస్త్రబహిష్కరణమును ఖద్దరు వ్యాపనమును జేయుటకు మంచి ప్రచారము జరుగుటలేదు. ప్రతిమండలసంఘమును ప్రచారకు

లను నియమించి విదేశవస్త్రబహిష్కరణమును సాగింపవలయును. ఈ ప్రచారమును చరకా సంఘముల సభ్యులును కాంగ్రెసుసంఘప్రచారకులును కలిసి చేయవచ్చును. మద్యపాననిషేధమును బోధించుటకును జాతీయతాకోత్సవములను జరుపుటకును ఆంధ్రదేశమునందు ప్రయత్నములు జరుగుటలేదు. కాంగ్రెసు వనులను నిర్వహించుటకు సభ్యులు కలకత్తా కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన నిధిమునను వారి యాదాయములో కొంతభాగమును మండలసంఘములకుగాని రాష్ట్రీయసంఘములకుగాని సమర్పించుట లేదు. నాయకులు ముఖ్యముగా కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు విరాళముల నిచ్చియును వసూలుచేసియును తీవ్రమైనప్రచారము చేసియును కాంగ్రెసు నిర్ణయములను సఫలము చేయవలసియుందురు. సంవత్సరములో సగము భాగము గడచినది. 1929 వ సంవత్సరాంతమునకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వము డొమినియను స్వరిపాలనమును సమకూర్చునియెడల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుటకును దాని కనుగుణమైన కార్యవిధానమును నిర్ణయించుటకును కలకత్తా కాంగ్రెసు నిర్ణయించినది. గాంధీ మహాత్ముడే కార్యభారమును వహించుట కంగీకరించి యున్నాడు. సహాయనిరాకరణయోధులు ప్రచంప మైన సత్యాగ్రహప్రస్థానములను జేయగోరుచున్నారు. సత్యాగ్రహ ప్రస్థానములకు దేశమునం దంతటను బాఠశాలలు సృష్టి గావలయును. సత్యాగ్రహసంస్కారము గల పైనికులు సత్యాగ్రహప్రస్థానము చేయుట కధికారులు. అట్టి యధికారులు లేని సత్యాగ్రహప్రస్థానము 1921 వ సంవత్సరమునందు జరిగిన చొరిచొరా ప్రస్థానము వలె నిరర్థకమై గాంధీమహాత్ముడు ప్రజల మహా పరాధములకై ప్రాయశ్చిత్తము చేసికొనుటకు బూనుకొనుటయును సంభవము. గాంధీమహాత్ముడొంధ్రదేశసంచారసమయమునందు కాంగ్రెసు సంస్థలవిషయమై యసంతృప్తిని వ్యక్తము చేసెను. వల్లభభాయి, దేశాయిగారులు మొదలగువారి వలెనే ఆంధ్రనాయకులును ప్రజలును దేశమును సత్యాగ్రహప్రస్థానమునకు సిద్ధము చేయవలసియుందురు. సంకల్పమున కనురూపమైన సాధన సామగ్రి లేక కార్యములు సఫలము గాజాలవు. స్వరాజ్యసంకల్పము సఫల మగుటకు కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన కార్యవిధానమును సంపూర్ణ చేయుటకు ప్రజానాయకులు త్రికరణశుద్ధిగా బూనుకొని భగవదనుగ్రహమును బడయుదురగాత!

మైసూరుశాసనసభ

దక్షిణదిగ్భాగమునందు ఆదర్శసంస్థానముగ పేర్కొనిగాంచిన మైసూరు సంస్థానమునందును కలవర మేర్పడుట సంతాపకరము. ప్రజారంజకులైన మహారాజుగారి జన్మదినోత్సవమును ప్రజలు 18 వ తేదీని భక్తిశ్రద్ధలతో జరిపిరి. జన్మదినోత్సవ సంబంధమునను హోసప్ప కృష్ణారావుగారు తెలిపిన భావములను ప్రజారంజకుడైన మహారాజును బాధ్యత గల మంత్రియును గ్రహింపవలసియుందురు. పరిపాలనమును విమర్శించుట పరిపాలన విధానమును విమర్శించుట గాని మహారాజుగారి మునుపరిశీలించుట గాను. మహారాజు మహాపురుషుడైనను సర్వమానయుగము బాధ్యతాయుత

పరిపాలనమును గోరుచున్నది. బ్రిటీషు ఇండియా యందును నితరసంస్థానములందును ప్రవర్ధమానంబగుచున్న బాధ్యతాయుతపరిపాలనకాంత నుపరిపాలన గల మైసూరునందు ప్రబలుట సహజము. ప్రజాకాంతిను సఫలముచేయుటవలనను రాజభక్తి వర్ధిల్లును గాని కీజీంపదు. బ్రిటీషు ప్రజలకు గల రాజభక్తి బాధ్యతాయుతపరిపాలనమునందు గల ప్రయోజనములను విశదముచేయుచున్నది. ప్రజలకు భక్తి ప్రేమత్యాగములవలనను గలుగునుగాని బలాధికారములవలనను గలుగదు. నుపరిపాలనము కన్నను స్వపరిపాలనము శ్రేయస్కరమను సత్యమును నిరంకుశాధికారులు నిరంతరము స్మరించుట ధర్మము.

శాంతిప్రద మైన సంస్థానమునం దశాంతి చిహ్నములు బయలుదేరుట సంతాపకరము. ప్రతిభావంతులైన పూర్ణయ్య, శేషాద్రిఅయ్యరు, విశ్వేశ్వరయ్య గారులు పాలించిన సంస్థానమునం దశాంతి బయలుదేరుటకు గారణములను మహారాజును ప్రజలును నిర్ణయించి నివారించుట యవసరము. వ్యక్తులకును, సంఘములకును, జాతులకును ఆత్మావలంబనమును, స్వాతంత్ర్యమును శాంతి వికాసములకు సాధనంబులుగ నున్నవి; పరావలంబనము పారితంత్ర్య మాంకోళనవిలయములకు సాధనంబులుగ నున్నవి. ప్రధానమంత్రి మీర్జా ఇస్మాయిలుగారు శాసనసభయందు జూపిన యనహానము మైసూరు సంస్థానమునందు ప్రబలుచున్న కలవరమునకు చిహ్నముగ నున్నది. బెంగుళూరు అల్లరులు, రాజద్రోహభియోగములు, విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీ చట్టము నిరాకరించుట, మంత్రి యవలంబించుచున్న నిరంకుశప్రవర్తనమును విశదము చేయుచున్నది. శాసనసభయందు సభ్యులు శాంతియుతముగ ప్రవర్తించినను సభాధ్యక్షుడు సభను విడిచిపోవుట యనాలోచితముగ నున్నది. ప్రజాశయముల పట్ల దివానుకు గల నిరాదరణభావమును మంత్రి వర్తనము విశదముచేసినది. మైసూరు ప్రభుత్వ మవలంబించు చున్న నిరంకుశదండయాత్ర బ్రిటీషు ప్రభుత్వ నిరంకుశత్వమును మించిపోయినది. సభలు, ముద్రణాలయములు, వార్తాపత్రికలు ప్రతిషేధింపబడుచున్నవి. దేశాభిమానులు నిర్బంధింపబడుచున్నారు. ఇస్మాయిలుగారు చూపిన యనహానమును ప్రతిఘటించుటకైనను శాసనసభ్యులకు సంయోగము గలుగలేదు. ప్రజారంజకుడైన మహారాజుగారి సందర్భములందు సంస్థానమునందు శాంతిని గలుగజేయుటకై పని బూనుట ధర్మము. హిందూసంస్థానమైన మైసూరునందు హిందువులు సాంఘికవిభేదముల కవకాశములను గలుగజేయక సంస్థానాభ్యవదయమును లక్ష్యమునం దుంచుకొని పాటుపడుట యవసరము. లోక మంతయును ప్రజాస్వామ్యత్వమును గోరుచున్న సమయమునందు మైసూరును నామార్గమును నవలంబింపవలసియున్నది.

పీర్లపండుగ

మహమ్మదీయ మతవ్యాపనమునందు సంస్కరణీయమైన మొహరము పండుగ శాంతిప్రదముగ ముగిసినది. పీర్లపండుగ మతధర్మవ్యాపనమున కాత్మార్పణము చేసిన మహాపురుషులను స్మరించుట

శ్రేయస్కరము విశోధకదర్శనములతో సంతము నొందుచున్నది. వీరారాధనయే పౌరులయారాధన మైయుండును. అసంఖ్యాకులైన హిందువులు చిత్ర విచిత్రవేషములను ధరించి విశోదమును గలుగజేయుచుందురు. హిందువులు వారి దేవతలకు తోడుగను పీరులను గూడ పూజించుచుందురు. హిందువులును మహమ్మదీయులును గలిసి హస్తేనుహుస్తేను ఘోషలతో పీరుల నారాధించునపు డితరసందర్భములందు దేల వైమనస్యము గలుగవలయునో తెలియకున్నది. పీర్లపండుగవాద్యములను సహించెడి మహమ్మదీయు లితరసమయములందు దేల సహించజాలరో తెలియకున్నది. హిందువులకు గల మతసహనమును పీర్లపండుగ విశదము చేయుచున్నది. పీర్లపండుగలందువలెనే యితరసమయములందును హిందూదేశవాసులైన హిందువులును మహమ్మదీయులును సోదరులవలె మెలంగుటయును మానవభర్యాభ్యవదయమునకు దోడ్పడుటయును ధర్మము. దేవనగిరియందు హిందూమహమ్మదీయులకు విభేదములు గలిగి హత్యలకు పాల్గొంటున్నది. కలకత్తాయందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విభేదములు గలిగి దెబ్బలాడుటయును సంతాపకరము. వీరారాధనమునందు వివిధమతములవారును సంకంచితభావములను విశాలముచేసి మానవాభ్యవదయమును సార్థకము చేయుట ప్రయోజనకరము.

గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టు

గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టు నలువదేక్షనుండియును ఊగినలాడుచున్నది. దీనిని మోర్గనుగారు 1916 సంవత్సరమునందు విచారించి నిరుపయోగమని నిర్ణయించిరి. దీనిని నిరుడు వేంకటరమణరాజుగారు కీరిగి విచారించి మోర్గనుగారి నిర్ణయములు సరిగా లేవని తెలియజేసిరి. మోర్గను ఎల్లిసుగార్లు వానలెక్కలను కొంపలోయలను లెక్కించుటయందు సరియైన లెక్కలు వేయలేదు. వేంకటరమణరాజుగారు చేసిన సిఫారసులను సరిమానుటకు తంగిరాలదగ్గరను గుండ్లకమ్మదగ్గరను రీ ఏండ్లు నీటి కొలతలను చేయవలయునని గ్రెగుగారు నిర్ణయించిరి. 30,000 యకరములు సాగగుట కవకాశములుండి ప్రజలకు జీవనాధార మేర్పడునపుడు ప్రభుత్వము చేసేదికాలవిలంబన మనవ్యాయుగ నున్నది. ఈలోపుగ నింకొక పండితుడు వచ్చునపుడు క్రొత్త విషయములు వచ్చి పని వెనుక బడుచుండును. ప్రభుత్వవ్యవహారములందు విలంబనమున కాద్యంతములు గనబడవు.

పార్లమెంటు సమావేశము

రాజగారి యుపన్యాసము

జూలై మొదటితేదీ

(వైరెస్)

రుగ్బీ, జూన్ 19—జూలై మొదటితేదీ రాజగారి యుపన్యాసముతో ప్రారంభమగును. 1929/1930 లో జరిగెడి పార్లమెంటు పనిని గూర్చి ముఖ్యమంత్రి చెబును. జూలై ఆఖరున అగష్టునకు నిలబుట్టేముదని నియోమమున్నది.

నైమన్ కమిషన్ నివేదిక

“ఏకాభిప్రాయముతో నుండును”

“కార్మికప్రభుత్వము రెండేండ్లుగూడ నిలువజాలదు”

“కార్మికప్రభుత్వము వచ్చినదిగదా యని నైమన్ కమిషన్ నివేదిక నెహ్రూనివేదిక నాధారముగ నై కొనదు”

“కార్మికప్రభుత్వమునకు బలము లేదని బరన్ హంప్రభుత్వపుటలకు తెలియును”

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 20:—నైమన్ కమిషన్ సమిష్టిత లండన్ ప్రాంతమునది. కార్మికప్రభుత్వము వచ్చినదిగదా యని నైమన్ కమిషన్ ఇండియాలోనున్న పుస్తక తాత్కాలికముగ నిశ్చయించుకొన్న నిర్ణయము మార్పుకొని నెహ్రూనివేదికను ఆధారముగని ఇండియాకు కొంతకాలములోపుగ జొమినియను ప్రభుత్వాధికారము నీయవలెనని నిర్ణయించే సందేహము రాజీయనగ్రములందు చర్చ లభ్యమే బయలుదేరెను. కాని ఇట్లుకొనువారికి నిజసరిస్థితులు తెలియనని తెల్లమగుచున్నది. బరన్ హంప్రభుత్వపు తదితర కన్వర్సేటివునభ్యులు కార్మికప్రభుత్వము వచ్చినదిగదా యని నిర్ణయము జేయబడలేదు.

రాంకే మున్స్టాల్ గారు సాధ్యమని తలచుచున్నట్లు కార్మికప్రభుత్వమును రెండేండ్లుగూడ కన్వర్సేటివులు సాగనీయరు. కనుక ఒకవేళ కార్మికప్రభుత్వమువచ్చినది బరన్ హంప్రభుత్వపు ప్రభుత్వము భయపడుననుకొన్నను కార్మికప్రభుత్వమునకు బలము లేదని బరన్ హంప్రభుత్వపునకు తెలియును. కార్మికప్రభుత్వము వచ్చినదని సర్ జాన్ నైమన్ గారుగాని, హార్ట్స్ హర్న్ గారుగాని మేజరు ఆట్లెగారుగాని తమ యభిప్రాయములను మార్చుకొనరు. ఒకవేళ హార్ట్స్ హర్న్ ఆట్లెగారి కట్టి యభిప్రాయమున్నను వారు చేయునదిమాత్రము ఒకటి యుండగలదు. తమనివేదిక కార్మిక ప్రభుత్వమునకు “మింగుటకు కక్కుటకు” విలులేదంట జేయుటందరు. కార్మికప్రభుత్వమునకు సంకటముగ నుండునటుల మాత్రము జేయరు. ఇండియాకు ఎక్కువ యధికారమును ఇచ్చుటలేదని కన్వర్సేటివు ప్రభుత్వముపాకే ప్రకటించుటని దెలియుచో వీరద్దరు భారతసమస్యనుగూర్చి తమనివేదికమును ఎక్కువ మార్పులతోనే తయారు జేసెడివారు. నిజమువీరు ఎన్ని కలనల నైమన్ కమిషన్ లకు దృక్పథము ఏమియు మారలేదు.

నైమన్ కమిషన్ కన్వర్సేటివు సభ్యులకును, కార్మిక సభ్యులకును అభ్యుత్సాహము భిన్నాభిప్రాయము లున్నవి. కాని ఆ భిన్నాభిప్రాయములు వారికి ఇండియాలోనే గల్గినవి. అవే ఇంకను సాగుచున్నవి. కాని నైమన్ నివేదిక ఏకాభిప్రాయముతో గూడుకొనియుండును. కారణమేమన భారత సంస్కరణ సమస్యనుగూర్చి పార్లమెంటును రద్దుజేసి ఎన్నికలను ప్రవేశపెట్టుబాధ్యతను ఏవకనుచువారున నహించుటకు భయపడుచున్నారు.

లిబరల్స్ బాధ్యతను వహించిరి. కార్మికప్రభుత్వము వారు తొందరపడి తమ అధికారమును కడుకొనజాలరు. భారత సామాజ్యమునకు ముప్పుగల్గు సంస్కరణములను అంగీకరించుటకంటె పార్లమెంటునే ఈ సమస్య మీద రద్దునటులజేసి ఎన్నికలకు కన్వర్సేటివులు నిద్రపడెదర. కన్వర్సేటివు లిట్లుచేసి ఎన్నికలను ఏర్పరుచుచో తాము ఓడిపోవుదమని కార్మికవర్గమునా రనుకొనుచున్నారు.

వీల సాధారణముగ ప్రతిబిటీషు పాదనకు భారతసామాజ్యముతో గర్వపడుచున్నారు. అయ్యది తనకు లాభదాయకమని చక్క ఎఱుగును. అట్టిలాభమును చేతులార జార విడుదలు మహాపాతకమని భావించెదరు.

చాలవరకు బిటీషు ఓటరులు ఇండియాకు జొమినియను ప్రభుత్వాధికారము నీయవలెనని ఓటుజేసెదరే యనుకొనుదు. వారు చేయుటగూడ అటులే జరుగును. కాన వారి యభిప్రాయ మేమన భారతీయులింకను బాధ్యతను నేర్చుకొనవలసియున్నదనియు, దానిని గడించుట కింకను అర్హతను బడయువలెనని వారియభిప్రాయము అంతవరకు ఈ భారతీయులు ఒకరినొకరు చంపుకొనకుండ ఒక సంఘము ఒకసంఘమును బాధించకుండ బిటీషు నైమన్ కమిషన్ వారినిస్థితితోను గాపాడి రక్షించుట యవసరమని బిటీషు ప్రజలు అనుకొనుచున్నారు.

ఈసంగతిసందర్భము లన్నిటినిజేసి భారతసమస్య అంతయు కన్వర్సేటివుపక్షముచేతిలో నున్నది. వారు సర్ జీ. పి. డెవిట్రియాడిగారు జెప్పునటుల జేసెదరు. ఇందులో ఇంచితే ప్రభుత్వగూడ జేరును. కాన భారతజాతీయవాదులు తమకు ఏ

మనసంస్కరణములు వచ్చునని అనుకొనరాదు. బిటీషువారి స్వలాభములకు భంగములేకుండు సంస్కరణమునే భారతీయులకు ఇచ్చెదరని గుర్తించవలెను. ఇంతకు తేలివవిషయము ఏమన సయమునకమిషన్ నివేదికము ఏకాభిప్రాయముతో నుండును. కన్వర్సేటివులు ఇన్వలచుకొన్న సంస్కరణమునే ఇచ్చెదరు. ఆ సంస్కరణములు రేపు ఇర్వినుప్రభుత్వ లండన్ లో సమావేశ మగునప్పుడు నిజస్వరూపమును దాల్చులవు.

ఇందులో నెంట్రలకమిటీ ఏమిచేయును. అనువిషయమును ముందు వ్రాసెద సని ఫ్రీ ప్రెస్ విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

నష్టపరిహారముల నిపుణుల నివేదిక

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 19:—నైమన్ కమిషన్ గూర్చి ఎప్పుడు, ఎవరు అవలంబించుటకు అంతర్జాతీయసభను సత్వనతో యని కనుగొనుటకు డాక్టర్ ఫ్రైస్టాక్ గారు ప్యారిసుకువచ్చి బ్రియండు పోయింకేరు గార్లతో మాట్లాడిరి.

సర్ డబ్ల్యూ. జోవిటుగారు

సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయవలెను

లిబరల్స్ తీర్మానము వీగిపోవుట

లండన్, జూన్ 19:—ప్రెస్టోలో లిబరల్స్ సమావేశమై సర్ విలియము జోవిటుగారు ఆట్రార్ని జనరలుపదవిని అంగీకరించుట బాగులేదని ఖండించిన తీర్మానము ఓడిపోయెను.

యూరపియనుల దురాగతము

(బీము సర్వీస్)

లండన్, జూన్ 19:—నిన్నటిదినము యూరపియనుల పారిశ్రామికవర్తక పనివాండ్ర సంఘములో ప్రవేశించి సామానును బ్రద్దలుగొట్టి దేశీయులను గొట్టిరి. యూరపియను వ్యక్తియొకడు దేశీయని మొగమువూడ కొట్టుటచే ఆదేశీయుడు ప్రతీకారమునల్ప దొమ్మికైన పరిణమించెను. పోలీసుదళము విస్తారముగ వచ్చెను. ఒకరాత్రి డర్బ్యూలో అతిభయంకరముగ నుండెను. జాతిద్వేషములు పెరిగిపోవటచే భీభత్సముగ నుండెను.

నైజాము పోలీసు డిప్యూటీ డైరెక్టరుజనరలుగు మేజరు షామి రజాబేగుగారు కీర్తిశ్రేష్టులైరి

సెకండరాబాదు, జూన్ 19:—నిన్నటి దినము మధ్యాహ్నము నైజాము పోలీసు డిప్యూటీ డైరెక్టరుజనరలుగు మేజరు షామి రజాబేగుగారు మృతినొందెరి. అతడు పోలో ఆలయం దు ప్రవేశించి భారతదేశముం దంతటను విఖ్యాతిగలిగినవాడు. భారతదేశమునకు విదేశీయులకు జరిగిన పోలో పండెము లంధ్ర పాల్గొనెను. ఐరోపా గొప్పసంగ్రామమునందు యితడు బ్రిటిషు సైన్యములో పోరాడి కీర్తిబడసెను. పోలో ఆలయ సమయమున గుట్టముపైనుండి పడి కాలుకు దెబ్బ తగిలినందువలన ఆతనికాలు అతనికి ఉపయోగము లేకపోయెను. ఈతని మరణ వార్త భారతదేశమునం దంతటను నాతని స్నేహితులకు దుఃఖము కలిగింపకమానదు. (అ. ప్రె.)

మొహరంపండుగలు శాంతముగా జరుగుట

సిల్వా, జూన్ 19:—ముట్టను, ఆలపాబాదు, సికం ద్రాబాదు మరికొన్ని పట్టణములందు మొహరంపండుగలు శాంతముగా జరిగినవి తెలియవచ్చుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వ్యవసాయ విద్యార్థుల సెలెక్షన్ కమిటీ

కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలకు యీ సంవత్సరమున విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటకు సామల్కోటలో నేడు జరుగనున్న సెలెక్షన్ కమిటీ సమావేశమునకు హాజరుగటకు వ్యవసాయ కళాశాల ప్రిన్సిపాలు సి. తాడులింగ ముదలియారు గారు నిన్నటియందయమన మద్రాసువచ్చి గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి సామల్కోటకేగిరి. కమిటీయొక్క యితర సభ్యులు శ్రీయుతులు, బి. ఏ. రామలింగంకెట్టిగారు (కోయంబత్తూరు) వి. కె. మినమగారు (కాలికట్టు) భాదరు మోహిద్దీనుగారు (నెల్లూరు) వ్యవసాయ డైరెక్టరు ఆర్. డి. ఎస్. ప్రెజ్డేగారు సిల్వా వ్యవసాయ సభకు హాజరుగటకు సిల్వా కేగియున్నారు. ఈ సంవత్సరము 800 కంటె నెక్కువ దరఖాస్తులు చేరి యున్నవి. సెలెక్షన్ కమిటీవారు నేడు కాకినాడలో అచ్చటి దరఖాస్తులను పరిశీలించి, అచ్చటినుండి మద్రాసుకు వచ్చి, 22 వ తేదీన మద్రాసు దరఖాస్తులను పరిశీలించి, పిమ్మట కోయంబత్తూరున కేగి 24 వ తేదీన కోయంబత్తూరు దరఖాస్తులను పరిశీలించెదరు. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ నెల 20-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	కలకత్తా	హైదరాబాద్
ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	కలకత్తా	హైదరాబాద్
ముంబై	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	కలకత్తా	హైదరాబాద్
మద్రాసు	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	కలకత్తా	హైదరాబాద్
బెంగళురు	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	కలకత్తా	హైదరాబాద్
కలకత్తా	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	కలకత్తా	హైదరాబాద్
హైదరాబాద్	ముంబై	మద్రాసు	బెంగళురు	కలకత్తా	హైదరాబాద్
గోపాల్ పూర్	87	78	0.6	5.1	2.1
విశాఖపట్టణం	80	75	6.5	9.5	6.1
కాకినాడ	81	78	0.4	8.0	5.1
మచిలీపట్టణము	89	75	0.7	2.1	1.0
కర్నూలు	97	78	†	—	—
బళ్లారి	98	77	...	0	1.8
అనంతపురం	0.4	1.2
కడప
నెల్లూరు	99	86	...	0.2	0.8
మద్రాసు	99	81	...	1.1	0.8
కడపూరు	97	81	...	2.8	1.6
చెల్లూరు	96	79	...	0.7	1.2
నీలము	94	75	...	1.7	0.5
కోయంబత్తూరు	88	71	0.1	2.5	1.2
తిరుచనాపల్లి	96	80	...	0.1	0.8
నాగపట్టణము	95	79	...	1.7	1.0
మధుర	95	79	...	1.8	0.5
పాంబన్	87	77	...	0.1	0
పాలంకోట	0.4	0.1
తిరువేండ్రము	81	75	0.9	12.1	2.2
కొచ్చిన్	86	74	1.4	26.0	5.9
కాలికట్టు	84	75	1.0	27.1	2.1
మంగళూరు	84	75	2.0	32.2	5.1
బెంగళూరు	86	67	...	0.9	1.5
మెర్కాల్	71	68	1.0	28.2	5.8
కొడైకనాల్	68	58	...	4.0	1.2
కూనూర్	71	57	0.1	8.8	...

సర్కారులు:—విశాఖపట్టణములో 6.5" మచిలీపట్టణములో 0.7" గోపాల్ పురంలో 0.6" కాకినాడలో 0.4" వర్షించెను. మబ్బు విస్తామగ నున్నవి. మచిలీపట్టణమునండి విశాఖపట్టణమువరకు పగటివేడిమి 8 మొదలు 14 డిగ్రీల తక్కువ.

డక్టర్:—కడప కలుగు తెలియలేదు. కర్నూలులో చినుకులు బడెను. మబ్బు నట్టముగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:—మబ్బు నట్టముగా యున్నది. నెల్లూరులో 4 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్లు, సహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

సానిక వార్తలు

గౌ॥ న్యాయాధిపతిగారు—మద్రాసు ప్రాంతీయ ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవిని నేటి యదయమున స్వీకరించిరి.

ది॥ బి॥ పి॥ కేశవశర్మగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి గుత్తికిని, సర్. వేపా రామేశంకారు వాల్తేరును యి. జె.వి. గ్రీను వుడ్డుగారు ఉదక మండలమునకును జోయిరి.

రాకపోకలు:—ది॥ బి॥ జె. వెంకటనారాయణ, ది॥-బి॥ పరాంకుశంనాయుడు, గార్లు మొన్న రాత్రి మద్రాసు విడిచి ఉదకమండలమున కేగిరి.

మద్రాసు శాసనసభ:— మద్రాసు శాసనసభ రాబోవు ఆగస్టునెల 6 తేదీన ఉదయము 11 గంటలకు సమావేశ మగును. (గెజిటు.)

చింతాద్రిపేట నత్కాలక్షేప సభ:— ఈ నెల 23 వ తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 4-15 గం॥ కుచింతా ద్రిపేట స్వామినాయకపీఠ నెం॥ 106 గృహమందు బ్రహ్మశ్రీ కే. మూర్తిరావుగారు గాలన ఋషి చరిత్రముగూర్చి కాలక్షేప ము జరిపెదరు.

మోటారుబండి ప్రమాదము:—గత సోమవార మున మైలాపూరులో ఆరేండ్ల బాలుడొకడు మోటారుబండిచే ఆకస్మికముగా త్రొక్కుబడి తీవ్రగాయములతో ఆస్పత్రికి తీసికొని పోబడి నిన్న సాయంకాలమున అప్పట మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

ఈజిప్టు ప్రయాణికులు:—ఈజిప్టులో నేరేవునద్ద నైనను దిగి దేశములోని కేగదలచువారికి ప్యాసుపాస్టులు లేకు న్నచో అట్టివారికి 48 గంటలవరకు దేశములోని కేసియుండు ట్టుకు ప్యాసుపాస్టు లప్పటనే యిచ్చుటకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వము వారు యేర్పాటుగావించిరి. (గెజిటు.)

మద్రాసు యువజనసమితి:—ఈనెల 28 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలం 5-15 గంటలకు రాయపేటలోనున్న సర్వెంటుస్ ఆఫ్ యిండియా సంఘ కార్యాలయమందు ప్రైవేటువారి యాజమాన్యమున జరుగునట్టి గౌ॥ డా॥ యం. రామారావుగారు బహి నారాయణ యాత్రగూర్చి ముప్పటిం చెదరు.

గెజిటు ప్రకటనలు :—ఇర్విను ప్రభువుగారికి నెలవో పగబడి నందుకును వారిస్థానే రాజప్రతినిధిగ గోషెన్ ప్రభువు గారు తాత్కాలికముగ పనిచేయుదురు.

మద్రాసుగవర్నరు గోషెన్ ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి గనియింపబడిరి. కావున వారిస్థానే రైటు అనరబుల్ ఎడ్వర్డు ఫ్రెడరిక్ విండెల్ఫుడ్ గారు నియమింపబడిరి వీరు మద్రాసు గవ ర్నరు పదవిని స్వీకరించువరకును గౌ॥ సర్ నార్మన్ ఎడ్వర్డు మార్షర్ రిబాంక్సుగారు మద్రాసు గవర్నరుగ నియమింపబడిరి.

మోటారుబస్సు ట్రాముబండితో డీకొనుట :— నిన్న సాయంకాలమున తిరువల్లి క్షేత్ర పోలీసుస్టేషను దగ్గర నొక మోటారుబస్సు ట్రాముబండితో డీకొనినందున బస్సు డ్రైవరునకును, వాని ప్రక్కను గుర్చొనియుండిన మరియొకని కిని తీవ్రగాయములు తగిలెను. బస్సుయొక్క ముందుభాగము విరిగిపోయెను. ట్రాముబండి కేసుయు ఆపాయము జరుగలేదు. గాయములపొందిన వా రుభయము ఆస్పత్రిలో చికిత్సబొందు చున్నారు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:—మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయ సెనేటునందు ఎన్. ఇ. రంగనాథన్ గారి స్థానము నకు ఎన్నికలలో రాబోవు జూలై నెల 1 తేదీకి గ్రాడ్యుయే టుల రిజిస్టరునందు సేర్దుగల గ్రాడ్యుయేట్లు మాత్రము వోటుచే యుట కర్హులు. రిజిస్టరు చేయించుకొనదలచువారు తమ దర ఖాస్తులను జూలై 1 తేదీలోపున మద్రాసు సెనేటుహాలు చీఫ్ మాపరింటెండెంటుగారికి పంపుకొనలెను. నామినేషను గురించియు ఎన్నిక ఎప్పుడు జరుగునది జూలై 9 తేదీన గెజి టునందు ప్రకటింపబడును. (గెజిటు.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఈ దినం రిజిస్టరు నెంబర్లు కలవారు ఈ నెలలో జరి గిన మెడికల్ పరీక్షలందు కృతార్థులైరి.

రిజిస్ట్రేషనుకు పూర్వపరీక్ష.
2 క్లాసు:—3 10 25 33 37 38 45 50 51 53 57 60 62 65 77 79.

ఎం. బి. బి. ఎస్. మొదటి పరీక్ష (క్రొత్త రెస్యల్తేషన్సు)
1 పార్టు:—84 85 87 88 89.
2 పార్టు:—142 169 174 192 194 195 215 217 220 222 234 244 250 266 280 296 296-ఎ 303 311 315 317 321 330.

ఎం. బి. బి. ఎస్. రెండవ పరీక్ష.
2 క్లాసు:—353.
ఎల్. ఎం. ఎస్. రెండవ పరీక్ష.
2 పార్టు:—216.
ఎల్. ఎం. ఎస్. 3 వ పరీక్ష:—365.

గ్రీష్మోత్సవము:— చెన్న పురిలోని కంఠస్వామివారి కి రేపటిదినము శుక్రవారము (21-6-29) పార్లమెంటుకు ఈ సంవత్సరము నూతనముగ ప్రారంభింపబడిన గ్రీష్మోత్సవము జరుగును. ఉదయము 4 గంటలనుండి 5 గంటలకు లోపల శ్రీవారు వేంచేయుటయు, 7 గంటలకు భజన సంతోర్తనయు, 12 గం॥ కు అభిషేకమును, సాయంకాలం 4 గం॥ కు మేళవా ద్యమును, రాత్రి 7 గం॥ కు ఆలంకార ధూపదీపవైద్య హో డకోపచారములును జరుగును గాన భక్తులందఱు వైశిష్ట్యము ను సేత్రానందకరముగ దర్శించి తరింప బ్రార్థించుచున్నారము. (ఒకవిశేషి)

రిసెటిల్మెంటు ఆర్థికవిచారణ

సంఘము

ఏలూరునందు సభ

రి సెటిల్మెంటు ఆర్థికవిచారణసంఘసభ ఈనెల 21 తేదీన ఏలూరునందు సమావేశమగును. ఈ విషయమున శ్రద్ధవ హించువా రెల్లరును యీ సంఘమువారిని ఏలూరునందు ప్రావె లర్సు బంగళాలో ఈ నెల 21 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంట లకు కలుసుకొనవలెను. తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో పర్యటనము పై లేదీనుండి ప్రారంభమగును. జూలై మొదటివారములోగా కృష్ణాజిల్లా పర్యటనము ముగియును. ప్రశ్నోత్తరములు యెవరికి సంపబడెనో వారందరును ఆయా ప్రశ్నలకు జవాబులను వ్రాసి ఈనెల 28 తేదీలోగా రాజమండ్రి ఆఫీసునకు పంపవలెనని కోరుచున్నాము. ప్రశ్నలకు వాగ్రూపకముగ జవాబిడదలచు వారందరును ఈనెల 28 తేదీలోపున యీకమిటీవారికి తెలియ జేయవలెను. ప్రశ్నోత్తరములు వలయువారికి సంపబడును.
రాజమండ్రి, } ఎన్. జి. రంగనాయకులు,
18-6-29. } ఆర్థికవిచారణసంఘ కార్యదర్శి.

పాముకాటుకు చికిత్స

నెల్లూరుజిల్లా పోలీరెడ్డిపాలెం రైల్వేస్టేషనుమాస్టరు శ్రీయుత వేమూరి నరసయ్యగారి అదృష్టవశాత్తూ రిజిడ్డు తాసిల్దారు శ్రీయుత ఆర్. త్యాగరాజయ్యరు గారు చెన్న పురిలోని తేనాంపేటనుండి వ్రాసిన లేఖలోని విష యములు:—

“శ్రీయుత నరసయ్యగారు బాల్యమునందే పాముకాటు కు మంత్రిమున నేర్చుకొనిరి. తదాదిగా చాలయండికి యీ మం త్రిబలమువలన ప్రాణదాన మొనరించిరి. పాముకరచినవా రాయన శేర తంతివార్తపంపిననుకూడ విషము నిర్విషము చేయగల గొప్ప ప్రజ్ఞ యీ మంత్రక్రికలన ఆయనకులభించినది. భారత దేశమునందెవరునైనను తామపాము యెవరికికరచిననుకూడ కరుణబడినవా రాయనచెంతకు రానక్కరలేకుండనే ఆయన విషనాశనము చేయగలిగియున్నారు. కరచినవెంటనే ఆయనకు తంతివార్తను పంపవలెను. తేలు, పిచ్చిగుక్క, చిరురేపులి ము న్నగు విషజంతువు లేనికరచిననుకూడ ఆయన నిర్విషులగు. గాని ఏదకరచినను తామపాము కరచినవనియే ఆయనకు తెలి యజేయవలెను.”

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

పరీక్షాఫలితములు

ఈ క్రింది రిజిస్టరు నెంబర్లు కలవారు ఈ నెలలో జరి గిన మెడికల్ పరీక్షలలో కృతార్థులైరి.

రిజిస్ట్రేషనుకు అనుబంధ పూర్వపరీక్ష.
2 వ క్లాసు:—4 6 12 13 మొదలు 15 20 మొదలు 22 28 మొదలు 30 32 34 36 42 43 55 56 64 67 మొదలు 69 72 మొదలు 74.

ఎం. బి. బి. ఎస్. మొదటి పరీక్ష (ప్రాత రెస్యల్తేషన్సు)
2 వ క్లాసు:—5 40 44 49 మరియు 54.

ఎం. బి. బి. ఎస్. మొదటి పరీక్ష (క్రొత్త రెస్యల్తేషన్సు)
1, 2 పార్టులు.
2 వ క్లాసు:—114 116 మరియు 131.

1 వ పార్టునందు మాత్రము
81 మొదలు 83 86 90 మొదలు 95 102 109 111 మొదలు 113 118 120 మొదలు 122 124 125 129 130 133 మొదలు 136 138 మరియు 139.

2 వ పార్టునందు మాత్రము
140 143 144 146 148 150 154 156 మొదలు 159 161 162 164 మొదలు 166 167 172 175 మొదలు 180 185 మొదలు 189 196 198 200 203 206 208 మొదలు 210 213 213-ఎ 214 221 226 మొదలు 231 233 235 238 239 242 252 మొదలు 254 259 261 265 267 271 277 278 281 284 మొదలు 287 289 293 297 299 మొదలు 302 304 307 316 318 319 320 323 మరియు 329.

ఎం. బి. బి. ఎస్. రెండవ పరీక్ష (క్రొత్త రెస్యల్తేషన్సు)
2 వ క్లాసు 334 342 352 360 368 371 374 375 379 380 381 385 390 393 395 402 415.

ఎం. బి. బి. ఎస్. ఆఖరుపరీక్ష (క్రొత్త రెస్యల్తేషన్సు)
1 వ పార్టు:—419 420 422 మొదలు 424 426 మొదలు 429 431 433 మొదలు 439 441 443 445 447 మొదలు 449 451 మొదలు 459 462 463 467 మొదలు 470 472 మొదలు 474 478 మొదలు 486.

ఎం. బి. బి. ఎస్. రెండవ పరీక్ష (ప్రాతరెస్యల్తేషన్సు)
1 పార్టు:—110
2 పార్టు:—141 149 151 173 219 225 246 249 262 270 273 294 295 305 306 308 309 310 314 323 331.

ఎల్. ఎం. ఎస్. 3 వ పరీక్ష (ప్రాతరెస్యల్తేషన్సు)
332 333 335 337 339 346 351 359 362 369 376 378 382 388 391 403 404 406 411 417 418.

ఖాదీ గైడు

భారత తంత్రుకారక సంఘమువారు

క్రొత్తగా ప్రచురించిన గ్రంథము
“ఈ ఖాదీ గైడు 1927-28 నివేదికయును అందరును ముఖ్యముగా చదువవలెనని. ఖాదీ గైడు నెల రు 1-2-0, నివేది క నెల రు 0-4-0. భారత తంత్రుకారక సంఘమువారు తర్ఫీరుచిన ప్రతి ఖద్దరు డిజైన్ లను చొరకును. ఈ గైడులో పటములు విస్తారముగా నున్నవి. అన్ని రాష్ట్రములలోను జరుగుచున్న ఖద్దరు పనియొక్క వివరము లిందుగలవు. ఉపయుక్తములకు పట ములుగూడ కొన్నిగలవు. ఈ సంఘమువారు 1000 మంది మధ్యతరగతి పురుషులకు పనిని కల్పించి వారివ్వారా 2000 గ్రామములలో నూలు వదులుచున్న లక్షమంది స్త్రీలకును, నేతచే యుచున్న 5000 మంది నేతపనివారికిని, ఏనులను చేయుచున్న 700 మంది మనుష్యులకును ప్రతిసాలనను 24 లక్షల రూపా యిలను పంచిపెట్టుచున్నారు. ఈనివేదికలో ఆడిటు చేయబడిన ఆదాయవ్యయల బాలితాలుగూడకలవు.” (మో. క. గాంధీ, ఎం.యి.ండియా, 13-6-29)

కరాచియందు అగ్ని ప్రమాదము
కరాచి, జూన్ 17:—నిన్నటిదినము సంగీత పరికర ముల నమ్మక కంపెనీయను ప్రానుపాలు కంపెనీ తనసుబసిహో డాయి, 7000 రూ॥ వస్తువైనది. గృహములో సోపాను ల్లియ గాని 1 లక్షల రూపాయల వస్తువులైనవి. నిద్రచూపు పామునున్న ఇన్ ఫూర్ చేయబడియుండెను. ఈ అగ్ని ప్రమా దమునకు కారణము తెలియకున్నది. (ఆ. ప్రె.)

వ్యవసాయము

తెనాలి
(స్వకీయవిలేఖరి)

సివిల్ కోర్టులు

వేసంగి శివులు తరవాత మున్సిఫ్ కోర్టులు 10-6-29 తేదీన తెరువబడి పనిచేయుచున్నవి. మ. రా. శ్రీ యర్ర శేటి చివరబరావుపంతులుగారు ప్రిన్సిపల్ మున్సిఫుగానున్న, వి. శేషగిరిరావు పంతులుగారు అడిషన్ మున్సిఫుగానున్న పనిచేయుచున్నారు. వీరు రుభయులు చురుకుగా కేసులను వైసలు చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

సబ్ మేజిస్ట్రేటు బదిలీ

యిదివరలో యక్కడ సబ్ మేజిస్ట్రేటుగాయున్న బాపిరాజుగారు మార్చిలో డిప్యూటీ సబ్ మేజిస్ట్రేట్ దారుగా నియమింపబడిరి. చిరాల సుబ్బారావుపంతులుగారు యిప్పటికి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగా యేర్పాటుగాబడిరి.

తాలూకా హైస్కూలు

తాలూకా హైస్కూలు పరిస్థితులు కొంచెము శుభముగానున్నవి తెలియుచున్నది. యిదివరకు పనిచేసిన పాలకర్షము విద్యార్థిభాగికారులు నియమితములకు అనుసరించిన రింక నందున స్కూలు రిక్విజిట్ తీసివైచిరి. కాన్వీన్యూషన్ లోని మార్పులను అధికారులకు తెలియజేయుట సిద్ధమైయున్నది. అధికారులెన్నిసార్లును కోరినను, పాలకర్షమువారుగాని, కార్యదర్శులుగాని ఆటలు జరిగించియుండలేదు. అందువలన గతసంవత్సరము గ్రాంటునిచ్చుటకు నిరాకరింపబడెను. నూతనముగా మ. రా. శ్రీ ప్రభుల పీఠాధిపతులుగారు కార్యదర్శిగా యెన్నుకొనబడిరి. వీరు చేయవలసిన పనులన్నియు చేసినందున తిరిగి డైరెక్టరుగారు రిక్విజిట్ దయచేయించుటయేగాక గ్రాంటును గూడ యిచ్చుయేర్పాటులు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది.

స్కూలు పైనలు పరీక్షలలో 100 కి 60 వంతున గలుపొందిరి. యందుకుగాను ప్రధానోపాధ్యాయుల నభినందింపబడినారు.

మొసలవల్లి

అమలాపురం తాలూకాలో అగ్నిప్రమాదము

14-6-1929 యీ గ్రామము 13-6-29 తేదీ పగలు 12 గంటలకు వితిహాస్ త్రునివలెమై, సుమారు 10 వేల రూపాయల ఆస్తి పోయినది. 16 యిండ్లు కాలిపోయినవి. కాలిపోయిన యింటియజమానులు బహుబీదవారు. మరల యిండ్లుకట్టుకొనుటకు తగుప్రయత్నమాయము చేసివారు. కాన మా తాలూకా బోర్డు వారు తాము ఆ మట్టుపట్ల తమ అధికారములోయున్న తాటి చెట్లు వైదొలగించి వీరికి సప్లయచేయించెదరని నమ్ముచున్నాము.

ఒక వింతమరణము

పై ప్రకటనకు తగులపడుచుండ ఆరుటకుపోయిన కాపు బ్రాహ్మణుడు 2) సం॥ కరువు ముప్పుగల్గియున్నాడు. గంగలకుత్తి అగ్రహారము ప్రక్క గ్రామమునా. ఈ కుటుంబము సాయంత్రం 8 వంకి ఆస్తి నిప్పులుచెల్లినకార్యత తన స్వగృహమునకు రాక ఆ మొసలవల్లి గ్రామంలో ఒకరింటి అన్నము తిని రాత్రి ఒక గృహముని ఆరుపై పరుండెను. తెల్లవారు సరికి ఆ పిల్ల రాదు మరణించియుండెను. గ్రామస్థులందరు తాను యింట్లు ఆరుచున్నపుడు పొందిన వేడిబాధవలన యాసికి చనిపోయెనని తలంచుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

నెగ

కుసుమ

1. వ్యక్త. గంగ - తేలిచిన, పనించుచున్న నెగజాడ్యములకు (గంగ) శ్రీధర కుసుమవాడలకు (బట్టల విడుపు) విత్తానాధము, కర్పూరము, నాగకోజును. ఈ 2 రి దూ 5.

అజీర్తము

శూల

2. బుగ్గసాన్:— అజీర్తము, కడుపునొప్పి, వైశ్య శూల, పెరిజానశూల (అన్నము జీర్ణమునకు వచ్చునపుడు గలుగు కడుపునొప్పి) లకు శ్రీరామరక్ష 60 మాత్రలు 1 రూ.

చర ప్రమో (డి-3) నూజవీడు (కృష్ణ)

శ్రీ శ్రీ ధేనుకొండ చిన్నయ్య పంతులుగారు

గొప్ప సంగీతవిద్వాంసుని ఆకస్మిక మరణము

ఒంగోలు తాలూకా ధేనుకొండ గ్రామనివాసులును గొప్ప సంగీతవిద్వాంసులును, ఆర్యుల నియోగిసంకీర్తనలు వైన, ముప్రసిద్ధులగు శ్రీ ధేనుకొండ చిన్నయ్య పంతులుగారు ఈనెల 12 వ తేదీ బుధవారము పరమపదించి రని తెలుపుట కంతయు చింతించుచున్నాడను. ఒంగోలు తాలూకాయందును, గంటూరుమండల మంతటను గూడ చిన్నయ్య పంతులుగారిని తెలియనివారరుదు. గాంధర్వవిద్య వీరిసంకీర్తనలకు అనాదినం జియు వర్తమానము. ఒంగోలు తాలూకాయందు వీరి గోత్రవర్తమునకు జెందినవా రెంధ్రోగలరు. శ్రీ చిన్నయ్యపంతులుగారు బాల్యమునండే దక్షిణదేశమున కరిగి, గానకళను పది పన్నెండు సంవత్సరములకు నభ్యసించి, అందు గొప్ప ప్రావీణ్యమును బడసినవారై స్వస్థలమున కరుడెంచి అనేక ప్రసంగములు ఒంగోలు పురమండే నివసించి గానకళాభిమానుల ఆదరప్రేమలకు పాత్రులై అనేక సత్కారముల పడయుచు, ముప్రసిద్ధి వహించి యుండిరి. సంగీతములో కాస్త్రీయజ్ఞానమునందు, పాండిత్యమునందు, తాళ ప్రస్తారమునందు, స్వరకల్పన మొదలగువానియందు, వీరతంత్ర ప్రతిభాశాలురును, అప్రతిమాన లెయుండియు నిగర్వలును, నిరాడంబరులును నైయుండి, ఎల్లరచే కొనియాడబడుచుండెరి. వీరి నిర్మలాంతరంగమున, నిష్కామత్వమును వీరి గాంధర్వముఖ్యములందే ప్రకృతిత మగుచుండెడివి.

శ్రీ చిన్నయ్యపంతులుగారి తరంగకాలక్షేపము సాల కించు భాగ్యముగలవారికి వీరి గానకళాశలత్వమున, లయజ్ఞానమున లేటెల్లమే. శ్రీ చిన్నయ్యపంతులుగారు వైష్ణవసాంప్రదాయపరులు. దైవికత్వము. పీఠభజన, తరంగకాలక్షేపములు శ్రోతలనుతన్మయుల చేయుచుండెడిది. అష్టపదుల సంకీర్తనము వీరికి వెన్నతోబెట్టినది. దైవకార్య మనినంతనే ఎట్టియాటంకమును చెలపక వీరు లోడ్డుదురుండెడివాడు.

వీరి ఏకైకపుత్రులు సుబ్బారావుగారు. యావములు ఆంగ్ల విద్య నభ్యసించినవారు. తమ తండ్రి తాతలవలె వీరికిని గానము దభిరుచియు, ప్రజ్ఞానము గలదు. వీరికిని, కటుంబమునకును, చిన్నయ్యపంతులుగారి శిష్యులొకటికిని నాసానుభూతిని వెల్లడించుచు, శ్రీ శ్రీ పంతులుగారి యాత్మకు పరాత్పరుడు శాంతికోసం గాత్రయని ప్రార్థించుచున్నాను.

నీ. వెం. శే.

వైశ్యయువతీ విద్యాలయం - గుంటూరు

ఈ విద్యాలయము 14 తారీఖు (జేష్ఠ. శు 2 లు శుక్రవారం) న తెరచినారు. వచ్చేమాసములో వార్షికోత్సవ మాసమందు కుడ్యేశంపబడినది. వార్షికోత్సవములో ననేకపనులు బాలికలచే ప్రదర్శింపబడనువి. ఇట్టి సంస్థలు పాలించుట సామాన్యమైన పనిగాదు. ఉదారపురుషు లందరు విరాళము లొసంగి ప్రోత్సహముగలిగించెదలసియున్నారు. ఈ వత్సరము భోజన వసతి గృహము (హాస్టల్) సేర్పాటునరించి పదిమంది విద్యార్థినుల చేర్చుకొనుటకు సంకల్పించియున్నట్లు విదితమగుచున్నది. ఇందు పిండి, యింగ్లీషు, ఆంగ్లము, సంగీతము, కుటుంబని, పేమఅల్లిక మొదలగునవి సేర్పబడుచున్నవి. విద్యార్థిభోగనము ప్రశంసార్హముగానున్నది. ఈ తరుణమున మానము పొందిక బాలికలకు తగిన విద్యాభిక్షణ యొసగబూనినవారు వెంటనే ఈ క్రిందివిలాసము నకు విజ్ఞాపనము పంపవలసియుండును. (కార్యదర్శిని వైశ్యయువతీవిద్యాలయము, గుంటూరు) ఈశ్వరుడు విద్యాలయము కరుణార్థి గృహిణి వీక్షించుగాత.

(అభిమాని)

కలకత్తాలోని కమిషనరు నియామకము

కలకత్తా, జూన్ 19:— కలకత్తా పోలీసు కమిషనరుగానుండి సెలవుపొంద పోయియుండు సర్. చార్లెస్ లూగర్డుగారి స్థానమున ఆరెనిబరులుగా బరద్వాసు రెంజియందు పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగా చూచుచుండెడి, యల్. హేచ్. కోల్స్ వుగారిని కలకత్తా పోలీసు కమిషనరుగా తాత్కాలికముగా నియమించియున్నారు. (శ్రీ. వెం.)

కొత్తపేట తా. కాంగ్రెస్ సంఘం

ది 22-5-29 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు పలివెల గ్రామములో తురగా పురుషోత్తం గారింటివద్ద కొత్తపేట తా. కాంగ్రెస్ సంఘ సమావేశమగును.

విషయములు

1 అఖిలభారత నిర్వాహక సభవారి తీర్మానము.
2 1926, 1927, 1928 సం॥ రముల జమాఖర్చు లంగిక రించుట.

3. యితరవిషయములు.

మ.రా—సంఘమువారు ఆనాటిసభకు హాజరుకాని యెడల అఖిలభారత కార్యనిర్వాహకసభమువారి తీర్మానానుసారం ఆకాశ్రీయ సంఘముగా మనము పనిచేయుటవలన శిక్షార్హము గాన సకాశ్రీయ సంఘము సేర్పరచుటకు తగు యేర్పాట్లు చేసి కాంగ్రెసు సంఘమును పునరుద్ధరింప సభ్యులందరనుకొరుచున్నాము.

సునర్ల బ్రహ్మదేవశాస్త్రి
కార్యదర్శి.

సుర్దా

గంజాజిల్లా, ఇచ్ఛాపురం తాలూకా సుర్దా గ్రామంలో 12-6-29 తేదీ బుధవారం రోజున మధ్యాహ్నం, 3 గంటల సమయంలో, పెద్దపిల్లలో కొయ్యతనముగారి పెరటిలో యున్న గడ్డికప్పకు నిప్పుఅంటుకొని, సుమారు రెండువాసలలో యున్న నూరుయిండ్లకు పైగాను, అగ్ని సంస్కారం అయిపోయినవి. మనుష్యులకుగాని, జంతువులగాని యేమిన్ని హానికలుగలేదు. గాని కొంతమందికి, చిన్న చిన్న కాయలు చెబ్బులు మాత్రం అయినవి. ప్రజలు, ఇంట్లుకాలుటవల్లన, యండుటకు స్థలములేక చాలాయిబ్బందులు పడుచున్నారు. ధాన్యంవగైరా కొంతసామానులు తగులబడిపోయినవి. విత్తనముల ధాన్యం చాలామందిని కాలిపోయినవి. గాన గవర్నమెంటువారు యిందులవిషయమై తగుసహాయంచేస్తే ప్రజలు కొంత రక్షకపోయియున్నందున, ముఖ్యముగా చొప్ప యెప్పటకు దొరకదు. అగ్ని గడ్డి కుప్పతో ప్రారంభించి, ఆఖరునకు గడ్డికుప్పతోనే చల్లారినది. (గ్రామస్థులు)

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఎన్నికలు

జనరల్ హార్డాజ్ గారు జయముగాంచినందులకు భారతీయుల యభినందనము

కెప్టెన్ ఒడంబడికను పాలించుడని

సంఘమువారు కోరుట

బొంబాయి, జూన్ 19:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఎన్నికలలో జయముగాంచినందులకు, ఇంపీరియల్ యిండియన్ సిటిజన్ జెఎఫ్ ఆసోసియేషన్ వారు హార్డాజ్ సేనానికి అభినందనముల సమర్పించుచు యాజుయు కేప్టెన్ ఒడంబడిక సంగీకరించినట్లు ప్రబల నిదర్శనమని ముగుపుచున్నారు. మరి యిటీవల దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నమరులలో పెట్టుబడిన చట్టములను గూర్చి భారతీయులు చేసిన కంప్లెయింట్లను హార్డాజుగారు సామాన్యముగా నాలోచించి యే ఉదారస్వభావముతో ఒడంబడిక చేయబడెనో ఆ ఉదార భావముననే నయ్యని కొనసాగునట్లు చూతురుగాకయని సంఘమువారు హార్డాజు సేనానిని కోరుతున్నారు. (అ. వెన్.)

మేజిస్ట్రేటు పక్షపాతము జూపినచో తీసివేయవలెను

కేసు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయుటవలన లాభములేదు
అలహాబాదు, జూన్ 19:—రాజకీయములలో తనకు ప్రతిష్ఠార్థిగా నుండి తెంచి మేజిస్ట్రేటుయిన రహ్మానుత్ ఖానులన ప్రభు స్వాధీనము కలుగదని యొకరు అలహాబాదు ప్రధానస్వాధీనమూర్తిగారి యెదుట ట్రాన్స్ ఫర్ పెట్టిపను పెట్టెను. తీర్పుచెప్పుచు భారతదేశములో నిట్టిభయము చాలమందికి గలదనియు, నిజముగా మేజిస్ట్రేటు అట్లు పక్షపాతముగా ప్రవర్తించినచో వానిని తీసివేయుట సంభజనముగాని కేసును అనివద్దమంది మార్పుట భాగ్యము కాదనియు ప్రధానస్వాధీనమూర్తి చెప్పెను. (అ. వెన్.)

విదేశవార్తలు

బ్రిటిషు విదేశాంగమంత్రి

యునైటెడ్ కింగ్ డమ్స్ రాయబారిని అభినందించుట

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, జూన్ 18:—డాన్ సేనాని పేరు యుద్ధానంతర పునర్ నిర్మాణాధికారిక శాస్త్రముగ ప్రజల మనసున చిరస్థాయిగ నిలిచియున్నది. మరువబాలరు, అమెరికనులు స్వాతంత్ర్యసమరమునకు తోడ్పడిరి. జాతు లన్నియు నైతికబలము మీదనే ఆధారపడునటుల అమెరికా చేయగలదని నమ్ముచున్నారము. అంతర్జాతీయ శాసనములమీద ఆధారపడునటుల చేయగలుగురని విశ్వసించెదను, మిశ్రజాత్రభుత్వము మామూలు ప్రభుత్వము ఒకరినొకరు తెలిసికొనుచు స్నేహభావముతో ప్రవర్తించుచున్నారము. యుద్ధములేకుండ జేసి అంతర్జాతీయ శాంతి సేర్పాటు జేయుటకే యుద్ధయుద్ధము సంకల్పించితిమి. శాంతి స్థాపనమునకు బ్రిటిషు ఇతరజాతులును అమెరికానే నమ్ముకొనుచున్నారని జెప్పిన నమ్ముచు. యుద్ధము లేకుండ వలెనే గాదు. సదా అన్ని జాతులు స్నేహముతో మెలగవలెనని సంకల్పము. పరస్పర సహకారముతో అన్ని జాతులు మనలనలెను. ఆయుధవిస్త్రమునకు మన మిరువురము ఇతర జాతులతో జేరుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారము. ప్రపంచము ఆయుధ విస్త్రమును ఆశించుచున్నది. ప్రజలు దానికై పరితపించుచున్నారు. ప్రభుత్వము దానికొకటి ఎదురుజూచి అహ్వనించుచున్నది. ప్రపంచములో ప్రజల మనసున నూతనశక్తి ఆతలు నింపినవి. ఇప్పుడే చర్యనుదీసికొనుటకు సమయము. కబుర్లకు సమయముగాదిది. పనితనమునకై ప్రజలెదురుమాచుచున్నారు. తమ ప్రభుత్వము స్నేహముతో మెలగి సహకారము సల్పుచు శాంతికి తోడ్పడవలెనని గోరుచున్నారు. డాన్ సేనాని ఇంగ్లండుకు వచ్చుటచే అంతర్జాతీయశాంతి సహకారము అత్యధికముగ పెంపొందునని ఆశించుచున్నామని హెండర్సనుగారు తెలియజేసిరి.

అమెరికాకు జోయినచో ఎంతయు లాభకరముగ నుండుననియు ఎప్పుడు వెడలిన బాగుండునో యనియు ఆలోచించుచున్నారు. ఈ విషయములు ఉభయులును ఆలోచించెదరు. ఇంగ్లీషువానలులో విమానముబ్రదలై ప్రయాణికులు చనిపోయినవిషయములు విచారణసల్పుటకు నిశ్చయించిరి. ఈజిప్టు ప్రధానామాత్యుడు లండనుకు నిన్న సాయంకాలము జేరెను. ఇతనికి డాక్టరు ఆఫ్ సివిల్ లాస్ బిరుదము నిచ్చెదరు. ఇది ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయముచే విధింపబడును.

గుండ్రా దాచిన పెండ్లియాగునే

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 18:—వలెని సన్యాలుగారు నైమను కమిషను బహిష్కరణములో పాల్గొన్నను తన ఇండియా కార్యాలయము వారును, హైకమిషనరును లండను ఆర్థిక పాక్షకాలకు ఆతని వ్యాసమును పరిక్షించుటకు పరిశోధికారులను సప్లయి చేయ నిరాకరించెరుట.

విదేశ రైల్వేసమస్యలను సిద్ధాంతములను నేర్చుకొనుటకు సహాయము చేయరాదని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు తెలియచెప్పగానే దిల్లీ హైకమిషనరు ఏమియు సహాయముచేయ నిరాకరించిరి. కాని గుండ్రాదాచిన పెండ్లి యాగునే యన్న సన్యాలుగారు పరిశోధికారులను సంపాదించుకొన గల్గిరి. పరిక్షయందు తీర్పులైరి. పట్టమును బొందిరి. ఆరునెలలు పనిచేయు విధానము నంతను నేర్చుకొన గల్గెను. ఆపివస మూరపున క్షేత్ర తన చదువును పూర్తి జేసికొని తనకు కావలసిన పోకర్లము లన్నిటిని బడయగల్గెను. అధికారుల సంబంధము ఏదియులేదు. ఆయనపని ఏమియుండదు. కాని యిండియా కార్యాలయము హైకమిషనరుల కుచిర స్వభావమే నల్లది యగుచున్నదని ప్రీ ప్రెస్. విలేజుర వ్రాయుచున్నాడు.

జె. గ్రేగారు బి. బి. ఇ., ఐ. సి. ఎస్.

మదరాసు లేబరు కమిషనరు. శాసనసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

లియో ట్రాట్స్కి-గారి ప్రకటనము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 19:—ఒక ఆరోగ్యము నిమిత్తమే గాక దగ్గరగానుండి ఇంగ్లాండులో జరిగిన రాజకీయ మార్పులను కనులార జూచుటకు తాను ఇంగ్లాండు కేసుచున్నాడని లియో ట్రాట్స్కి-గారు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికతో తెలుపుచున్నారు. రాంకే మగ్డోనాల్లుగారు బాల్టిమోరెలో నేను ఉంటున్న తత్ఫలితముగ జరుగనున్న మార్పులను గాంచుటకును తాను ఇంగ్లాండు కేసుచున్నాడని నెను.

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ

(ఐ.ఐ.ఐ.)

రంగుజాతులు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 19:—నేడు జనీవాలో అంతర్జాతీయ సభలో రంగుజాతులనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. రంగుజాతుల మొత్తం లాల్ పంజాబ్ వార్మిక్లములను నివారణచేయక యుపేక్ష చేయుట వలన ముప్పు వాటిల్లగల దని డచ్చి ఇండియను ప్రతినిధి సలీము గారు హెచ్చరించిరి. యూరపియను లీవిషయమై జాగ్రత్తగ మనలపని యన్నదనిరి. వారిని నిర్బంధముజేసి పనిచేయించుట పాతక మనిరి. మరాఠీలో ప్రెంచి పైనికులు ద్రోహబుద్ధితో దారిలో డాగి జేతీయులను చంపినపుడు వారి (జేతీయుల) భార్యలనుత్రాడుల సంగతిని ఎవరును కనుగొనరైరి. అట్టితరీ ఏమొగము జెట్టుకొని ప్రగల్భములను పలుకగల రని యూరపియనుల నడిగెను.

రైలు ప్రమాదము

7 గురు చనిపోవుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 19:—ఎక్స్ ప్రెస్ రైలు పట్టాలనుండి తొలగిన రైలుమీదబడెను. 7 గురు చనిపోయిరి.

రాంకే మగ్డోనాల్లుగారు

పత్రికలకు వ్యాసములను వ్రాయరు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 19:—బాల్టిమోరె గూర్చి వర్ణించిన నిబంధనల ప్రకారము తానుగూడ ప్రధానామాత్యపదవియందున్నంత కాలము పత్రికలకు వ్యాసమును వ్రాయ నని ఒప్పుకొనెను. ప్రధానామాత్యపదవి నంగీకరించుటకు ముందు వ్రాసిన వ్యాసము లన్నిటిని రద్దుజేసెను.

ఇరాకు ప్రధానామాత్యుడు

హెండర్సన్ గారు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 20:—హెండర్సన్ గారు లండనులో ఇరాకు ప్రధానామాత్యుని కలిసికొని శుభంబగుగాక యని ఆశిర్వదించెను. పాషాగారికి, కోటినవెంటనే సహాయమొనర్చుటకు సదా సంసిద్ధులగు నుండుమనిరి.

ఐరిషు ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వము

రోమన్ క్యాథలికు విమోచనోత్సవము

“యూనియనుజ్యోకులతాకము లేదు”

“బ్రిటిషు జాతీయగీతమును పాడనియలేదు”

(రూటరు)

లండను, జూన్ 19:—రోమన్ క్యాథలికు విమోచనోత్సవ సందర్భమున డబ్లినుఅంతయు తోరణములతోను, పతాకములతోను అలంకరించబడెను. తత్ఫలమున ఐరిషునియనుజాకు పతాకమును ఎగురవేయలేదు. బ్రిటిషీకళాకాల ఆటలకు బ్రిటిషు జాతీయగీతమును పాడినచో రాసని గవర్నరుజనరలు మెక్ కులు గారు అనుటచే చాలమంది ఆశ్చర్యపడిరి. మెక్ కులుగారు ఇట్లు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సలహామీదనే జేసినని కాన్గ్రేషుగారు రనిరి.

నాకాదళ నిర్ణయము

డాన్ మగ్డోనాల్లుగారు యువన్యాసములు

బ్రిటిషుపత్రికల వ్యాఖ్యలు

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, జూన్ 19:—నాకాదళమును తగ్గించుటకు ప్రతి ప్రభుత్వమువారును నాకాదళసహాయమునుగూర్చి తమనిపుణులు నిర్వచించునటులజేయించి ప్రత్యేకముగా నారి యభిప్రాయమును బడయవలెనని డాన్ సేనాని తెలిపినమాట లెంతయు సమంజసములు. పిరందరును గావించిన నిర్వచనములను ఆ యాప్రభుత్వ రాజకీయవేత్తలుగూడ సమన్వయము గావించవలెననుట ఎంతయు బాగున్నదని బ్రిటిషుపత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—మగ్డోనాల్లు, డాన్ సేనానిగూడజేసిన యువన్యాసములు ప్రాపంచిక శాంతికి నూచింపబడిన సాధనములలో ఉత్తమమైనవి. ఇంతవరకెట్టి సాధనమునెవరును దెలిపి యుండలేదు. తాముభయములముగూడ ప్రాపంచిక శాంతి కై ఒకే యభిప్రాయమును దెలిపితిమిని మగ్డోనాల్లుగారినిరి అన్ని జాతులవారను సహకారమైత్రితో హర్షులై ఒకరితో నొకరు సంప్రతించుకొని శాంతిసాధనములు నరయనలెననుచున్నారు.

మైముసప్రతిక

నాకాదళ విమోచనోత్సవము నిర్వచించి అంతర్జాతీయ రాజకీయనాయకులు సమావేశమై చర్చించునపుడు రాయబారులు మంచి పట్టులోనుండును. ప్రాపంచికశాంతికి డాన్ గారు గోరిన మర్తులు ఆదర్శముగ వాగానేయున్నవి. ముఖ్యముగ ఆఫ్రికా కార్యయాపమునుగూడ చాల్చవలెను. ఈశాంతి అంతయు అమెరికను బ్రిటిషు ప్రజలమీద ఆధారపడియున్నది. వారిజే బాధ్యత ఎక్కువ. నాకాదళ సహాయమునుగూర్చి వీరు అంగీకరించినచో వ్యవహార మంతయు సులభమగును. ఉభయులును డాన్ గారున్నటుల దానిని యల్లంఘించక పవిత్రభావముతో జూడవలెను. ఈ సిద్ధాంతమునుబట్టియే ఆయుధవిస్త్ర సమస్య పరిష్కరింపబడును. కెల్లాన ఒడంబడిక యవార్ధముగ అంతర్జాతీయ సంబంధములందు మార్పులను గలుగజేసెనని ఋజువు చేయగలరు. వీరికే పోకర్లములున్నవని మైముసప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

డెయిలీ క్రానికలుపత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది. డాన్ సేనాని నూచనలను అతి మర్యాదగ సానుభూతితో ఆలోచించవలెను. డాన్ గారు ఉపన్యాసస్థియులుగారు. కార్యవాదులు డాన్ గారి నూతనవిధానముగూడ జయప్రచునుగాకయని గోకాదము. నాకాదళవిషయములో గల్గిన భిన్నాభిప్రాయములన్నిటిని పోగొట్టుటకే బ్రిటిషు అమెరికను ప్రజలును కోరుచున్నారు. అపుడే వీరు యూరపు నైస్యములను తగ్గించుటగూడ తోడ్పడగలరు.

మెన్న ఇంగ్లీషువానలులో విమానము బ్రదలై చనిపోయిన 7 గురినిగూర్చి పంచాయితీ జరిగెను. విమానమును నడుపువారిమీద తప్పేదియు లేదనిరి.

మహామహాపాధ్యాయ కళాప్రపూర్ణ వేదం వెంకట్రాయశాస్త్రివారి నిర్యాణము

తత్పూర్ణుల సహాయము

పురూష దామోదర కంఠహరమనకు తరళముబోలి
యాంధ్రప్రదేశ్ పంచలన వగ్రగణ్యులును, వయోజ్ఞానవృద్ధులునునైన
బ్రహ్మశ్రీ, వేదము వేంకట్రాయ శాస్త్రివారు దివంగతులగు
టకు పురూష దామోదర శైలరు దుఃఖపాగర నిమగ్నై యున్న
చారు. వీరి పాండిత్య మహిమమును వెల్లడిచేయుటకు వీరిచే
రచింపబడిన గ్రంథములే నిదర్శనములు. సంస్కృతాంధ్ర ద్రా
విడాంగ భాషలయం దపార పాండిత్యముం గలిగియుండిరి.
పురూష దామోదరలో నననేల? యితరులలోగూడ సంస్కృ
తాంధ్ర ద్రావిడాంగ భాషలయం దత్యంతాసనన పాండిత్య
మును గలిగినవారు చాల అరుదుగానే యున్నారు. వీరు సం
స్కృతాంధ్ర ద్రావిడభాషలయందు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షకులై
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమున డిప్లొమా గాంచిరి. ఇట్టి మహా
విద్యాపారంగతులయినవారి కుటుంబవిషయమై యిప్పుడొ
కేత విచారింపవలసి యున్నది. ఏ ల న న శాస్త్రిగారు నే
కాంధ్రరాజులకు జమిందారులకును గురువులు గ ను
నై పు హి తు లు గ ను ం డి యు నా జ న. శ్రీ
సిద్ధిగ నుడిన స్వేచ్ఛాస్వభావమును బట్టి ధన సంపదమునందు
విముఖులై వుండిరి. అట్లుండియు శాస్త్రిగారు రుండినంతవఱకు
భక్త్యభిరుచులనంది రాజభోగంబుల ననుభవించుచు దిగంత
త్రి గడించిరి. ఇప్పుడేక వారి కుటుంబమును సంరక్షించుట
ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి కార్యమైయున్నది. వారిని గురువులుగ
బడసినవారనేపలు లక్ష్మీ ప్రసన్నతము గాంచినవారు గలరు.
వారి సమ్మతింబున విద్యనభ్యసించువన్ను ప్రతి యాంధ్ర
భాషాభివృద్ధియ, నభివృద్ధులు వారిని గౌరవింపదగినవారే.
కాన నెల్లరు వారివారికి వోచినటుల సాహాయ్యముండేసి వారి
కుటుంబమును రక్షించుట కర్తవ్యము. అంతమాత్రమే గాక
శాస్త్రిగారు మనలను విడనాడి చనినను వారి గ్రంథముల మూల్య
ములనుటండే యాంధ్రభాషా వికారములను పరిశోధికారులను
విశ్వవిద్యాలయములవారును తద్గ్రంథములు శాస్త్రముగ నాంధ్ర
లోకమున నుండి వారి యశశ్చంద్రికల హృదింప జేయునట్లున
తెంతురని ప్రాధికాయను తదనుసరింబులైన యాలోచనను
చూప కలిగించుగాక మని సత్వేత్తులని ప్రాధికాయచున్నాను.

శింగరాజు రామలింగశాస్త్రి

పురూష దామోదర, మద్రాసు.

అభినందనము

కల్యాణి, జూన్ 17:—ఈ భాంధాయిరాజధానియం
దు యీనత్వరపు యల్. సి. పి. యస్. పరీక్షయందు కృతార్థు
లైన శ్రీ గంటి సుబ్బారాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. హైకోర్టు
జడ్జిలుగారి కొమారుడు శ్రీ గంటి సత్యనారాయణగారిని ఆంధ్ర
మహిళాశిరోమణులలో ఈ రాజధానియందు యిట్టి పరీక్షలలో
కృతార్థులైన ప్రథమాంధ్ర మహిళాశిరోమణుల శ్రీమతి
కె. లక్ష్మమ్మగారిని ఈ సగరాంధ్రులు అభినందించుచు యిక
వై వారి యాద్యములకు వైచు తోడయి వారిని సఫలీకృత
మనోరథుల నొనగూర్చుగాక మని కోరిరి.

మండ రామమూర్తి,

కార్యదర్శి.

సువర్ణసుందరసము
సర్వసేవామహాములకు
సంజీవివంటిది

ఎటువంటి సవామేహములైన గురువును, ఇకాజ్ఞకులు
అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్మఘములే వు. అనే
కులు వాడిపెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అను
భవముగల శ్రీ శ్రీ వేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడి
చది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.

4

వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.

ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూరు (కృష్ణా)

ఆంధ్ర - కృష్ణాపత్రికల సన్మాననిధి

జూలై నెలలో జరుగు సన్మానోత్సవమున అభినందనపత్రము, ఉపన్యాసములు,
పద్యములు, విందు, గానము, నాటకము, వీరుల్లకథలు మొదలగునవి ఏర్పరుపబడును.

మీరు వెంటనే సన్మానసంఘమున జేరి, మీన్నేహితులను ప్రేరేపించి,

మీ మీ విరాళములను పంపగోరెదము.

కార్యదర్శులు,

ఆంధ్ర-కృష్ణాపత్రికల సన్మానసంఘము, బెజవాడ.

హచిన్సనుగారి అరెస్టు

ఇంగ్లాండునుండి తల్లిగారి సందేశము

ప్రతివాదమునకు తగు యేర్పాటులు జేయుట

మీరటు, జూన్ 19—హెచ్. ఎల్. హచిన్సనుగారు
నాగపూరులో అరెస్టు కాబడినవారు ఇచ్చట జైలులలోనుంచ
బడిరి. కుట్రకేసు 81 మద్రాసులో వీరినిగూడ విచారింతురు.
వీరిపట్టి ఇంగ్లాండునుండి వీరి నభినందించుచు కేబిలువార్త
నంపెను. ఇతర సోదరులతో బాటు జైలులను దున్నందుకు అభి
నందించు ఇంగ్లాండులో తాను ముద్దయి లండన్ తరఫున ప్రతి
వాదమునకు తగు యేర్పాటులు చేయుచున్నా నని వైర్యముగ
వ్రాసెను.

ఇతర ముద్దాయిలను జైలులలో సందర్శింపగ తమమిత్రు
లను చూడనివ్వక పోయినందున చాల యిబ్బంది కలుగుచున్న
దనిరి. బంధువులను వకేళ్లను తప్ప యితరులెవరిని చూడనివ్వరా
దని అధికారులు తెలిపినందున అట్లు చేయుచున్నా మని
జైలులు నూపర్చెంటుగారు చెలిపిరి. ఇంగ్లీషురాని ముద్దాయిలు
కాలే, ఆల్ఫ్రే, గౌరీశంకరుగార్లు దేశభాషాతికల నొసంగ మని
మేజిస్ట్రేటుగారిని కోరిరి. కార్మికసంఘమువారు 22 వ తేదిన
నిర్బంధనిరసనదినము జ. మ. ప్రదముగ జరిపెదరని తలంచుచున్నా
మని ప్రాణ్లే జోగ్గీకరుగార్లు చెల్పిరి.

సర్వోజిని నాయుడుగారి సోదరి శ్రీమతి సుహాసిని
నందిగారు నేడుదయము హచిన్సనుగారిని యితరముద్దాయిలను
చూచి పండ్లు ఒసంగెను.

మాడ్గొనాల్డుగారికి అభినందనములు

తెంగాడిగారు, ముద్దాయిలలో నొకరు రామ్మే మాడ్గొ
నాల్డుగారికి యిట్లు తెలిపినది:—“అభినందనములు. కార్మిక
ప్రభుత్వమువారు భారత కార్మికోద్యమమును
బలపరచెదరని నమ్ముచున్నాను” (అ. ప్రె.)

హోషురైట్లు ఇంగ్లీషు బార్నికరుని మీరటు ముద్దా
యిల తరఫున వాదించ కోరినట్లు రూట్లవార్త ప్రకటింప
బడెను. ఆవిషయము తమకేమియు తెలియదని డిఫెన్సు కమిటీ
వారు చెల్పుచున్నారు. నెవన్న కోర్టులో వాదించుటకు ఇం
గ్లాండునుండి గొప్పలాయరుని తెప్పించుటకు ఆలోచించుచు
న్నారు.

ముద్దాయిలు తమ లేఖలు ఆలస్యముగ అందుచున్న పని
ఫీర్యాదు చేయుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెసు)

నిరంకుశ శాసనములను

ఉల్లంఘింపుడు

లతికబోసుగారి హితవు

కలకత్తా, జూన్ 19:—లతికబోసుగారు “ప్రిబ్లిష్”
పత్రికయందు యుగకులను హెచ్చరించుచు దౌర్జన్యరహితముగ
అధికారుల నిరంకుశపుటు త్రువులను ఉల్లంఘించనలెనని కోరిరి.
లాక్సితో ఊరేగరాదని చాలంటిరులను నిషేధించు పోలీసు
దౌర్జన్యరహితముగ ఉత్తరవునుగూడ ఉల్లంఘింపవలెననిరి.
దౌర్జన్యరహితముగ అనామనములను తిరస్కరించుటయే అహిం
సాప్రతి నిజాంత మనిరి. యోగులశాంతిని వహించి, ఉద్రేకులు
గాకుండ వంగ బేయలు అవసరమునకు తనవట్లు పాటుబడి
జాలరా? యని వ్రాసిరి. (అ. ప్రెస్)

జతీంద్రదాసుగారు

లాహోరు జైలులలో లాలాదునిచందుగారు
సందర్శించుట

లాహోరు, జూన్ 19:—లాలాదునిచందుగారు బాని
ప్రభు నేడుదయము కలకత్తాలో అరెస్టుయి రప్పింపబడిన జతీం
ద్రదాసుగారిని జైలులలో సందర్శించిరి. పోలీసు డిప్యూటీ
మాపర్చెంటుగారు దునిచందుగారి వెంటనుండిరి. జైలులలో
అలోగ్యవసతులు లేననియు, దినమునకు 6 అకాలు మాత్రమే
భోజనముభిర్చునకు ఒసంగుచున్నారనియు, తన కండ్లజోడు
బానుచేయించవలెననియు, వందమొసంగి బట్టలుతికించవలెనని
యు దాసుగారు కోరిరి. పోలీసు ఉద్యోగి అంగీకరించెను.
ఉచిత భోజనము సంగుట గూర్చి
అధికారులకు తెలియజేయుదు ననిరి. దునిచందుగారు తన గృహ
మునండి భోజనము పంపుట కనుమతించవలెనని నూచించిరి.
దాసుగారు టాల్స్టాయి విక్టరహ్యూగో గ్రంథములను ఒసంగి
గోరిరి. దాసుగారికి 25 వ తేదీవరకు రిమాండు ఉత్తరవును
పోలీసువారు పొందియున్నారు. కోర్టులో ప్రతివాదము గూర్చి
లాలా దునిచందుగారు దాసుగారితో మాట్లాడ దలచిరిగాని,
పోలీసు ఉద్యోగి అభ్యంతర పెట్టెను. పోలీసువారితో మాట్లాడు
నపుడు జాగ్రత్తగ నుండువలెనని దునిచందుగారు దాసుగారికి
హితవొసంగిరి. (శ్రీ ప్రెసు)

నిషేధింపబడిన గ్రంథము

నిష్ప్రయోజనముగ యిండ్లు సోదాచేయుట

ఉత్తరదేశమున పోలీసులచర్య కంతులేదు

హంగీరు, జూన్ 19—కాంగ్రెసుసభ్యుడగు ధర్మనారా
యగింసు, పకీలు జోడ్గేపు మండలుగార్ల యిండ్లను పోలీసు
వారు “భారతమే అంగ్రేజీరాజ్” అను గ్రంథముకొరకై
వెదకిరి. రెండుచోట్లను ఒక ప్రతియైన లభింపలేదు. శాసన
సభ్యులగు దిలీప్ నారాయణ శింగుగారింటికిగూడ పోలీసువారు
బోయిరట. కాని నారది వరకే గ్రంథమును
పోలీసు వారికి ఒసంగి యుండిరి. శ్రీ శ్రీ
రా. బ. వాల్మీకి ప్రసాదుసింగుగారి కుమారుడు రజనీతిబాబుగారు
గూడ తమ ప్రతిని పోలీసువారికి పంపివేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుత్థుని యిల్లువెదకుట

దేవగిరు, జూన్ 19:—మోతీలాలు కంబిలాలుగారు,
శంతలు పరగణాల కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుత్థుని యిల్లు వేంక
ని యిల్లు పోలీసువారు వెదకిరి. కాని అట్లు “భారతమే అం
గ్రేజీ రాజు” గ్రంథము దొరకలేదు. కలకత్తాలో చిరంజీవిలాలు
గారి యింట పోలీసువారు వెనుకగ ఒక ప్రతి లభించెను. (శ్రీ ప్రెసు)

వేదసంస్కృత కళాశాల-నెల్లూరు

ఈ విద్యాలయమునందు సంస్కృతమున ప్రారంభతర
గతి మొదలు అన్ని తరగతులయందును ఆయుర్వేదమున భిషక్
విశారద, తరగతులయందును ఇదిమొదలు జూలై 15 ది వరకు
అర్హతనుబట్టి నూతన విద్యార్థులకు ప్రవేశ మొసగబడును. విద
రముల గోరువారు ప్రధానాధ్యాపకులను వ్రాయవలయును.

వా. హనుమచ్ఛాస్త్రి

17-6-29.

(ప్రిన్సిపాల్)

గవర్న మెంటు వైద్యశాలలలో గౌరవవైద్యుల నియామకము

గవర్న మెంటు ఆర్డరు

ఈ క్రింది గవర్న మెంటు ఆర్డరు ప్రకటింపబడినది:—
1928 సం॥ లో మెడికలు అండు పట్టిన హెల్త్ రిటైనింగ్ మెంటు కమిటీయొక్క సిఫార్సుపై ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు నగరముననున్న గవర్న మెంటు వైద్యశాలలకు గౌరవవైద్యులుగా ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు చేయుచున్న వైద్యులు నియమింపబడుట కంగీకరించిరి. అట్లునియమింపబడిన గౌరవవైద్యులలో నొక్కొక్కరి యధానమందు కొంతమంది రోగులను చుట్టు వాడుకయి యున్నది. ఈపద్ధతి గత యుద్ధకాలము నుండియు అనుసరింపబడుచున్నది. ఆయా వైద్యశాలయొక్క సూపరింటెండెంటునుండి చేరిన రిపోర్టుపట్టి యీ పద్ధతి సత్ప్రతికరముగా పనిచేయుచున్నదని ప్రభుత్వమువారు భ్రమియింపబడుచున్నారు. కాబట్టి వారిప్పుడు స్వస్థులగుటతో సలహాగాంచి యీరాష్ట్రముందలి యితరపట్టణములలోనున్న వైద్యశాలలగూడ యీ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటకు నిశ్చయించి యున్నారు.

2. యోగ్యతగల వైద్యు లిప్పుడు గవర్న మెంటు వైద్యశాలలన్నిటియందును గౌరవవైద్యులుగా నియమింపబడుదురు. అట్లు నియమింపబడిన గౌరవవైద్యులు కిలగునంతవరకు ప్రత్యేకముగా వేరువేరు డిపార్టుమెంటులకు అనగా, సేక్రటోగమ, డిపార్టుమెంటు, కర్ణరోగముల డిపార్టుమెంటు, నాసికారోగముల డిపార్టుమెంటు, గొంతురోగముల డిపార్టుమెంటు, శుభివ్యాధుల డిపార్టుమెంటు మున్నగు డిపార్టుమెంటులకు ప్రత్యేకముగా నియమింపబడుదురు. పెద్దపెద్దవైద్యశాలలలో ప్రతిగౌరవ వైద్యుని యధీనమందును కొంతమంది రోగులు ప్రత్యేకముగా నుండుదురు. ఒక సహాయవైద్యుడు గూడ తన యధీనమందుండును.

3. గౌరవవైద్యుల నియామకమునకు సంబంధించిన నిబంధనలు సరిపడవలెవి.

4. ఈపద్ధతి సాధ్యమగు నన్నిస్థలములలో ప్రవేశపెట్టుబడి, 1-7-1929 తేదీనకి సాధ్యమగునన్ని వైద్యశాలలలో గౌరవవైద్యులు నియమింపబడుటకు వెంటనే ప్రయత్నములు గావించబడవలెననిదిగా ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు.

గౌరవ వైద్యులుగా నియమింపబడుటకు తమకు చేరిన చరఖాస్తల నన్నిటిని, తమ సిఫార్సులతో గూడ సాధ్యమగునంత వరకు పంపవలెననిదిగా జిల్లా మెడికలు ఆఫీసర్లకును హెల్త్ క్వార్టర్స్ ఆఫీసర్లకును సూపరింటెండెంటులకును, స్వస్థులగు ఉత్తరపు గావించవలెను. మద్రాసు నగరములో నున్న ఆఫీసర్లకును, యితరజిల్లా లన్నిటిలోనున్న ఆఫీసర్లకును సంబంధించిన చరఖాస్తలను సిఫార్సులను సంగ్రహింపబడి స్వస్థులగుట గారి రిమాన్సులతో గూడ 20-6-1929 తేదీలోగా ప్రభుత్వమువారికి పంపబడవలెను.

గౌరవ వైద్యులుగా నియమింపబడగోరు ప్రైవేటు వైద్యులు రెండు చరఖాస్తలను తమ నియమింపబడగోరు ఆఫీసర్లయొక్క సూపరింటెండెంటు సహకారముగా పంపుకొనవలెను.

సిల్క్ ఖద్దరు

తేక వేస్తు సిల్క్ సూటింగులు నాణ్యమైనవి. చౌకధరలో పొందవలెను. ఉత్తరములు బాగుగానుండును. అందమైన పాపు పర్సనలకు తేలును.

7 గజములు X 27 అం. 1 నూట్, 2 కోట్లకు సరిపోవును. ధర రు 6/2 పాపుఖర్చులు ఉచితము నచ్చని యెడల సాము వాపసుచేయబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయడు.

Jagannath Chanan Ram,
Choura Bazaar, Ludhiana,
Upper India.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delh.

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నమూనా లివి వీని తగ్గవు. జబాబునకువెల్లి,
వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు.

జ్వరపడి లేచినపిదప మరల పుష్టిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యర్హమహాయముననే తయారగును చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేమించదగినది.

గతి 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.

ఇండియా, బర్మా, శ్రీలోనునందంటను కెమిస్టు లందరినద్దను స్టోరులన్నిటియూ దును వికయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ సీతి గల ప్రాంతములకు తయారొక రుబడుటన్న ఎట్టి పరిస్థితులంలైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు. 52-681

అరుంధతీయ మహాసభ

తీర్మానములు

మద్రాసు అరుంధతీయసభవారి యాజమాన్యమున ఈనెల 16 తేదీని పొన్నే రిలో రా. సా. ఎల్. సి. గురుస్వామి ఎం. ఎల్. సి. గారి యధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. వివిధ పరిసర గ్రామముల నుండియు స్త్రీపురుషు లనేకులు సభకు విచ్చేసిరి. ఎస్. వెంకటపతిగా రుపన్యసించుచు తమనం ఘమునందు విద్యాభివృద్ధి కల్పించు పాటుపడవలె ననియుచువ్య పాన నిషేధముకొర కల్గదను ప్రయత్నించవలయు ననియు చెప్పిరి. పిదప విద్వాన్ ఎం. వీరాస్వామిగా రుపన్యసించిరి.

తీర్మానములు

ఈక్రింది తీర్మానము తేకగ్రీవముగ సభవారిచే నామోదింపబడెను.

1. నిన్ను జాతుల విద్యాభివృద్ధికి స్కూల్స్ పిప్పల నొసగుటకు రూ 6000 నుండి రూ 12000 లకు మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు హెచ్చుచేసినందున ప్రభుత్వమువారి కిసభవారు రెండు కృతజ్ఞతను చెబుచున్నారు.

2. ఈ సంఘాభివృద్ధికొరకు అధికముగ పాటుపడుచున్నందులకును, యీ స్థలమున నొకపాఠశాలను నెలకొల్పినందులకును రా. సా. ఎల్. సి. గురుస్వామిగారికి యీ సభవారు తమ కృతజ్ఞతను చెబుచున్నారు.

3. సురవారి కండ్రిగ్గ యనగ్రామమున మంచినీళ్లకొర కొక బావిని నెంట్టనే ప్రవిష్టించవలసినదని లేబరు కమిషనరుగారి నీ సభవారు కోరుచున్నారు.

మో హి ని తై ల ము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది.

అమ్మతాంజనంబివో బొంబాయి. మదరాసు

గుంటూరు

స్కూలు ఫైనల్ పరీక్షాఫలితములు

జూను 18:— గుంటూరు స్కూలు ఫైనలు పరీక్షాఫలితములు నేడుచయముననే వెచ్చినవి. విద్యార్థులు తండ్రిపతండు ములుగ వారివారి పాఠశాలలో మూగిరి. నెమకటి వలెనే మీట్రుకొ హైస్కూలు పరీక్షా ఫలితములలో ప్రథమమున నిలిచిన, ఈసంవత్సరము రెండువరీక్షలుండి మార్కులు కోశలున్నను 75 నుండి 150 కి కృతార్థులగుట గొప్పవిశేషము. పాఠశాలలో విద్యగరవు పద్ధతి కీక్ష యెంతయు కొనియొండ తనలు నున్నది. పాఠశాలాధికారులు యిట్టిఫలితముల బొందగల్గినందులకు ప్రశంసాస్థలు.

కాలేజి హాయిస్కూలులో 90 నుండి 21. మందియు; మహమ్మదీయ హాయిస్కూలులో ఒకరును బాలకా హాయిస్కూలులో రెవరును కృతార్థులైనటుల దెలిసినవి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గృహ లక్ష్మి

స్త్రీల సచిత్ర మాసపత్రిక

సంపాదకులు

డాక్టరు కే. య్. కేసరి

విజాదిచందా రు. 4 మాత్రమే

గృహలక్ష్మి కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు నెం 752

ఎగ్మూరు, మదరాసు.

ప్రథమ ఆంధ్ర సంగీతపరిషత్తు

విజయనగరమున జరుగుట

అధ్యక్షోపన్యాసము

29-5-29 తేదిన విజయనగరములో జరిగిన ప్రథమ ఆంధ్ర సంగీత పరిషత్తుయొక్క అధ్యక్షులగు శ్రీయుర పారుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారి యుపన్యాసము:-

శ్లో|| విశ్వంధరవృక్షశ్యామనగరే, తుల్యంబిహంతర్యతం
పశ్యేనాత్మని మాయయాబహిర్యో, మృత్యుంభానిద్రయా,
యస్మాన్మో చుగ్గుతే ప్రబోధసయయే, స్వాత్మానమే

వాద్యయం

తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమః, శ్రీమక్షిణామూర్తయే||
ఆర్యవంశసంభూతమలమున, సభాసంకల్పములగు సంగీత సాహిత్య పరిషత్తులందును, నందనము లర్పించుచున్నాను.

సాహిత్యం ప్రసంగించుచున్నారా? విద్యాభిమానులగు సాహిత్యసాహిత్యములారా? ఇప్పటికి తొమ్మిది సంవత్సరములనుంచి ఒంటరియైయున్న ఆంధ్రసాహిత్యమునకు పదియవదేలు ఆంధ్రసంగీత పరిషత్తులను జరగూర్చి "సంగీత మునీ సాహిత్యం సరస్వత్యా కుమార్తెయి" అనుప్రమాణమును సార్థకమొనరించి భారతీయతత్వమునని సర్వాంగసాందర్యముననిగా నొనరించిన విశ్వకర్మస్థాపనసంఘమువారి నేర్పు మిగుల కొనియాడవలసియున్నది. ముత్యము సంగీతసాహిత్య విస్తృతము జన్మస్థానమై బ్రహ్మగణ్యకవితాపితామహులగు యునికెఫ్టై సకలవిద్యాపాపములను చుర్రాచారాధిరాజులగు రాజధానియై బరగు నీ విజయనగర పట్టణమున నిట్లుచూడవలసి జరుప నేర్పరుపబడుట మిగుల సుమంజసుగ నున్నది.

ఇట్టియదనన విద్యాభిమానుల పెద్దలనేకులను నన్నీ ప్రథమ ఆంధ్ర సంగీతపరిషత్తులకు అధ్యక్షతనహింప నాహ్వానించి గౌరవించిన నీ తత్వస్థాపనసంఘములకు నా కృతజ్ఞతను చెల్లించుచున్నాను. సర్దురుకటాక్షములను నాకు అలవడియున్న కొలదిపాటిగాన విద్యాప్రణేతమే నన్నీ పదవికి నియమితునిగా జేయగలిగిననియు సభయొక్క కార్యనిర్వహణభారము శక్తికి మించినదనియు నేను తెలుసుకొనకయుండలేదు. అయితే పెద్ద సందేహములు ఘోషపడవనియు శక్తివంశవలే విద్యావిషయముననే యొనరించుటయే కర్తవ్యమనియు దలంచి మహాశయములగు తమ ఆందరిసహకారము నాతిగాని యీసభాకార్యక్రమమును కొనసాగింప నియోగించియున్నాడను.

"ఆంధ్రసంగీతపరిషత్" అనునది ఆంధ్రులకు మాత్రమే గాక కర్ణాటక గానవిద్యావిరాజితములకు ఆంధ్ర, ద్రావిడ, కేరళ, కర్ణాటకాది దేశముల కెల్లరులకు సంబంధించిన గొప్ప సంస్థయైయున్నది. ఏలయు, కర్ణాటకగానమునకు అలంకార శోభితులగు సామన మొంగూర్చుదగినదని మన ఆంధ్రులయిన శ్రీరామభద్రాశ్రీమణియు సంగీతవిద్వాంసులగు ఆంధ్ర శ్రీకృష్ణగంగాజన్మామియారు, శ్రీకృష్ణపరమాత్ముని దివ్యానుగ్రహమును సాందిన శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ మొదలగు మహానీయులను నసంఖ్యాకంబులగు రచయింపబడిన భక్తిశృంగారాది వాగ్గేయములచే ననుభవపూర్వకంబుగ సిద్ధాంతమొందుటయేగాక, ద్రావిడకర్ణాటకాది పూర్వానునిక విద్యాభిమానులగు శ్రీకృష్ణకృష్ణామియారు, విజయపుయ్య, పల్లవి గోపాలయ్య, ఘనం సీనయ్య, పట్టణం సుబ్రహ్మణ్యయ్య, మత్స్యలుపేట త్యాగయ్య, రామనాథపురం శ్రీనివాసయ్యగార్లు మొదలుగాగల మహానీయులచే నొనరింపబడిన, నర్తకపరిషత్ సాధులయిన చాలావరకు ఆంధ్రమునందే రచింపబడి యుండుట జేసియు, ద్రావిడ కర్ణాటకాది అన్యదేశీయగాయకుల మాడ తమతమ గానసభాధికములందు మామనంతులు తెలుగుకీర్తనములనే ప్రదర్శింపవలసియుండుటం జేసియు పైసిద్ధాంతమే బలపడుచున్నది. ఇట్టి సందర్భమున నీ సంగీతవిద్వయొక్క భద్రతను కాపాడుటయనిన లోకకళ్యాణమునకు దోడ్పడుటయే యగుననియు ఆట్టిచాన్యత మనయాంధ్రులయందే ఎక్కువగ గలదనియు మాడ తెలియవలయును. మనవారు ఈయభారమును గురుతెరింగియే ఇట్టి పరిషత్తులను ప్రదేశమున జరుపబడుచుండిన సాంఘిక, రాజకీయ, విద్యావిషయములగు ఇతరసభలతో బాటు తరుచుగ నిట్టిసంగీతపరిషత్తులను సామనీయులగుగాడ సమకూర్చుచుండుట మిగుల శుభప్రదమై యున్నది.

సంగీతవిద్వయొక్క ఉన్నతభివృద్ధి నొందించి వ్యాపింపజేయుటకు తనమార్గంబులగుచున్న దీర్ఘకాల మొనరించి కర్తవ్యాంశంబుల నిరూపించి అనుష్ఠానార్థంబుల విధానంబుల నిర్ణయించి తద్వారా శ్రేయోఽభివృద్ధి గాంచగలుగుటయే యిట్టి

యభ్యుత్థానమువేళములను సాందరికమున ఫలితముననుదీ ఎల్లరకుం దెలిసినవిషయమే; అట్టికాన్యతమణిమున మున్నందు సంగీతవిద్వయొక్క మహాత్మ్య మెట్టిదియో, సంగీతోపాసనచే సాందరిక ప్రయోజనము లెవ్వియో, ఇంచుక విచారింపవలసియుండుట ఆస్రస్తుతము గానెరదు.

సమస్తజగదాధారులను సృష్టిస్థితిలయకారకులను అను పరమేశ్వరు నారాధించి ఆయాధిదేవుని దివ్యానుగ్రహంబున తీవ్రమై కౌశ్యతానందపరమి యగు భగవంతుని చరణారవిందసాన్నిధ్యమును జెందుటకు మార్గంబులయిన విన్యసాధనంబులను "విద్య" అని మనపూర్వీకులగు మహర్ష్యాదు లెల్లరును సిద్ధాంతపరచియుండిరి. అట్టివిద్యలలో కేవల మోక్షసాధనమై సర్వోత్కృష్టమై నది సేయున్న బ్రహ్మవిద్యకు మహావేదము, గాంధర్వవేదమనియు నాదవిద్యయనియు నాదోపాసనమనియు నామాంతరంబులచే విలసిల్లుచు బ్రహ్మనంద సందాయకమై ఇహపరపాపముల రెంటికిని ఉత్తమసాధనంబుగ నేర్పడియున్న సంగీతవిద్య యొక్కటియే శ్రేయోదానందగిది యని ఈక్రింది ప్రమాణంబులంబట్టి స్పష్టము కాగలదు.

శ్లో|| వై తస్యం సర్వస్య తానాం, నిర్వృత్తిర్నాదాత్మకానాం,
నాదబ్రహ్మ తదానంద, మద్వీతీయ ముపాస్మహే||

చరాచరరూపక మయిన సమస్త భూతప్రపంచంబును ఆకర్షింపబడియున్న అద్వితీయనందమయ మగు నాదబ్రహ్మమును ఎల్లరు నుపాసింపవలెను.

శ్లో|| గీతి గానేన యోగస్యాత్, యోగాదేవ శక్తైక్యతా !

గీతిజ్ఞో యది యోగేన, సయాతి పరమేశ్వరం||

సంగీతవిద్వోపాసనచే ఈశ్వరభక్తి నొనరించువారికి యోగమును (అనగా, చిత్తైకాగ్రత) అట్టియోగములను జీవేశ్వరైక్యమును (అనగా మోక్షము) సిద్ధించును.

శ్లో|| తస్య గీతస్య మాహాత్మ్యం, కేద్రశంసిత మిశతే,

ధర్మాధర్మకామమోక్షా, మిద మేకైకసాధనం||

చతుర్విధపురుషార్థములను సాధించుటకు సంగీతవిద్య యొక్కటియే యుత్తమ సాధనము.

శ్లో|| త్రిగళులదా స్వర్గే, దానయజ్ఞ జపాదయః | ఏకంసం గీతవిజ్ఞానం చతుర్విధ ఫలప్రదం||

దానయజ్ఞ జపాదులన్నియు త్రిగళులములయిన ధర్మార్థకామములను మాత్రమే యిచ్చుననియు, సంగీతవిజ్ఞాన మొక్కటియే ధర్మార్థకామమోక్షము లనెడి చతుర్విధఫలములను జసంకును.

ఈ పైశ్లోకవిరుద్ధయముయొక్క తాత్పర్యముంబట్టి సంగీతవిద్య యన మోక్షసాధనమున ఆధ్యాత్మికవిద్య యని తెలియబడుచుండుటయే గాక లోకమానవహితైక జాత్యభ్యుదయమున కత్యంతప్రయోజనకారి యగు విహిక సాధనమని కూడ స్పష్టమగుచున్నది.

శ్లో|| నాదోపాసనయాదేనా! బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః|

భవ స్త్యుపాసితానాం! యస్మాదేవే తదాత్మకాః||

త్రిమూర్తులగు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరులు నాదస్వరూపులగుటచే నాదోపాసనచే నుపాసితు లగుచున్నారు. ఈ భావమునే శ్రీ త్యాగరాజస్వామి "నాదోపాసనచే శంకరనారాయణ విధులు వెలసిరి ఓ మనసా" అను బ్యాగ్గడకీర్తనమున ప్రకటించియున్నారు.

శ్లో|| సామవేదం చ సంగాతుం! శంకరో 2జనయత్స్వరాన్||

నాదోపాసన మనంబడు ఇట్టి సంగీతవిద్య, దేవదేవుండగు సహావునిచే లోకహితార్థముగ సామవేదమునండి సంగ్రహింపబడినదై, అమృతహేళ్యమయొక్క సద్విజ్ఞాతాదిపంచవక్త్రంబులనుండి యుత్పత్తిచేయబడిన సరిగమపధని యను స్వరసప్తకంబుగ విఖ్యాతంబయ్యెనని శాస్త్రప్రమాణము గలదు. ఈయర్థమునే శ్రీ త్యాగరాజస్వామి "నద్యోజాతాది పంచవక్త్రజ సరిగమపధని పరసప్తస్వర విద్యాలోలం" అని, "నాదతన మనిశం శంకరం" అను కీర్తనమున శ్రుతపఱచియుండిరి. ఇట్టి స్వరసప్తకమున ప్రకృతివృత్తిభేదంబులచే నేర్పడియున్న నాదంబులను (శ్రుతులను) గమకాదులంబొసగించి ప్రస్తరించుటం జేసి గలుగు మార్పనాదులను ఆసంఖ్యాకంబులగు రాగంబులచే విలసిల్లుచు సంగీతవిద్య మిగుల పరిపూర్ణతంగాంచె. మొత్తము మీద సంగీతము నాదప్రధానమైనదని తేలుచున్నది గదా!

శ్లో|| యోనాదోహి మయా ప్రోక్తో, సనాదః ప్రణవాకృతిః||

శ్లో|| జ్ఞానతోజ్ఞానపశ్యేతి, నాదోద్యో ప్రభితోభవి.

తత్ప్రజ్ఞానస్వనాదస్య, స్థానం దేహం విదుర్భుధాః,

అజ్ఞానజన్మానాదస్య, స్థానం యంత్రాదీకంభవేత్||

అట్టి ప్రణవస్వరూపముగ నాదము జ్ఞానజ్ఞానరూపకములగు రెండవిధములగు నుండెననియు, అందుజ్ఞానజనితనాదమునకు ఈశ్వరదత్తమై యుండు దేహమే స్థానమనియు (దీనినే జీవయంత్ర మహావీణయని పెద్దలు వక్కాణించిరి) అజ్ఞానజనిత

నాదమునకు మానవనిర్మితములయిన దారువీణ మొదలుగాగల యంత్రాదీకములు స్థానమనియు, తెలియనగును. దీనింబట్టి గద్య పద్యాత్మికములగు భగవన్నామసంకీర్తనాదులను భావార్థసహితములగు గాన మొనరింపందగియున్న గాత్రము ప్రధానంగా మనియు, భావార్థభూస్యమయిన అన్యత్తు మధురనాదములను మాత్రమే స్వక్తీకరించుచు గాన మొనరింపందగు వీణమొదలయిన యంత్రాదీకములు గాత్రగానము ననుకరింపందగు ఉపాంగములనియు చెలియదగియున్నది. దీనింబట్టియే పూర్వానునికులగు విద్యాభిమానులచే గాత్రగానమే అత్యుత్తమపద్ధతిగ పరిగణింపబడుచు ఆచరణసిద్ధమై తనరారంభంబుల సర్వజనవిదితము. మతీయు, జంత్రిములయందు భారతీయ ప్రాచీన సంప్రదాయ సిద్ధము విజాగానమే సర్వోత్కృష్టమైనదని వేదశాస్త్రానుభవములచే సిద్ధాంతమయి యున్నది.

గానమునకు (శ్రుతి) నాదమేలు ప్రధానమో అటులే (య) తాళముకూడ అత్యంతవశ్యకమై యున్నది. సంగీతమునకు శ్రుతి లయములు రెండును మఖ్యాధారములై "శ్రుతిర్నాదో లయశితా," అనున్యాయముచే శ్రుతి తల్లి నల్లెపోషించుట యందును లయ తండ్రినల్లె కాసించుటయందును ప్రాముఖ్యతగాంచియున్నవి. లయముననది, ఆద్యంతకాలమై, ఆనందమయమై మహాకల్పాంతరము లాదిగా తనయందే సృష్టింపబడి తనయందేలయింపబడుచు తాను ఆఖండంబుగ ప్రకాశింపుచుండెడి పరబ్రహ్మ స్వరూపమయిన కాలమునందే చుట్టతొమ్మిది కాలపరిమాణమును నిర్ణయింపదగు సాంకేతంబులగు క్రియాదీకంబులతో గూడినదై సంగీతంబును లయబద్ధంబుగ నొనరించుచు తాళరూపంబున విఖ్యాతంబయ్యె. అట్టితాళంబులు కాలాది ధనప్రాణంబులచే ప్రస్తరింపబడుటంజేసి అనంతంబులగు భేదంబులంజెందె; మన పూర్వీకులగు మహాపురుషులెల్లరును శ్రుతిలయంబులను తజచి తజచి "అనంతావై రాగాః అనంతావై తాళాః" అని తీరుమానించి మనభారత గానవిద్యయొక్క మహాత్మ్యప్రకాశింపజేసిరి. ఇట్లువిస్తరింపబడిన గాంధర్వవేదము అష్టాదశవిద్యలలో నొకటియై విహికామృతములను చతుర్విధ పురుషార్థములకు నిదానమై దనరారుచున్నది.

శ్లో|| శకుర్వేతి పశుర్వేతి, వేత్తి గానరసంభజి,

సవితశంకరోవేత్తి సమగ్రంవేత్తి నాపరః.

అనుప్రమాణముచే, సంగీత విద్యాగ్రహ మర్కములను సమగ్రంబుగ నెరింగినవాడు దేవదేవుండగు సహాభివృద్ధిగ్రంథు మాత్రమేననియు, మానవమాత్రులగు మనము సంగీతసర్వజ్ఞులమని విజ్ఞప్తిగుట వెట్టితనమనియు, శాస్త్రానుభవంబుల నెరింగిన విద్యాభిమానులెల్లరును సులభముగ గ్రహింపదగియున్నది. ఇట్టి నాదోపాసన రూపకముగ సంగీతవిద్యను, నందికేశ్వర, ఆంజనేయ, మతింగ, భరత, నారద, తుంబురూడు లెల్లరును ఉపాసించి లోకంబుల విస్తరింపజేసినటుల శాస్త్రప్రమాణంబులు గలవు.

కాలక్రమంబున ఈమానవప్రపంచంబునందల సమస్తదేశీయులను ఆయా దేశకాలపరిస్థితుల కనుకూలమగురీతుల భిన్నమార్గంబుచే సంగీతమునకు లక్ష్యలక్షణముల నలవఱచుకొనియున్నారు. అట్లే మనభారతదేశంబున సంగీతవిద్యను శాస్త్రానుభవంబుల రెంటిచే మిగుల సభిన్నవిధినిందించియున్న మహానీయులగు మన పూర్వీకులలో, సారంగ దేవుడు, అచార్యులు, రామామాన్యుడు, సోమనాథుడు, వేంకటమణి మొదలగు శాస్త్రకర్తలు, సంగీతరత్నాకరము, సంగీతపారిభాషము, స్వరమేళకళానిధి, రాగవిభోధము, చతుర్వేదిప్రకాశిక, మొదలుగాగల మహాత్మ్యములకు లక్షణ గ్రంథంబుల రచించిరి. మతీకొందరు లక్ష్యానుభవములను కేయరూపంబులుగా నొనరించిరి. అట్టివారిలో

కర్ణాటక సంగీతవిద్యావిధానము

కర్ణాటక బ్రాహ్మణులగు మధ్యమతస్థులు కర్ణాటక భాషాపండితులును, శ్రీపాండురంగభట్టులును అగు పురందరవిత్ లగానము అను మహానీయులు సంగీతమునకు అభ్యాసానుకూలమగు రీతిని సరళి, జంటచూరలు, అలంకారములు, షిల్లారిగీతములు, అనుప్రాథమికవిద్యావిధానమును యేర్పరచి కర్ణాటక గానమును కేరళ సాధకము గాంచిరి. నేటివరకును యిదియే కర్ణాటక సాంప్రదాయమగు విద్యావిధానముగ నెల్లరచే నాచరణీయంబై దనరారుచున్నది.

షిల్లారి గీతములకు పిమ్మట గమకస్ఫూర్తియగు రాగభావాదులయొక్క లక్ష్యమునే ప్రధానముగ గలిగి దేవతాస్తుత్యాది సాహిత్యంబులచే నేర్పగుపబడియుండు లక్ష్యగీతంబులును, లక్ష్యముమాత్రమేగాక స్వరరాగమార్పనాదుల లక్షణంబులం గూడ వివరింపందగు సాహిత్యసహితంబులయిన లక్షణగీతంబులును, గ్రహస్వరశబ్దసాహిత్యములు మొదలగువిచిత్రకల్పనలతో గూడియుండు ప్రబంధగీతంబులును పకనీయములై యున్నవి. ఇట్టిగీతప్రపంచం

బున కవిమాతృభూతయ్య వేంకటాచారి గురుమాస్త్రిశాస్త్రిలు మొదలగు మహానుభావులచే రచింపబడిన వేలకొలది లక్ష్యులకు యాగితంబులు మిగుల వన్నె కెక్కియున్నవి. ఇట్టి గీతపకనముల న స్వరవివేచనాశ్తయ్య, గమకసూక్తియగు రాగభావంబులను రాగలక్షణంబులను లయభుజంబును అలనాచుకొనుట కవ కాళ మేర్పడును. అందుచుననే మనశ్శాస్త్రములగు సంప్రదాయ విద్యాంశులెల్లరును గీతపకనవిధానము నెక్కువగ నవలంబించి యుండిరి; గీతములకు తరువాతను వర్ణములు. అందు పలువిధంబులగు తానవర్ణంబులు చొక్కవర్ణంబులు మొదలగు వానిని రచియిం పునశ్శాస్త్రములలో ఆదెప్పయ్య (పీరు ధైరవిరాగమున రచించిన విరిజోజియను అటతాళవర్ణము నాటినుండి నేటివరకును గల సంగీతవిద్యాంశు లెల్లరచే నాచరజీయంబై క్రొత్తపాఠ్యము పరిణామ భేదంబులకు తాపీయక అద్వితీయమై వెలుగొందుచున్న యది. పీట మొదలగు యంత్రవాద్యంబుల నలవరుచుకొనుటకు ఈవర్ణ సాధకము అత్యంతోపయుక్తమైనది. అందువలననే దీనిని పీఠగృహస్థులయని పేర్కొనియుండిరి.) పల్లవి గోపాలయ్య (పీరు కళ్యాణి, తోడి, రాగములయందు అటతాళవర్ణముల రచించిన వారు) ఇంకను పీట కుప్పయ్య, వీరికుమారుడు త్యాగయ్య, మొదలగువారు లెక్కింపఁబడిన యగు వర్ణంబుల నెన్నియో రచించి యుండిరి. ఇట్టి వర్ణపకనసాధకంబులచే స్వాతింత్ర్య యంతముగు స్వరకల్పనాశ్తీయ నాదమును స్వరరూపక మొన రింపంగల స్వరజ్ఞానంబును తాళగతులయందు ప్రాధత్యమును మూత్రకాలజ్ఞానంబును విన్యాసపూర్వక మగు రాగాలవనశ్తీ యు నలవడును. ఇట్టి శక్తిని గడించినవారికి కీర్తనముల నభ్యసించుటకులభసాధ్యమైయుండును. కీర్తనము లనునవి సాధారణముగ, పల్లవి, అనుపల్లవివరణములను త్రివిధాంతరములుగలవియై సైతిక పారమార్థికభగవత్పరంబులగుసాహిత్యసహితంబులైనవరసభరితం బులై సభాదికముల బ్రవర్తించుటకు మిగుల నుపయుక్తములై శ్రోతానందకరములై ఇహపరసౌఖ్యముల కాకరములై యుండు నవి. అందు సంగీత సాహిత్య గీర్వాణాంధ్ర కవితాపారంగతులై శ్రీరామతారకనుహంతురోపాసనచే శ్రీరామానుగ్రహమును పొందిన మహాభక్తులై, సహస్రసంఖ్యాకంబులగు భగవత్సంకీర్త నంబు లొనరించిన శ్రీత్యాగరాజస్వామి వారును, సంగీతసాహి త్యములయందు సాధారణ పండితీ విశేషంబులందు గలిగి శ్రీసు బ్రహ్మ్యాభిప్రాయ సమ్మత కవితాపండిత్యములందు బ్రకటిం చు కీర్తనంబుల నసంఖ్యాకంబులగు రచించిన శ్రీమద్ధుస్వామి దీక్షితులవారును, మహాశక్తిస్వరూప మగు శ్రీకంచికామాక్షి యనుగ్రహమును పొంది యద్దేవీవరమగు కీర్తనంబుల ననేకంబు గ రచియించిన శ్రీశ్యామశాస్త్రిల వారును, త్రిమాత్యైతికము గ బేర్కొనంబడి లోకవిఖ్యాతి గాంచిరి. ఇట్టి మహనీయు లెల్లరును సంగీతవిద్యావిధానమున కత్యంతోపయుక్తమగువీరుల గీత వర్ణపక సంగీతనాదుల నేర్పరచి సంగీతవిద్యను మిగుల పరిపూర్ణ ప్రకారంబున నొనరించిరి. (సశేషము)

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు.

వెల 5-0-0.

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

బ్ర॥ కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా నము. తెనుగుభాష నభ్యసించువారందరికిని విద్యాకౌ పరీక్షకుఁ జదువు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ ముద్రణమందనేక విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రంథము కొరవారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. ఎల్.

కంభంనారిసత్రం వీధి, రాజమండ్రి.

Municipal High School Bimlipatam.

Reopens on 19-6-29; offers instruction in the following groups:—Mathematics, Physics, Chemistry, History and Telugu; Scholarships and free lodging to deserving students, special coaching to backward pupils; training imparted in sports, scouting and histrionics. Free boarding from Langarkhana charities likely.

WANTED an Andhra Science L. T. strong in English-sportsman preferred. Salary according to qualifications. Apply stating age, qualifications and minimum salary required before the 28th inst. Personal interview necessary.

CHAIRMAN, M.C.
Bimlipatam.

శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల, బెజవాడ

పై కళాశాల భవనమున యీనెల 12 వ తేది నాయం బ్రము 6 గంటలకు మ-రా-రా-శ్రీ పెద్దిభొట్ల వీరయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో నీక్రిందితీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడినది.

తీర్మానము:—ఈదినవ పెద్దమనుష్యులను శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల నిమిత్తము ప్రత్యక్షముపార్జన నిమిత్తము బస్తీలోని, యితరచోట్లను పెద్దలను సందర్శించి తగు కార్యనిర్వాహక మొనర్చుటకు ఒక కమిటీగా ఈసభవారిచేర్చాటు చేయుచున్నార.

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షుని వెంటబుచ్చయ్యగారు

విన్నకోట లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు
చోడవరపు దేవలక్ష్మి పంతులుగారు
యనమండ్రి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు
చుంహారి సీతారామయ్యగారు
పెద్దిభొట్ల వీరయ్యగారు
భాగవతుల గోపాలకృష్ణయ్యగారు
అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారు
సాట్టిస్వామిగారు
కాతా సుబ్బారావుపంతులుగారు
కావలి శంకరరావుపంతులుగారు

ఈకమిటీవారు ఇప్పటివరకుని చేర్చుకొనుటకు అధికారము ఇవ్వడమైనది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

మో న
పో కు డు
నెం 1.

Dhariwal
LONG LIFE
WOOL WEAR

LOHI

లోహీలు ఈక్రిందిరంగులలో దొరకును.

నలుపు	కారునారింజ	పాతబంగారపు రంగు	2986
నారింజ	బొడుమురంగు	ఆకుపచ్చ	
ఎఱుపు	నేలి బ్లూ	గలబి	
జేగురు	బొంబాయి ఆకుపచ్చ	లైట్ ఆలివ్	
ఊదా	లవంగపట్టు	రాయల్ బ్లూ	
పసుపుపచ్చ	సింధూరవర్ణము	కారు సింధూరము	
లేతనీలము	కాకిరంగు	పొకరంగు	

సైజు 108 "X 54." 1-కి ర. 7/-

Manufactured by

**THE NEW EGERTON
WOOLLEN MILLS COMPANY,**

(Branch of the British India Corporation Ltd.,)

DHARIWAL

PUNJAB

చోకత్ అమ్మకపు ప్రతినిధి:—

మెసర్సు షాధాంజి జవర్ చంద్,

చిక్ పేట, బెంగుళూరు.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసంప్రదించు ప్రకము— రామానంద	
కృగారు	0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కె. వెంకటరమణ	
రావు గారు.	0-8-0
కారదాంబ, (ప్రీతికర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివా	
స రాఘవాచార్యులుగారు.	0-4-0
శబ్దకామిని (నిఘంటువు)—కె. భూషణము, వేంకటరంగాచా	
ర్యులుగారు. చాలకపయోగకరము. శేతులూనిమును. 1-4-0	
అంజోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్య	
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0	
ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగా స్త్రీగారు 0-4-0	
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము—పొరనంది జగన్నాథస్వామిగా	
రు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0	
సత్యవత్సరాధ్యాయము—మల్లంపల్లి మల్లకార్జునశా	
స్త్రీగారు. అయిదాధ్యాయములరసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పన	
ములతో నిండియున్నది. 1-0-0	
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట	
మంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసవతిపూరితము లగుపాటలు 0-4	
తిలకు మహాశయునిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసము	
లు—చూనికొండ సత్యవారాయణశాస్త్రీగారు. డిప్రీ 420	
పుటలు. 2-4-0	
తత్వమచంద్రికా (ప్రభుభాగము)—సన్నిధానము నూ	
ర్యశారాయణశాస్త్రీగారు. 1-0-0	
సంగీత శిమంతకమణి. 0-8-0	
మహర్షి దేవేంద్రనాథ శామరూపి స్వీయచరిత్రము	
—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతిష్ఠాక్రియ ముఖ్య	
ముగ జరుగవలసినది. శైవశాస్త్రముకాశికము. పుటలు 214 క్యా	
లికోలైండు. (కొన్నిప్రకటన మాత్రమే కలవు) 2-8-0	
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి (సంకీర్ణము) —పొరనంది రామ	
శాస్త్రీగారు 0-12-0	

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
నెం 7, తంబుచెట్టివీధి, జార్జిటౌన్, నందరాసు.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

కీర్తి శేషులైన రావుబహద్దూరు కందుకూరి

వీరేశలింగంపంతులుగారి గ్రంథములు

ప్రహసనములు, నాటకములు, భాషాంతరీకృత నాటక
ములు, వానప్రభంధములు, పద్యకావ్యములు, స్త్రీలకుపయో
గింను కథలు, పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, జీవచరిత్రలు,
సాహిత్యగ్రంథములు, పూర్వార్థకపులు, శాస్త్రము మొద
లగునవి గలవు. క్యాటలాగునను ప్రాసిన పంపబడును.

జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. యల్. టి.,
హైదరాబాద్, వీరేశలింగం హైస్కూలు, రాజమండ్రి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0 0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల
మును తెలుపవలెను.

గౌంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు సంపుట సొమ్ము వసూలు
చేయుట మొదలగు పోకర్మములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు
నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ
పోస్టు పోకర్మములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు పంపింపవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సరచండా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కరీబాదు	2-0-0
,, ఆరుమాసములకు ,,	14-4-0	,,	12-0-0
,, మూడుమాసములకు ,,	7-7-0	,,	6-4-0
,, మాసములకు ,,	2-9-0	,,	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచండా ఉస్మానియా	4-12-0	,,	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాదినందికలు

దినపత్రిక చందాజాడలకు	1-0-0	చందాదాదలు కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక ,,	1-4-0	సాతపంచికల సంధిక 1-5	1-0-0

సంచికల సంపుటకు రిహాబిలిటేషన్ ప్రత్యేకము.

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యార్థులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది
విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచండా	ఉస్మానియా	7-2-0	కరీబాదు	6-0-0
ఆర్థసంవత్సరచండా	,,	8-9-0	,,	8-0-0
త్రైమాసిక	,,	0-12-0	,,	0-10-0

9 బెనకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాటికోలైండు విశ్రాంతిమునకు నిధి
ముగింపు, శిశుకృష్ణ సంపుటము (రిండుభాగములు) నెల రు. 6-0-0. పి. పి. చార్జీలు వర్తమాన ప్రత్యేకము
మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

1. శిర్డీసాయనము మాత్రము అశీర్వాదమునకు	1-0-0
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-5	1-0-0
4. అమృతాంజనము సీసా 1-5	0-10-0
5. మూలకంకు తైలము డబ్బి 1-5	0-10-0
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0-5-0
7. కలరా మాత్రము, వాంతిభేదులకు	0-5-0
8. శేలమందు, శేలుకాటుకు సీసా 1-5	0-5-0
9. వింతిహాలహరి, పండ్లపోటుకు	0-5-0
10. కర్ణహాలహరి, చెవిపోటుకు	0-5-0
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీమలకు డబ్బి 1-5	0-5-0
12. పసుళ్ళకు తైలము, శిశిదగుళ్ళకు	0-5-0
13. శేలకు మందు సీసా 1-5	0-5-0
14. చందన అత్తిరు 1 ఔన్సు	2-0-0
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-5	0-5-0
16. వింతిహాలహరి, పండ్లపోటుకు	0-5-0
17. సుఖభోగిమాత్రము	1-0-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0-0
19. సోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడులకు	0-5-0
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు పెరుగులకు	0-10-0
21. మందుకు మోసా సీసా 1-5	0-5-0
22. గ్రహహరిమాత్రము డబ్బి 1-5	0-5-0
23. జాలాలి మాత్రము, మలబద్ధమునకు	0-5-0
24. కుసుమారిమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1-0-0
25. పెగకు ద్రావకము సీసా 1-5	-1-0-0
26. కఫహరి, శీతకష్టు దగ్ధులకు	1-0-0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్ధ ఉబ్బరములకు డబ్బి 1-5	0-5-0
28. హందరితైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-5	0-5-0
29. శోభదన మాత్రము, తలనొప్పిలకు	0-10-0
30. శ్రేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-5-0
31. ఉబ్బరమునకు మందు	2-0-0
32. కుంకుమపువ్వు రు 1-5	0-5-0
33. పచ్చకర్పూరం రు 1-5	0-5-0
34. కస్తూరి	0-5-0
35. నాన్నా రు 1-5	0-5-0

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్స్ూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెట్టింపులాభముల పద్ధతి
నూట్కి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు
యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు

హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్సుమెంట్ వేషరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించుచున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1 వి. కె. చెట్టి,
శ్రీకృష్ణ మద్రాసు.
ఫోను నెం. 2420 పోస్టుబాక్సు నెం. 150
చిఫ్ ఎజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,
నార్తరక్ సర్కార్సు, బెజవాడ.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము (ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రీ, బెజవాడ.